The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.

Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi",
— Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.

WEDNESDAY, JULY 8, 1959.

LATVIJA
AMERIKĀ

54./799. n-rs. TREŠDIEN, 1959. G. 8. JŪLIJĀ 9. gads.

Latviešu laikraksts Amerikā

iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Vilsna, J. Vītols, A. Gailīte, Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; 3 mēn. $4.50; 6 mēn. 8.50; par 1 gadu $16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60 tekstā $3.20—$6.40 par vienu collas slejas telpu.

LATVIJAS NĀKOTNE KOPĀ MŪS SAUC

ZIEMEĻAMERIKAS LATVIEŠU JAUNATNES SVĒTKI BEIGUŠIES

Svētku sarīkojumi pulcinājuši ap 10.000 apmeklētāju

Ilgi daudzinātie, gaidītie un ar vērienīgu žestu un ieceri plašā interešu lokā rīkotie Ziemeļamerikas kontinenta Jaunatnes svētki Toronto ir sagaidīti un aizvadīti spraigā darba nedēļā kā rīkotājiem, tā dalībniekiem un viesiem, steidzoties no viena sarīkojuma uz otru — no dievkalpojuma līdz balleī, no nopietnības līdz smiekliem, šķērsām pāri Toronto pilsētai un vēl atvadām līdz ugunskuram Sidrabenē. Ir paveikts liels darbs ,kura gala iznākumā neapšaubāmi ir vairāk spožu veikumu kā misēkļu, vairāk pozitīvu guvumu kā kļūdu, iegūts daudz jaunu draugu, pārliecināti šaubīgie, nokaunināti skauģi un skeptiķi.

Tāpat ar drošu stāju un laipnu, bet pašapzinīgu smaidu parādīts oficiālajiem kanadiešu viesiem, valdības pārstāvjiem, ka viņu priekšā savu garu un spēku demonstrē nevis kāda bikla, lūdzēja bēgļu saujiņa, nedroši mēģinot pielabināties ar kāda šķīvi vai cimdu pāri, bet gan kādas apzinīgas darbīgas tautas zars, kas koši zied, pār robežsētu pārliecies, svešas zemes draudzīgā dārzā, un kas var un grib nest bagātīgu augļu ražu.

To noteikti nevarēja nepamanīt tie Kanadas valdības, Toronto pilsētas un kanadiešu preses pārstāvji, kas bija lūgti piedalīties Jaunatnes svētku dažādo sarīkojumu atklāšanā un vērošanā, un varam būt pārliecināti, ka viņi no šiem sarīkojumiem aizgāja mājās ar vislabāko iespaidu par jauno latviešu stāju un spējām.

Ja dažreiz esam dzirdējuši pārmetumus, vecākai paaudzei par lieku pazemību un biklumu, anonimitāti kanadiešu priekšā, neizmantojot izdevību sevi īsti parādīt un veiksmīgi reprezentēties, tad pēc aizvadītajiem Jaunatnes svētkiem gan to nevarētu teikt — ja jau, tad drīzāk pretējo — varbūt oficiālo apsveicēju, atklājēju, svešo viesu bija par daudz, ne par maz, — īpaši to attiecinot uz Rakstnieku rīta sarīkojumu. Bet — „ja nelīdzēs, tad neskādēs" — laikam vecs sakāmvārds, un labāk ir kādreiz drusku pārcensties, nekā neizdarīt neko.

Runājot par cenšanos, šai vietā grūti būs uzskaitīt, cik papīra lokšņu pierakstīts, cik naktis negulētas, cikreiz celts tālsarunu klausulis, cik sviestmaizes apēstas sēžu laikā, cik jūdžu nobraukts, cik pazoļu noplēsts ,cik asaru lietš un cik dālderu apgrozīts šos svētkus rīkojot, bet, reiz savelkot statistiskos datus, droši vien rādīsies diži skaitļi.... Bet par to citreiz. Šoreiz dosimies uz

Svētku pausmi.

Pausmi ievadīja ar jauniešu korso braucienu pa vairākām Toronto ielām. Pēc tam svētku centrālais sarīkojums risinājās Varsity arēnā, kur uz K. Langenfelda veikli un gaumīgi dekorētās skatuves notika svētku kulminācija — labāko sniegumu parāde, kā arī visa svētku oficiālā un reprezentātīvā daļa.

Pirmajās rindās svētku viesu vidū bija mūsu sūtnis prof. A. Spekke ar kundzi, Latvijas ģenerālkonsuls Kanadā R. Braisons ar kundzi, federālās valdības pārstāvis darba viceministrs A. Malonijs, Toronto pilsētas galva N. Fillips ar kundzi u. c.

Īpašs, svinīgs uzdevums Pausmes ievadījumā bija uzticēts skautu un gaidu parādes vienībām, kas vad. Z. Šuriņa varībā skatītāju acu priekšā veikli uzcēla trīs karogu mastus, kuŗos, attiecīgajām himnām skanot, uzvijās Kanadas, ASV un Latvijas karogs.

Aizkustinošs bija brīdis, kad, ar klusuma brīdi pieminot jauniešus un visu cietēju tautu Latvijā, maza tautu meita pie Latvijas karoga nolika sarkanbalt.-sarkanas rozes.

Organizācijas komitejas priekšsēdis B. Rubess atklāja Pausmi ar īsu uzrunu angļu un latviešu valodā. Viņš aicināja ar klusuma brīdi pieminēt tos jauniešus, kas joprojām ir verdzībā un nevar piedalīties šai lepnajā un priecīgajā dienā. Tālāk sekoja viceministra A. Malonija uzruna, kurā viņš cildināja latviešu jaunatnes sasniegumus kultūrālā laukā un viņu tieksmi pēc brīvības. Šai sakarā A. Malonijs pieminēja nule kā brīvībā izkļuvušos latviešu jauniešus — Vilni Bertholdu un Adolfu Ploni. No kanadiešu lūgtajiem viesiem runāja Toronto pilsētas lielvecākais N. Fillips. Viņš starp citu teica: „Man ir liels pagodinājums būt šajos svētkos, bet sevišķs prieks apsveikt jūsu sūtni Dr. Arnoldu Spekki." Pēc tam, jauniešu sumināts, svētku runu teica sūtnis Dr. A. Spekke. Savu runu viņš iesāka vārdiem: „Reiz pasaules apvāršņi bija daudz šaurāki nekā mūsu dienās, kad arī mūsu paaudzēm tie liekas jau pārāk izstaigāti." Tālāk sūtnis uzsvēra: „Mēs, pasaulē dzenātie un mētātie, savā pašapziņā un tautiskā lepnumā nesalauztie latvieši, šeit svešā, laipnā zemē svinam savu garīgo olimpiādi. Un kas ir visrakstu-rīgākais — šos svētkus rīko jaunie un jaunākie mūsu trimdas saimes vidū. Šis fakts jau pats par sevi ir kā upuru velte uz sentēvu altāriem, tas ir savā būtībā solījums, un reizē arī skaista ķīla nākotnei. Šai zīmē mēs uzvarēsim." Noslēgumā prof. A. Spekke teica: „Mums, vecākiem un vidējās paaudzes ļaudīm nebija viegli neļaut apdzist mūsu uzdevumu un pienākumu gaismas lāpām. Bet nu mūsu pulki aug, un ne tik vien aug, bet pieņemas spēkā un gudrībā. Nikno ienaidnieku dubļos mītie mūsu karogi atraisās un plīvo virs mūsu galvām un mūsu sirdīs. Un kad karogi atraisās un plīvo, tad paaudzes tiem seko. Jo karogs nav aprēķins un kalkulācija — tas ir ticība. Ticība sev un sava mūža stājai, ikviena cilvēka pašapziņai un pašpiepildīšanai." Šo iejūsmīgo runu nobeidza ar „Tev mūžam dzīvot, Latvija."

(Nobeigums 8. lpp.)

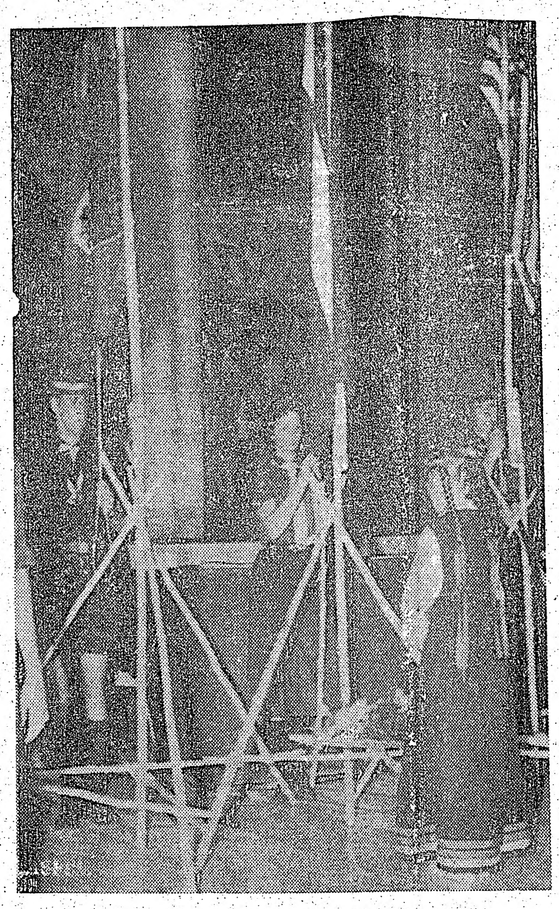

Klusuma brīdī karogiem nolaižoties, mazā tautu meita Ruta nolika ziedus Latvijas karoga pakājē, pieminot jauniešus un visu latviešu tautu verdzībā. J. Kreiļa uzņ.

DV AICINĀJUMS TAUTIEŠIEM

Kopš 28. jūnija asīla tiesības Kanadā ieguvuši divi latviešu jaunekļi, kas meklējot brīvību riskēja ar savām dzīvībām. Kā jau presē ziņots, viņu novietošana ir prasījusi paprāvus līdzekļus, ko uz Daugavas Vanagu lūgumu izlika uzņēmīga tautiete Sandžonsā. Šo naudu Daugavas Vanagi viņai ir jau atmaksājuši.

Šai sakarā laipni lūdzam visus latviešu uzņēmējus, organizācijas, kā arī citus tautiešus, nākt talkā šo izdevumu segšanā, iesūtot savus ziedojumus Daugavas Vanagu Kanadas valdes kasierim 123 Huron Street, Toronto, Ont. Canada. Čeks vai Money orders, izrakstāmi uz DAGAVAS VANAGI vārda. Atgādinām visiem, ka šādos gadījumos ir nepieciešama ātra rīcība, kas aizvien ir saistīta ar izdevumiem. Daugavas Vanagi šai konkrētajā gadījumā bez kavēšanās garantēja, ka tiks atlīdzināti visi izdevumi, kas celsies kārtojot jaunekļu asila tiesību iegūšanas lietu. Paldies Dievam, viss ir izkārtojies labvēlīgi, un ceram, ka tautieši Kanadā un ASV sniegs savu atbalstu. No savas puses darīsim visu iespējamo, lai palīdzētu šiem bēgļiem nostabilizēties jaunajā dzīvē, kā arī ikvienam nākošajam, kam rastos izdevība izkļūt brīvībā.

DV Kanadas valde.

LATVIJAS KVOTA IECEĻOŠANAI ASV

ASV immigrācijas iestāde paziņojusi, ka sākot ar š. g. 1. jūliju ASV var iecelot personas, kas pieteikušās uz Latvijas kvotu pirms sekojošiem terminiem: 1) līdz 1956. g. 1. martam, ja iecelotāji bauda sekojošas priekšrocības — vai nu ir speciālisti, kādu Savienotajās Valstīs ir trūkums, vai arī Sav. Valstu pilsoņu ģimenes locekļi; 2) līdz 1951. g. 1. novembrim — visi pārējie, kam nav sevišķu priekšrocību.

Ik gadus ASV var iecelot 235 Latvijas pilsoņi vai personas, kas dzimušas Latvijā.

Brīdī pirms Pausmes sākuma: mūsu sūtnis A. Spekke sarunā ar ģenerālkonsulu R. N. Braisonu un kundzi un Toronto pilsētas galvu N. Filipu ar kundzi (pa labi) malā).

J. Kreiļa uzņ.

ĶĪNAS KOMŪNISTI ATSĀK KARA DARBĪBU

GAISA KAUJA VIRS FORMOZAS ŠAURUMA

ČANGKAIŠEKA LIDMAŠĪNAS NOGĀŽ PIECUS MODERNUS KOMŪNISTU IZNĪCINĀTĀJUS, PAŠIEM ZAUDĒJUMUS NECIEŠOT.

Taipeja. Pēc ilgāka klusuma perioda kara darbība Formozas šaurumā atkal atjaunojusies. Šī gada 5. jūlijā apmēram desmit minūšu ilgā gaisa kaujā nacionālistu lidmašīnas notriekušas 5 komūnistu iznīcinātājus. Pēdējā gaisa kauja komūnistu un nacionālistu starpā notika pagājušā gada oktobrī.

Lai gan noteiktu ziņu par to vēl trūkst, ir iemesls domāt, ka tagad nacionālistu lidotājiem iznākusi saskare ar komūnistu visjaunākā tipa MIG - 19 iznīcinātājiem. Katrā ziņā, paskaidrojuši nacionālistu lidotāji, ka komūnistu lidmašīnas bijušas citādas nekā līdz šim redzētās.

Spriežot pēc līdz šim saņemtās informācijas, gaisa kauja notikuši apmēram 500 jūdžu no Fukiena piekrastes. Agrā rīta stundā astoņas nacionālistu patrulļlidmašīnas (nav zināms, kāda tipa, bet domā, kā F-86 strūkliznicinātāji) pamanījušas 12 komūnistu lidaparātus virs Formozas šauruma. Nacionālistu gaisa spēku vadība uzsver, ka kaujā ar komūnistiem amerikāņu raķetes, kas pašas atrod ienaidnieka lidmašīnu, pēdējo strūklmotoru karstuma pievilktas, šoreiz neesot tikušas lietotas un ka visas ienaidnieka lidmašīnas notriektas tiešā divkauju uguni.

Sniedzot ziņas par šo gaisa kauju, nacionālistu valdība atzīmē vēl divus citus faktus. Un, proti, ka gaisa kaujas laikā notikusi arī kāda zenītartilerijas divkauja ar kādu citu komūnistu lidmašīnu grupu, kuŗa apšaudījusi Tung Čuen salu. Un, otrkārt, komūnistu Ķīna apvainojusi kādu amerikāņu kara kuģi par vairākkārtēju komūnistu territoriālo ūdeņu robežas neievērošanu. Jaunie komūnistu apvainojumi un atsāktā militārā aktivitāte liek domāt, ka klusuma periodam Formozas šaurumā pienākušas beigas. Un tas būtu pavisam loģiski, jo jau pēc nedēļas Ženevā paredzēts atsākt ārlietu ministru konferenci, un tādoš gadījumos komūnisti pašaulei nekad nekavējas atgādināt, kas viņi par „vareniem viriem".

BEN GURIONS ATKĀPIES

IEROČU PĀRDOŠANA RIETUMVĀCIJAI IZRAISA IZRAĒLAS VALDĪBAS KRIZI.

Pašreizējā Izraēlas valdības krizes sēkla sēta jau pagājušā gada decembrī, kad kādā kabineta periodiskā ziņojumā ministru prezidents Ben Gurions pavēstīja, ka Izraēla pārdos ieročus ārvalstīm, lai palīdzētu uzturēt pie dzīvības savu bruņošanās rūpniecību.

Kā viena no valstīm, kas eventuāli būtu ieinteresēta iepirkt Izraēlas ieročus, tika minēta Rietumvācija, bet tai laikā nekāda politisko partiju opozicija par šo jautājumu vēl nebija jautāmā. Tomēr, kad pirms apmēram 2 nedēļām kādā vācu nedēļas laikrakstā parādījās ziņa, ka Izraēla parakstījusi līgumu ar Bonnas valdību par 250.000 granātu izšāvēju pārdošanu (palīglīdzeklis, kas atļauj izšaut granātas no parastām šautenēm) Izraēlas politiķu aprindās sacēlās vesela vētra. Divas no Ben Guriona koalicijas valdības partijām aizvainotā sašutumā pārmeta valdībai morāles trūkumu, aizrādot, ka ieroči pārdoti kādai valstij, kuŗas piederīgie nogalinājuši vairāk kā 6 milj. žīdu.

Lai kādu reakciju viņa veikals arī būtu radījis, Ben Gurions bija nolēmis no tā neatkāpties un paziņoja, ka viņš drīzāk atkāpties no ministru prezidenta amata nekā atsaukt līgumu ar Rietumvāciju. Pagājušās nedēļas nogalē viņš to arī izdarīja cerībā iztīrīt savu koalicijas valdību no tām divām partijām, kas tik krasi nostājās pret viņa ieroču tirdzniecību ar Rietumvāciju. Minēto partiju (abas ir kreisā spārna strādnieku partijas) ministriem premjērs pārmet, ka sākumā viņi pievienojušies ieroču tirdzniecības plāniem, bet vēlāk, kad tas jau bijis noticis fakts, vairījušies uzņemties atbildību, kas šai gadījumā valdības locekļiem būtu jāuzņemas.

Ben Gurionam šī bija jau 5. atkāpšanās pēc kārtas, viņa pastais paņēmiens iekšpolitikas krizes gadījumā.

Ļoti iespējams, ka Izraēlas prezidents atkal aicina Ben Gurionu sastādīt arī nākamo valdību. Tas gan nebūs nekāds vieglais uzdevums. Un, proti, lai gan premjēra Mapai partija ir lielākā Izraēlā, tai parlamentā nav vairākuma. Tas nozīmē, ka Ben Gurionam būs atkal jāmēģina sastādīt koalicijas kabinetu. Bet šī gada novembrī Izraēlā paredzētas vispārējās vēlēšanas, kāpēc lietpratēji domā, ka neviena no pārējām politiskajām partijām negribēs sasaistīt savas rokas, tieši vēlēšanu kampaņas priekšvakarā apvienojoties ar Ben Gurionu. Pēdējais paliks amatā kā pagaidu ministru prezidents līdz jaunas valdības sastādīšanai. Un var notikt, ka tas neizdodas ātrāk kā pēc novembŗa vēlēšanām.

SUKARNO PĀRŅEM VARU INDONĒZIJĀ

Prezidents Sukarno grib īstenot savu „vadītās demokratijas" plānu.

Jakarta. Lai sekmīgāk cīnītos ar ienaidniekiem — kā iekšējiem, tā ārējiem, — ierobežotu komūnismu un nostabilizētu valsts saimniecību, Indonēzijas republikas prezidents Sukarno pārņēmis visu izkaisīto salu valsts vadību savās rokās. Līdz ar to prezidents atcēlis 1950. gadā izstrādāto pagaidu satversmi, atlaidis parlamentu un paziņojis, ka valsts tiks pārvaldīta sakarā ar 1945. gada konstitūciju, kas prezidentam, kā valsts galvam un visu bruņoto spēku virspavēlniekam, dod tik lielu varu, ka ar tās palīdzību Sukarno cer reālizēt savu „vadītās demokratijas" sapni. Indonēzijas parlaments, kā zināms, prezidentam Sukarno atrodoties divu mēnešu ilgā pasaules ceļojumā, vadītās demokratijas plānam savu atbalstu nedeva.

Līdz ar parlamenta atlaišanu aizies arī divu gadu vecais Indonēzijas ministru kabinets, kura vietā prezidents personīgi izraudzīs savai politikai piemērotus un lojālus ministrus. Par vienu no drošākajiem kāda ministra portfeļa kandidātiem min Indonēzijas bruņoto spēku štāba priekšnieku ģen. Nasutionu. Kad parlaments bija atteicies atbalstīt prezidenta Sukarno vadītās demokratijas plānu, minētais ģenerālis pārtrauca visu Indonēzijas politisko partiju darbību un vārda tiešā nozīmē turēja valsti grožos līdz prezidenta pārbraukšanai. Ģen. Nasutions ir darījis daudz arī komūnisma apkarošanai Indonēzijā.

KAD HITLERS AR STAĻINU DALĪJA PASAULI

ASV Valsts departaments publicējis datus par padomju un vācu sarunām 1940. gadā. Šie dokumenti rāda, ka abi toreizējie sabiedrotie labi sapratušies un viena puse nav cēlusi nekādus iebildumus pret otras puses plānotiem territoriāliem ieguvumiem.

1940. g. novembrī Molotovs ieradies Berlīnē, lai vienotos ar Hitleru par territoriāliem ieguvumiem, kādus vēlas Padomju Savienība. Bijusi runa par Somiju, Baltijas valstīm, Melnās jūras piekrasti, Turcijas austrumu daļu, Irānu, Afganistanu un Tāliem Austrumiem. Molotovs esot atstājis labu iepaidu Berlīnē. Hitleram patikusi Molotova valsirdība un tas izrādījis līdzīgu valsirdību.

Publicētie dokumenti sīkumos attēlo, kā padomju vara izdzēsa Baltijas valstu neatkarību.

NEMIERNIEKU PANĀKUMS ALŽĪRIJĀ

Alžīriešu nacionālistu nemierniekiem izdodas iznīcināt kādu franču auto konvoju.

Alžīrija. Alžīrijā pašreiz ir ražas novākšanas laiks, un nacionālistu nemiernieki dara visu iespējamo, lai eiropiešu un arī moslemiešu lauksaimnieku darbu padarītu pēc iespējas grūtāku. Ražas novākšanu ik brīdi ir saistīta ar dzīvības briesmām, jo nemiernieki bieži vien momentāni parādās, apslepkavo lauksaimniekus un tikpat pēkšņi atkal pazūd kalnu slēptuvēs. Pēc vairākiem šādiem uzbrukumiem franču militārā vadība tagad norīkojusi ievērojamu savu spēku daļu tieši ražas novācēju apsargāšanai. Pagājušās nedēļas nogalē pēc pabeigta dienas darba kāds franču militārais konvojs atradās ceļā uz bazi, kad tam uzbruka ap 100 viru liela alžīriešu partizānu vienība. Pārsteigums bija pilnīgs. Pirms franči paguva ķerties pie ieročiem, nemiernieku ugunī jau bija krituši 54 virsnieki un kareivji, paši uzbrucēji pazuduši, tikpat nemaniti kā nākuši.

Arī visjaunākie svētku viesi, kas nav vēl aizsnieguši pat „jauniešu gadu" sākuma robežu, kā šai uzņēmumā 3 g. v. Baņuta un 5 g. v. Baiba, ar sajūsmu vēro tautas deju dejotājus. J. Liģera uzņ.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

PAVAIROJAS SASLIMŠANA AR BĒRNU TRIEKU

ĻAUDIS PĀRĀK KŪTRI UZ POTĒŠANU

Tikai pirms pieciem gadiem šus jaunekļus, kas izskaidro- jams ar izvairīšanos no triekas izdevās atrast pretpoti vienai no visbriesmīgākajām un neārstējamām slimībām — bērnu trieka. Lai gan šo slimību sauc pretpotes. Aptuveni kalkulācija par bērnu trieku, no tās pasargāti nav arī pieaugušie, un pēc ārstu atzinuma būtu jāpotē visi pieaugušie līdz 40 gadu vecumam. Bet par bērna izvairīšanos no Šalka bērnu triekas pretpotes nevarētu būt ne runa. Bez izņēmuma tie visi būtu jāpotē, jo šogad saslimšanas gadījumi ar bērnu trieku jūtami pieaug.

Līdz šim gan vēl par saslimšanas gadījumu pieaugumu Kanadā nebūtu daudz ko uztraukties, bet, pametot aci tikai uz Savienotajām Valstīm, redzam, ka tur stāvoklis kļuvis nopietns. Ar bērnu trieku saslimst visvairāk pieauguši jaunieši vecumā no 20 līdz 40 gadiem, kur no pieciem četri nav pat saņēmuši nevienu no nepieciešamajām 3 pretpotēm. Pagājušā gadā no saslimušajiem vecumā no 25-34 gadiem 30% mira.

Mediķu aprindās valda uzskats, ka arī Kanadā iespējams šogad saslimšanas gadījumu pieaugums, it sevišķi augusta un septembra mēnešos, kā tas ir atkārtojies agrākos gados. Savienotajās Valstīs līdz š. g. 4. maijam bijuši 329 saslimšanas gadījumi, bet tajā pašā laikā pagājušā gadā tikai 175. Bērnu trieka ir siltā laika slimība, un visvairāk saslimšanas gadījumi novēroti ASV dienvidu daļā.

Ar Kanadas veselības dienesta starpniecību apmēram 90% bērnu vecumā no 5-9 gadiem, vienu vai vairākas reizes saņēmuši Šalka poti, un minētā vecumā saslimšanas gadījumi ir sevišķi reti. Pagājušā gadā paralitiskā bērnu trieka ķēra 253 kanadiešus, vai par 43 vairāk nekā 1957. gadā. 73% no visiem saslimšanas gadījumiem bija novēroti Manitobā un Kvebekā. Bērnu trieka ķēra visvairāk pirmskolas vecuma bērnus un pieaugušus; tikai 5% gadījumu bija vecumā virs 15 gadiem.

Tikai pirms 5 gadiem, laikā no 1950. — 1954. gadam, katru gadu ar bērnu trieku saslima Savienotajās Valstīs caurmērā 39.000 bērnu, kā arī pieaugušo. Attīstoties Šalka pretpotei, saslimšanas gadījumi gadu no gada samazinājušies: 1955. g. — 29.000, 1956. g. — 15.000, 1957. g. tikai vairs 5.485, jo Šalka pote radīja efektīvu aizsardzību.

Novērojumi rāda, ka bērnu trieka visvairāk piemeklējusi nabadzīgās ģimenes un grupas, kur bērnu trieka nav ne reizi potēta. Potēšana izdarāma jau pirms slimības laika sākšanās. Pētījumi rāda, ka steidzīgos pretaizsardzības nepieciešamības gadījumos pirmais iesīrcinājums izdarāms 10 reizes lielāks nekā normālos apstākļos. Šis veids pielietots ar panākumiem epidēmiskos gadījumos.

Pēc ekspertu novērojumiem iespējams, ka šogad saslimst Savienotajās Valstīs ap 12.000 personu. Iedarbīgās Šalka potes izdalītas pilsētu klīnikām un veselības punktiem bez maksas, bet, diemžēl, vēl visai reti šī pote tiek pieprasīta. Potes izgatavotājas laboratorijas izteikušās, ka pagājušā gadā izsūtīts mazāk pošu nekā 1957. gadā, un, kā izrādās šogad, izsūtīto pretpošu skaits vēl nesasniedz pagājušā gada šajā pašā laika sprīdī izsūtīto izlietošanai klīnikām un veselības punktiem.

Kā izrādās, daudzi domā, ka bērnu trieka nav vairs tik bīstama kā agrāk, jo izgudrota tiešām efektīva pretpote, bet tajā pašā laikā viņi aizmirst, ka šī pote pasargā tikai tos, kas ir potēti. Pati par sevi šī slimība nav mainījusies ne par matu. Tā ir tikpat bīstama kā agrāk.

Margaritu Gailiti ar Jāni Rudziti salaulāja māc. A. Čops 27. jūnijā Sv. Andreja baznīcā Toronto. Foto A. Jānītis

IZMĒĢINĀTA JAUNA POTE PRET POLIO

Mēģinājumi izdarīti Latvijā

Džordžtaunas universitātē, Vašingtonā, D. C., notika starptautiska konference, lai apspriestu jautājumu par dzīvo virusu potēm. Dr. A. Smorodincevs no Ļeņingradas ziņoja, ka Padomju Savienībā izmēģinātas Dr. A. Sabina (Sinsinati) atrastās potes pret polio. Šīs potes satur dzīvus novājinātus virusus, kamēr agrāk atrastā Dr. Šalka pote pagatavota no mirušiem virusiem. Dr. A. Smorodincevs ziņoja, ka Sabina pote izmēģināta pie 1,8 miljoniem bērnu trīs republikās — Latvijā, Baltkrievijā un Moldavijā, pie kam izrādījies, ka šai potei ir vairākas priekšrocības. Sabina poti iepnem caur muti un tā ir efektīvāka par Šalka poti. Vēl vairāk, ne tikai bērns, kas ieņēmis poti, paliek immūns pret polio, bet immūnitāti iegūst arī cilvēki, ar kuriem bērns atrodas tuvā kontaktā. Tas izskaidrojams ar to, ka virusi bērna gremošanas sistēmā vairojas un pāriet arī uz citiem cilvēkiem.

Pasaules veselības organizācija, kuras sēdeklis ir Ženēvā, piešķir Smorodinceva ziņojumam lielu ievērību.

APVĒRSUMS MOTORU RŪPNIECĪBĀ

Pēc ilgāku gadu pūlēm vairākām vācu automobiļu motoru fabrikām (Mercedes - Benc, MAN, MWM u.t.t.) izdevies izveidot jaunu motoru, kuŗā pēc patikas un vajadzības var lietot dažādas degvielas: benzīnu, petroleju, dīzeļļu, kā arī dažādas smērvielas. Jauno motoru pagaidām ražos NATO vajadzībām. Produkcija jau minētajās firmās sākta ļoti plašos apmēros, jo militārā plāksnē tam paredz milzīgu nozīmi. Pietrūkstot, piem., benzīnam, militārie automobiļi un citi braucamie rīki, kas apgādāti ar jauno motoru, var braukt ar visām citām pieejamām degvielām, pie kam motoru jauda, lietojot dažādas degvielas, mainoties tikai par 5 procenti. Vienīgā nelaime, ka jaunais, samērā komplicētais motors, pagaidām ir vismaz uz pusi dārgāks par tagadējiem motoriem.

Atsaucieties — jūs meklē!

Arvīdam, Jāņa dēlam, Krēsliņam, dzim. 22. sept. 1895. vai 1896. gadā, ar pēdējo zināmo dzīves vietu Rīgā, ALA's sekretariātā pienākušas ziņas par zudušo dēlu leģionāru.

Lūgums atsaukties ziņu pārsūtīšanai: American Latvian Association, Inc., 1727 Kenyon St., N. W., Washington 10, D. C.

OPTIĶIS LUNSKY
470 COLLEGE ST., Toronto,
WA 1-3924

Frank Vass, BA
ADVOKĀTS — NOTĀRS
455 Spadina Ave., Apt. 403
(College un Spadina ielas stūrī)
Tel. birojā — WA 2-6111,
WA 2-6112, Toronto.

ZVIEDRU NACIONĀLSOCIĀLISTI ATDZĪVOJAS

VĒSTULE LATVIJAI AMERIKĀ NO STOKHOLMAS

Ne tikai Berlīnē un Nirnbergā, bet arī tik nevainojamā un brīži vien diezgan auktasinīgā Stokholmā ir skanējušas nacionālsociālistu kaujas dziesmas un parādes soļu takts. Notikumi Eiropā un atklājumi, kas apgaismoja nacionālsociālisma būtību 2. pasaules kara beigās un laiku tūlīt aizsita elpu šīs kustības tālākai darbībai. Iesākumā uzvara likās slīdam uz komūnistu pusi, bet jau dažus gadus pēc kara izbeidzās arī to sapnis par savu jauno laiku — kaut arī komūnistu partija joprojām atklāti darbojas, to parasti neieskaita „demokratisko partiju" blokā, kuŗa reprezentanti, par spīti daudzām pretešķībām, laiku pa laikam sapulcējas pārrunāt Zviedrijas valsts ieņēmumus.

Pēdējā laikā sākuši sadūšoties arī zviedru nacionālsociālisti, kas nodibinājuši vairākas organizācijas un publicē savus uzskatus laikrakstos, kas iznāk — kad iznāk . . . Tajos gars ir varen kareivīgs. Demokratija esot novedusi Zviedriju pie bezdibeņa malas un apspiedusi strādniekus, tāpēc esot jānākot stipram viram, kas ievestu kārtību un iztīrītu valsti no žīdiem (kuŗu zviedru zemē ir ārkārtīgi maz!). Viens no nacistu izdevumiem saucas „Ziemeļnieku Cīņa par Jauno Eiropu," ko grezno SS zīmes un citi vikingu burti. Izdevuma sauklis ir „Visu zemju ideālisti un nacionālisti — apvienojieties!" Baltajai rasei esot jāpastāv tajā garā, ko lielu darījuši Aristotelis, Ģēte un Hitlers. Čerčils tiek dēvēts par Eiropar kapraci un Konrāds Ādenauers par anglo-amerikāņu naudas demokratijas lakeju. Tieši pret lielajām Eiropas un Amerikas demokratiskajām valstīm žurnālu un lailkrakstu tonis ir visasāks, daudz mazāk naida adresēts komūnismam (radu būšana). Pa laikam sniegti „cīņas kases" norēķini un atgādinājumi, lai maksā vēl. Par koncentrācijas nometnēm, ko atklāja Vācijā, skaidri un gaiši sacīts, ka tādu nekad neesot bijis, un viss ir žīdu un amerikāņu izdomātas leģendas.

Nacisti atraduši arī „efektīvu" veidu savu izdevumu izplatīšanai. Tos „aizmirst" kafejnīcās, studentu mītnēs vai bankās.

Jāatgādina, ka pirms dažiem gadiem ar šo grupu iznāca saduŗties arī mūsu Nacionālajam fondam. Toreiz fonds bija sagatavojis jauno „Baigā gada" izdevumu ar nosaukumu: „Austrumus apsūdzam, rietumus brīdinām. Izdevums 18. novembrī bija izsūtīts visiem Zviedrijas preses dienesta sarakstos uzņemtajiem periodiskajiem izdevumiem. Kādi 10 eksemplāri bija nonākuši arī Malmes nacistu grupas izdevuma „Kretş Nytt" redakcijas rokās, kas par brīvu saņemtos eksemplārus vēlāk piedāvāja saviem lasītājiem par krietni augstu summu . . .

Starptautiskajā saspīlējumā, kas patlaban valda pasaulē, arī zviedru nacionālsociālisti saskata iespējas profitēt uz apmulsušu cilvēku lēses. Jācer tomēr, ka viņu „cīņas gars' paliks turpat, kur bijis, — ir neiedomājami, ka zviedru tautā, kam tik senas un vecas brīvības tradicijas, totālitāristu ideoloģijas varētu rast kaut cik ievērojamu atbalstu.

Gns.

Abonentu ievērībai Zviedrijā

Latvijas Amerikā abonēšanas maksu lūdzam kārtot ar DV STOKHOLMAS NODAĻU, BOK 220, STOCKHOLM.

LA apgāds

IEROBEŽOJOŠI NOTEIKUMI

Kādās draudzes informācijas biļetenā lasījām ASV vidienas latviešu draudžu konferences referējumu. Viens mums visiem ir skaidrs — draudze bez pašu baznīcas nav draudze šī vārda īstajā nozīmē, jo tai trūkst savā ziņā vienotāja centra. Tāpēc bija visai interesanti lasīt Čikāgas Sv. Jāņa draudzes priekšnieka L.K.O.K. J. Ruģēna vārdus, proti: „. . . un nav taisnība vavalodām, ka draudzes īpašumi, tai likvidējoties, pārietu sinodes ricībā. Kā sinodes, tā arī draudzes konstitūcija paredz, ka visi īpašumi uz visiem laikiem paliek pašas draudzes ricībā."

Cienījamais Latvijas brīvības cīnitājs un sabiedrisks darbinieks gan savu stāstījumu saista ar ELC sinodi. Tāpēc būtu ļoti vēlams izdarīt pētījumus, kā uz šīm lietām skatās dažādās šī kontinenta luterāņu baznīcas. Vēl vairāk tāpēc, ka kādas citas latviešu draudzes biļetenā lasām ko pilnīgi pretēju, kas dod iespēju saskatīt kādu visai rūgtu īstenību.

Šī draudze pašlaik taisās pirkt baznīcu par $60.000.-, no kuŗiem $20.000,- jāmaksā skaidrā naudā, bet $15.000,- kā pirmo obligāciju dod ULCA vietējā sinode un $20.000,- tās pašas baznīcas Amerikas misijas pārvalde un, protams, jāmaksā arī procenti. Draudzes biļetens nu iepazīstina draudzes locekļus ar noteikumiem, kas saistās ar baznīcas pirkšanu. Biļetenā teikts:

„Draudzes īpašuma tiesību dokuments **padots sekojošiem noteikumiem:** „Ēka nevar tikt pārdota bez sinodes piekrišanas tik ilgi, kamēr kāda no obligācijām paliek nenomaksāta." Tas ir pašsaprotams ierobežojums, jo katram pārdevējam ir jānodrošinājās pret eventuāliem pārsteigumiem un zaudējumiem. Bet nu tūlīt nāk nākošais (b) punkts, pilnīgi pretējs J. Ruģēna apgalvojumam: „Ja šī draudze **likvidētos** vai pārtrauktu darbību uz 2 gadu laika periodu, **tiesības uz visu viņas īpašumu, nekustamu, kustamu un jauktu, pāriet sinodei** apvienotajā luterāņu baznīcā Amerikā vai viņas pēcnācējiem vai tiesību pārņēmējiem."

Pats par sevi saprotams, ka draudze nepērk baznīcu, lai likvidētos, bet pastāvētu. Tomēr nav izslēgta varbūtība, ka pēc zināma gadu skaita ar gudru ziņu un mērķtiecīgu vadību tā nolemj likvidēties kā latviešu NN draudze. Tādā gadījumā visi īpašumi pāriet sinodei un sinode tos var nodot jaundibināmai angļu valodas draudzei. Lai šādu rūgtu brīdi nepiedzīvotu, draudzei savā satversmē vajadzētu paredzēt, ka **latviešu draudze nevar likvidēties, kamēr tajā ir vēl 5-10 draudzes locekļi,** kas vēlas dievkalpojumus mātes valodā. To savā laikā bija satversmē ievedušas dažas vācu draudzes, par ko šis pašaş ULCA misijas pārvaldes cilvēki vēl pirms gadiem 10 ļoti šķendējās. Līdzīgs, gan ne valodas ziņā, draudzes tiesību nodrošinājums bija paredzēts arī Latvijas ev.-lut. baznīcas satversmes 35 paragrafā, kuŗā bija teikts, ka Baznīcas virsvaldei ir tiesības draudzi pievienot kādai citai draudzei, **„ja tās balsstiesīgo locekļu skaits ir zemāks par 20."** Tāpēc, ja draudzē bija vismaz 20 balstiesīgu locekļu, tai bija tiesības eksistēt un darboties, un šādu draudzi likvidēt baznīcas vadība bija bezspēciga.

Arī Latvijas baznīcas satversmes 48. paragrafā bija paredzētas draudzes likvidēšanās gadījumā zināmas sekas materiālā ziņā, proti: „Kādas draudzes likvidēšanās gadījumā, šīs baznīcas mantas **lietošanas,** kā arī **pārvaldīšanas tiesība** (bet arī tikai!) pāriet uz Baznīcas virsvaldi, **kamēr** nodibinās jauna draudze. Ienākumi no Baznīcas mantas pa šo starplaiku nāk par labu Baznīcas vispārējiem mērķiem."

Parasti un visai-bieži dzirdējām jau izsakām domas, ka, ja draudze pāriet no vienas sinodes otrā vai no šejienes sinodes Latvijas baznīcā, ka tad kā baznīcā, tā arī visa kustamā un

(Turpinājums 8. lpp.)

KANADĀ TORONTO

LONDONĀ, ONT.

❶ 1. jūlijā traģiskā nāvē no zibens spēriena miris 42 g. v. torontietis Teodors Simsons.

Simsons ar dzīvesbiedri un pazīņu izbraukuši pie kāda ezera, netālu no Piktonas. Zaļumnieki izpeldējušies un steigušies uz telti, jo tuvojies bargs negaiss. Pēdējā brīdī T. Simsons gribējis ienest telti metalla kāršu galdiņu, kas atradies zem kāda koka. Tikko Simsons satvēris galdiņu, koku ķēris zibens, kas pārlecis arī uz galdiņu. Pēc vairāk kā 3 stundu veltīgiem mēģinājumiem ar mākslīgo elpināšanu T. Simsonu atdzīvināt, vietējais ārsts Dr. L. Dokrils atzinis viņu par mirušu. Zibens spēriens notriecis zemē arī Simsona dzīvesbiedri un pazīņu Ed. Tomu, bet tie smagāk nav cietuši.

❷ Pagājušajā nedēļā Toronto viesojās mūsu ievērojamais cirkus mākslinieks Richards Šulte. Šoreiz viņš uzstājās „Luksa" teātra varietē programmā. Pēc izrādēm mākslinieks atgriezās Montreālā, kur viņam nodrošināts darbs uz vairākiem mēnešiem. Uzturoties Toronto, R. Šulte izteicās, ka viņš patlaban iestudējot jaunu akrobatisku sniegumu, kas ar savu oriģinālo izdomu spēş saistīt katru cirkus mākslas cienītāju. Viņš ļoti atzinīgi izsakās par darba iespējām Montreālā, kur uzstājies ap 20 hoteļos un naktş klubos, demonstrēdams savu balansa aktu. R. Šulte vairākkārtīgi uzstājies arī Kvebekā un citās apkārtējās pilsētās. Uz rudens pusi S. iecerējis atsākt darbu Pitsburgā un pēc tam doties uz ASV rietumiem.

❸ Mācītājs A. Lūsis Sv. Jāņa draudzē kristīja Dzēmsa un Silvijas Britton meitiņu Soly - Annu, un Andreja un Silvijas Zeltkalnu dēlu Anry - Māri.

❹ Pag. svētdienā Sv. Jāņa draudzē notika sviniga jauno draudzes darbinieku ievešana amatā. Padomē turpmāk darbosies arī Jānis Jansons un Ed. Tiltiņš, kas uzņēmās arī draudzes kasiera pienākumus. Jaunie pērminderi ir A. Androvičs, M. Bružis un J. Stabiņš. Pēc dievkalpojuma notika draudzes darbinieku vakarēšana, kuŗā no aktīvas darbošanās draudzē atvadījās ilggadīgais naudas lādes glabātājs Fitiņa tēvs, nododams kasiera pienākumus tālāk Ed. Tiltiņam. Pateicībā par viņa nesavtīgo darbu draudze viņam atminai pasniedza jaunu dāvanu — rokas pulksteni un rozes.

HAMILTONĀ

❶ Tradicionālo Līgo vakaru HLB un DV Hamiltonā bija rīkojuši sestdien, 20. jūnijā, Moora farmā pie Grand River upes. Vakaru ar līgo dziesmām un apligošanoş ievadīja HLB jaukts koris Imanta Saksa vadībā. Par deju prieku gādāja skaņu pastiprinātājs. Bija jāņugunis, ugunskuri, raķetes un citi jaukumi.

Ritvars Dzelme deva tradicionālo šacha simultānspēli, kuŗā viņš mērojies spēkiem ar 8 Hamiltonas labākiem šachistiem. Par krāšņāko pašdarināto vainagu balvu (grāmatu) saņēma Ingrida Baumane no Hamiltonas. Par uzkožamiem un atspirdzinājumiem šogad rūpējās Ernesta Bērziņa Northland veikals. Nāca jau tuvu uz rīta pusi, kad līgotāji sāka izklīst, lai nākamo gadu atkal pulcētos Jāņu vakarā. Līgotāju bija ap 150.

❷ L. F. Albertiņu mūzikas skolas Hamiltonā gadskārtējais audzēkņu vakars notika trešdien, 24. jūnijā, Armeņu kluba zālē, 69 Princess St. Vakaru ar īsu uzrunu atklāja skolas vadītāja L. Albertiņa, kas ir arī viņu koŗa Viesturs St. Katarines - Niagaras nodaļas diriģente. Uzstājās gandrīz visi skolas audzēkņi no vismazākā līdz lielākajam. Noslēgumā dzirdējām 3 skolas akordeonu orķestŗu priekšnesumus, ko diriģēja L. Albertiņa. Klausītāju bija pāri par 200, bija aplausi un audzinātājiem ziedi. L. Albertiņas mūzikas skolā mācās arī vairāki latvieši kā klavieŗu, tā akordeonu klasēs.

JAUNI AKADĒMIĶI

VALĒRIJA TŪMIŅA

sekmīgi aizstāvējusi disertāciju slavu valodās un literātūrā pie Harvarda universitātes, iegūstot filozofijas doktora gradu. Jaunā doktore pieņēmusi uzaicinājumu strādāt par mācības spēku Brauna universitātē Providensē, R. I. V. Tūmiņa ir katoļu studentu apvienības „Dzintars" filistre.

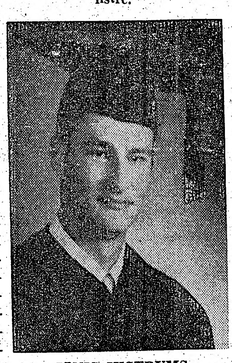

JĀNIS IKSTRUMS

31. maijā beidza Vašingtonas valsts universitāti ar uzslavu un B. S. gradu elektronikā. Sakarā ar izcilajām sekmēm uzņemts sekojošās vispārējās (national honorary) un inženierzinātņu goda brālībās: Phi Eta Sigma, Sigma Tau, Tau Beta Pi un Phi Kappa Phi. Vienlaicīgi absolvēja arī rezerves virsnieku skolu, iegūstot leitnanta pakāpi. Bija Pershing Rifleş vietējās nodaļas komandieris un militārās goda brālības Scabbard and Blade locekļis. Kursus beidzot saņēma Armed Forces Communications and Electronics Association zelta medaļu. RCA viņu saistījusi savā darbā.

JURIS ZATLERS

beidzis Northeastern universitāti Bostonā ar Bachelor of Science in Mechanical Engineering gradu. Ir Tau Beta Pi, Pi Tau Sigma un A.S.M.E. organizācijas loceklis. Studijas turpinās Yale universitātē V. Grāvīša foto.

JA SŪTAT DĀVANU SAIŅUS PIEDERĪGAJIEM uz LATVIJU, TAD UZTICIET TOS DV GRĀMANĪCAI, 123 Huron St., Toronto 2 - B, Ontario — Canada.

Pieprasiet cenu sarakstu, sekojiet sludinājumiem.

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE. APT 16

I. Andrejsons, C.L.U.
41 Muircrest Drive,
DON MILLS, ONT. - HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

Vācu konsulāta adrese Toronto:

CONSULATE OF THE FEDERAL REPUBLIC OF GERMANY, 77 ADMIRAL ROAD, TORONTO, ONTARIO.
Tel WA 5-1178.

DEMONSTRĒ PIE KRIEVU IZSTĀDES

Padomju izstādes atklāšanas dienā 29. jūnijā pie Kolizeuma ieejaş sāka „piketēt" Apspiesto Eiropas Nāciju asamblejas locekļi. Viņi nēsā dažādus pretkomūnistiskus plakātus.

Antikomūnistisko Nāciju Bloks izdalīja gaŗāmgājējiem skrejlapas, kuŗās teikts, ka gadījumā, ja Padomju Savienība iekaŗotu ASV, tad 40 miljoni amerikāņu tiktu izsūtīti uz Sibiriju un 10-13 milj. tiktu spīdzināti vai nogalināti.

LASĪTĀJU VĒSTULES

ČIKS

Latvijas Amerikā redakcijai:

Bez šaubām — ir ļoti patikami apzināties savu uzvaru, un ir tikai cilvēcīgi, ja uzvarētāji — tāpat kā mednieki un makšķernieki savos stāstos — atgriežas pie savu panākumu jauna pārstāstījuma. Taču nelaime, kas draud medniekiem un makšķerniekiem, kad izplesto roku atstatums sāk pārsniegt paticamus izmērus, nebūtu jāaizmirst arī uzvarētājiem. Par to negribot jādomā, atkārtoti lasot jaunās paaudzes aiz- vai pārstāvju rakstus, kuŗos par aplamiem pārmetumiem vainotais pretinieks ar jūsmīgu un augošu sparu tiek pārkalts līdz „čikam". Lai aiztaupītu šiem ar apbrīnojamu dūšu izstrādātajiem rakstiem līdzīgu likteni, pārmaiņas dēļ varbūt iesāksim ar „čiku" — uzvarētāju pusē.

Runājot par pārmetumiem Jaunajā Gaitā publicētajam „Ķēves dēlam Kurbadam", no tā aizstāvju puses nu jau atkārtoti nācies lasīt norādījumu, ka dažs labs „neapmierinātais" savu neapmierinātību apliecinājis — paša Kurbada nemaz nelasījis . . . Cik tāl pamatots — diezgan nepatīkams aprādījums. Paliktu tikai paradoksālais jautājums: vai arī pelnīts? No savas pieredzes varu teikt, ka noķļūt līdz JG lasīšanai nebūt nav tik vienkārša lieta, kas būtu atrisināma, piemēram, kaut ar žurnāla abonēšanu. Gan regulāri iznākdama, manās rokās JG pa laikam nonākusi ar respektējamu nokavēšanos, un, piemēram, tās 20. n-ru, ko par iznākušu sludināja jau 29. aprīlī, saņēmu tikai 27. jūnijā. Ja pie šādas žurnāla piegādeş kārtības JG redakcija pieturas plašākā mērogā, tad visai iespējams, ka dažs labs ALA's Čikāgas kongresa dalībnieks varēja būt jauno Kurbadu nelasījis arī 19. numurā. Tas nebūtu brīnums. Taču brīnums ir, ja, Kurbadu vēl tagad nelasījuši, liekas esam arī tā drosmīgie aizstāvji, kas sakās tajā vairāk vainas neatrodam — kā tiešām vienīgi īsti latviska vārda trūkumu krēslam.

Lai neatradēji neņem jaunā, — ja viņi tiešām jauno Kurbadu būtu lasījuši. viņi būtu atraduši. Arī vairāk.

Lai viss tiktu kārtībā no „pašiem pamatiem", vispirms, varbūt, te lūgums JG redakcijai: lūgumş uzlabot žurnāla piegādes „tehniku". Tas droši tad cels arī lasīšanas un citas technikas: precīzēsies stipru pārmetumu formulējumi un saprātīgi aprims arī tā „čika" kalšanas jūsma, kas tagad dažu jaunatnes vadītāju uzvaraş ratus aizrāvusi bīstami ciņainā ceļā.

R. J., Jaunās Gaitas abonents.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem paraktītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

JAUNIEŠI SPRIEŽ PAR POLITI

DISKUSIJU VAKARS JAUNATNES SVĒT

IETVAROS

8 latviešu jaunieši, kuŗu vecums varēja būt ap 30 gadu, 2. jūlija vakarā Toronto Centrālās YMCA's telpās iztirzāja politiskus jautājumus. Paneli vadīja ALJA's priekšsēdis **Laimonis Streips.** Liberāļu partiju pārstāvēja **Gunārs Irbe** no Zviedrijas, Zemnieku savienību — **Uldis Kariņš no ASV. Tālivaldis Kronbergs** pārstāvēja LNAK Jaunatnes nozari, **Vilis Mileiko** no Kanadas — Latvijas katoļu zemnieku partiju, **Aivars Oše** no ASV — mēnešrakstu „Brīvības Talcenieks", **Kārlis Pētersons** no ASV — jaunsaimnieku un sīkgruntnieku partiju un **Laimonis Zandbergs** no Kanadas — teicās pārstāvot pats sevi. Vilis Mileiko partijā nedarbojoties, bet viņš pilnvarots pārstāvēt augstāk minēto katoļu partiju.

Viņu ieskati visumā bija tādi, ka Latvijā, pēc tās atbrīvošanas no apspiedēju jūga, izveidojama demokratiska iekārta, kur tauta vēlēšanu ceļā izrauga savus pārstāvjus.

Par 1922. gada satversmi jaunieši domā, ka tā stipri jāpārlabo un jāizveido pēc Rietumvalstu demokrātiju parauga. Tāpat jāpārveido vēlēšanu likums, lai neatkārtotos tas, kas notika Saeimas laikos, kad pēdējos gados saradās ārkārtīgi lieli partiju skaits — tepat 30. Tas bija liels traucējums valsts aparātā, vēl vairāk tāpēc, ka Latvijas partijas neesot bijušas politiskās, bet gan šķiru partijas. Paredzēto jautājumu ciklā dalībnieki pēc kārtas izteica savas domas. Tās dalījās par demokratijas veidu. Zviedrijas pārstāvis bija ieskatos, ka Zviedrijaş valsts iekārta būtu tīri pieņemama. Citi aizstāvēja divpartiju iekārtu, līdzīgu ASV. Cik varēja noprast, tad to diskusijas dalībnieku domas, kuŗi reprezentē savas partijas, bija tādas, ka viņu partijām jādarbojas. Tā liberāļu pārstāvis domā, ka viņu partijai jābūt par visas tautas partiju. Tāpat žomā arī zemnieku savienības, jaunsaimnieku un katoļu pārstāvji, jo šīs partijas savu politisko darbību turpinot arī trimdas apstākļos un tajās esot prāvs biedru skaits. Starp citu jaunsaimnieku pārstāvis minēja, ka viņu partijā esot reģistrēti 511 biedri.

Kādreizējo Latvijas autoritātivo iekārtu daudz nekritizēja. Varēja noprast, ka tā bijusi vienīgais atrisinājums pārejai no Latvijas parlamentārās iekārtas uz kādu citu. A. Oše aizrādīja, ka Latvijā 15. maija apvērsuma nebūtu bijis, ja uz 1922. gada satversmes pamatiem bazētā iekārta būtu bijusi spējīga eksistēt.

Rezumējot dzirdētās domas par event. Latvijas valsts iekārtu, jāsecina, ka tai jābūt demokratiskai. Jāpēti Rietumu demokratiju iekārtas, vai nu tās ņemot par paraugu vai arī pārlabojama 1922. gada satversme, vai pat izstrādājama jauna — tāda satversme, kuŗā partiju skaits nevarētu pārsniegt 4.

Jautājumā par sadarbību ar Baltijas un citām valstīm, izvirzījāş ieskats, ka Baltijas valstu starpā jābūt ciešai sadarbībai, neizslēdzot pat šo valstu savienību.

Par Latvijas atbrīvošanas iespējām jaunie politiķi izteicās, ka tā varētu notikt evolūcijas vai revolūcijas ceļā, bet tas prasītu ilgu laiku. Kaŗa gadījumā atbrīvošana varētu nākt daudz ātrāk, taču jārēķinoties ar faktu, ka okupanti Latvijas rietumu daļu pārvērtuši par militāri stratēģisku bazi, un kaŗa gadījumā mūsu zemei un tās iedzīvotājiem tiktu nodarīti lieli postījumi.

Vai Latvijai būtu iespē laicīgi eksistēt kā brīvai atkarīgai valstij, ja Savienībā nemainītos kārta, bet tā atstātu territoriju latviešiem? Si tājumā jaunie domā, gadījumā, ja padomju kārta nemainītos, būs džu Latvijas atbrīvošan pār. Arī ja Padomju Sa atietu savās 1939. gada tad Latvija vienmēr bū draudēta no Padomju S bas, un neatkarīgas Latv stāvēšana šādā gadījum islaicīga. Visumā izskan ma, ka Latvijas valsts šana ļielā mērā atkar valsts iekārtas Krievijā.

Kā sadarbotieş ar atsē kaimiņvalstim, kas ras valsts iekārtas maiņas P Savienībā, kā Baltkrievij Šis jautājums būtu jāki uzmanīgi, jo, kā T. Kr pieminēja, Baltkrievija dējot uz daļu Latgales. F vu skatījumā robeža būt bida gandriz līdz Dauga nijai. Viņš domā, ka pienāktos daļa Baltkriev ritorijas, nevis otrādi.

Savas domas izteica a sitāji. J. Grodnis, piem ra, ka trimdas latviešiem jākultivē bijušo politisk ju restaurācija, jo visie šu trimdiniekiem jābūt nai politiskai partijai (s lausi).

LNAK priekšsēdis V. cis, noklausījies debates savu viedokli, pasvītro jaunie latviešu politiķi neko daudz vairāk atkl viņu tēvi. Viņš domā, k diskusijās būtu svarīgi lielāku vērību jaunie mūsu politiskās dzīves nā. Viņš uzsvēra, ka jā tas partija, jo savu slāv šu tauta ieguvusi nevis tikāpiem, bet gan pati tādā, kas, būdama ļo pratusi sevi attiecīgi re Tāpēc arī nepieciešam zentabla vadība.

Diskusiju noslēgumā jas Latvijas brīvībai lo lis Hāzners pateicās kiem un klausītājiem, ap 200, par jautājumu gu iztirzāšanu. Viņš neesot jābažījas par t viešiem pietrūktu polit tāju, ko pierādījis arī š Kā pārsteiguma balv raksta „Brīvības Talce daktoram A. Ošem V. pasniedza prof. A. Svā jas vēsturi, jo šis m pieškīr ļoti lielu vērīb brīvības atgūšanas jau Atbildes runā A. Oše ka žurnāls būtu jāabo latviešiem, lai nodrošin la ilglaicīgu iznākšanu

Nobeigumā diskusijā uzaicināja klātesošos valsts himnu.

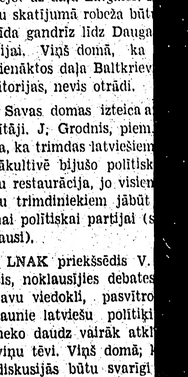

Diskusiju dalībniek Irbe, U. Kariņš, T sons un L. Zandb

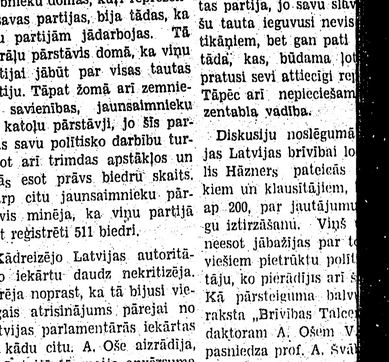

Jaunie politiķi un klausītāji valstisko jautājum

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel RE 8-7798, Montreal, P. Q.
210 VICTORIA AVE. APT 16

. Andrejsons, C.L.U.
41 Muircrest Drive,
DON MILLS, ONT. - HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publis-
kās atbildības, dzīvības u. c.
veida apdrošināšana.

Vācu konsulāta adrese
Toronto:
CONSULATE OF THE FE-
DERAL REPUBLIC OF GER-
MANY, 77 ADMIRAL ROAD,
TORONTO, ONTARIO.
Tel WA 5-1178.

DEMONSTRĒ PIE KRIEVU IZSTĀDES

Padomju izstādes atklāšanas dienā 29. jūnijā pie Kolizeuma ieejas sāka „piketēt" Apspiesto Eiropas Nāciju asamblejas locekļi. Viņi nēsā dažādus pretkomūnistiskus plakātus.

Antikomūnistisko Nāciju Bloks sadalīja garāmgājējiem skrejlapas, kurās teikts, ka gadījumā, ja Padomju Savienība iekarotu ASV, tad 40 miljoni amerikāņu tiktu izsūtīti uz Sibiriju un 10-13 milj. tiktu spidzināti vai nogalināti.

LASĪTĀJU vēstules

ČIKS

Latvijas Amerikā redakcijai:

Bez šaubām — ir ļoti patikami apzināties savu uzvaru, un ir tikai cilvēcīgi, ja uzvarētāji — tāpat kā mednieki un makšķernieki savos stāstos — atgriežas pie savu panākumu jauna pārstāstījuma. Taču nelaime, kas draud medniekiem un makšķerniekiem, kad izplesto roku atstatums sāk pārsniegt paticamus izmērus, nebūtu jāaizmirst arī uzvarētājiem. Par to negribot jādomā, atkārtoti lasot jaunās paaudzes aiz- vai pārstāvju rakstus, kuros par aplamiem pārmetumiem vainotais pretinieks ar jūsmīgu un augošu sparu tiek pārkalts līdz „čikam". Lai aiztaupītu šiem ar apbrīnojamu dūšu izstrādātajiem rakstiem līdzīgu likteni, pārmaiņas dēļ varbūt iesāksim ar „čiku" — uzvarētāju pusē.

Runājot par pārmetumiem Jaunajā Gaitā publicētajam „Kēves dēlam Kurbadam", no tā aizstāvju puses nu jau atkārtoti nācies lasīt norādījumu, ka dažs labs „neapmierinātais" savu neapmierinātību apliecinājis — paša Kurbada nemaz nelasījis . . . Cik tāl pamatots — diezgan nepatikams aprādījums. Paliktu tikai paradoksālais jautājums: vai arī pelnīts? No savas pieredzes varu teikt, ka nokļūt līdz JG lasīšanai nebūt nav tik vienkārša lieta, kas būtu atrisināma, piemēram, kaut ar žurnāla abonēšanu. Gan regulāri iznākdama, manās rokās JG pa laikam nonākusi ar respektējamu nokavēšanos, un, piemēram, tās 20. n-ru, ko par iznākušu sludināja jau 29. aprīlī, saņēmu tikai 27. jūnijā. Ja pie šādas žurnāla piegādes kārtības JG redakcija pieturas plašākā mērogā, tad visai iespējams, ka dažs labs ALA's čikāgas kongresa dalībnieks varēja būt jauno Kurbadu nelasījis arī 19. numurā. Tas nebūtu brīnums. Taču brīnums ir, ja, Kurbadu vēl tagad nelasījuši, liekas esam arī tā drosmīgie aizstāvji, kas šākās tajā vairāk vainas neatrodam — kā tiešām vienīgi īsti latviska vārda trūkumu krēslam.

Lai neatradēji neņem jaunā, — ja viņi tiešām jauno Kurbadu būtu lasījuši, viņi būtu atraduši. Arī vairāk.

Lai viss tiktu kārtībā no „pašiem pamatiem", vispirms, varbūt, te lūgums JG redakcijai: lūgums uzlabot žurnāla piegādes „tehniku". Tas droši tad cels arī lasīšanas un citas tehnikas: precizēsies stipru pārmetumu formulējumi un saprātīgi aprims arī tā „čika" kalšanas jūsma, kas tagad dažu jaunatnes vadītāju uzvaras ratus aizrāvusi bīstami ciņainā ceļā.

R. J., Jaunās Gaitas abonents.

anuskriptus saīsināt.
neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs
tmarka.
ļiem paraktītajos rakstos izteiktās
cijas viedoklim.

JAUNIEŠI SPRIEŽ PAR POLITIKU

DISKUSIJU VAKARS JAUNATNES SVĒTKU IETVAROS

3 latviešu jaunieši, kuru vecums varēja būt ap 30 gadu, 2. jūlija vakarā Toronto Centrālās YMCA's telpās iztirzāja politiskus jautājumus. Paneli vadīja ALJA's priekšsēdis **Laimonis Streips**. Liberāļu partiju pārstāvēja **Gunārs Irbe** no Zviedrijas, Zemnieku savienību — **Uldis Kariņš no ASV. Tālivaldis Kronbergs** pārstāvēja LNAK Jaunatnes nozari, **Vilis Mileiko** no Kanadas — Latvijas katoļu zemnieku partiju, **Aivars Oše** no ASV — mēnešrakstu „Brīvības Talcenieks", **Kārlis Pētersons** no ASV — jaunsaimnieku un sīkgruntnieku partiju un **Laimonis Zandbergs** no Kanadas — teicās pārstāvot pats sevi. Vilis Mileiko partijā nedarbojoties, bet viņš pilnvarots pārstāvēt augstāk minēto katoļu partiju.

Viņu ieskati visumā bija tādi, ka Latvijā, pēc tās atbrīvošanas no apspiedēju jūga, izveidojama demokratiska iekārta, kur tauta vēlēšanu ceļā izrauga savus pārstāvjus.

Par 1922. gada satversmi jaunieši domā, ka tā stipri jāpārlabo un jāizveido pēc Rietumvalstu demokratiju parauga. Tāpat jāpārveido vēlēšanu likums, lai neatkārtotos tas, kas notika Saeimas laikos, kad pēdējos gados saradās ārkārtīgi liels partiju skaits — tepat 30. Tas bija liels traucējums valsts aparātā, vēl vairāk tāpēc, ka Latvijas partijas neesot bijušas politiskās, bet gan šķiru partijas. Paredzēto jautājumu ciklā dalībnieki pēc kārtas izteica savas domas. Tās dalījās par demokrātijas veidu. Zviedrijas pārstāvis bija ieskatos, ka Zviedrijas valsts iekārta būtu tīri pieņemama. Citi aizstāvēja divpartiju iekārtu, līdzīgu ASV. Cik varēja noprast, tad to diskusijas dalībnieku domas, kuri reprezentē savas partijas, bija tādas, ka viņu partijām jādarbojas. Tā liberāļu pārstāvis domā, ka viņu partijai jābūt par visas tautas partiju. Tāpat žomā arī zemnieku savienības, jaunsaimnieku un katoļu pārstāvji, jo šīs partijas savu politisko darbību turpinot arī trimdas apstākļos un tajās esot prāvs biedru skaits. Starp citu jaunsaimnieku pārstāvis minēja, ka viņu partijā esot reģistrēti 511 biedri.

Kādreizējo Latvijas autoritātīvo iekārtu daudz nekritizēja. Varēja noprast, ka tā bijusi vienīgais atrisinājums pārejai no Latvijas parlamentārās iekārtas uz kādu citu. A. Oše aizrādīja, ka Latvijā 15. maija apvērsuma nebūtu bijis, ja uz 1922. gada satversmes pamatiem bazētā iekārta būtu bijusi spējīga eksistēt.

Rezumējot dzirdētās domas par event. Latvijas valsts iekārtu, jāsecina, ka tai jābūt demokratiskai. Jāpētī Rietumu demokratiju iekārtas, vai nu tās ņemot par paraugu vai arī pārlabojama 1922. gada satversme, vai pat izstrādājama jauna — tāda satversme, kurā partiju skaits nevarētu pārsniegt 4.

Jautājumā par sadarbību ar Baltijas un citām valstīm, izvirzījās ieskats, ka Baltijas valstu starpā jābūt ciešai sadarbībai, neizslēdzot pat šo valstu savienību.

Par Latvijas atbrīvošanas iespējām jaunie politiķi izteicās, ka tā varētu notikt evolūcijas vai revolūcijas ceļā, bet tas prasītu ilgu laiku. Kara gadījumā atbrīvošana varētu nākt daudz ātrāk, taču jārēķinoties ar faktu, ka okupanti Latvijas rietumu daļu pārvērtuši par militāri stratēģisku bazi, un kara gadījumā mūsu zemei un tās iedzīvotājiem tiktu nodarīti lieli postījumi.

Vai Latvijai būtu iespēja ilglaicīgi eksistēt kā brīvai un neatkarīgai valstij, ja Padomju Savienībā nemainītos valsts iekārta, bet tā atstātu Latvijas territoriju latviešiem? Šinī jautājumā jaunie domā, ka tādā gadījumā, ja padomju valsts iekārta nemainītos, būs maz izredžu Latvijas atbrīvošanai vispār. Arī ja Padomju Savienība atietu savās 1939. gada robežās, tad Latvija vienmēr būtu apdraudēta no Padomju Savienības, un neatkarīgas Latvijas pastāvēšana šādā gadījumā būtu īslaicīga. Visumā izskanēja doma, ka Latvijas valsts atbrīvošana lielā mērā atkarīga no valsts iekšējās Krievijā.

Kā sadarbotieš ar atsevišķām kaimiņvalstīm, kas rastos pēc valsts iekārtas maiņas Padomju Savienībā, kā Baltkrievija u. c.? Šis jautājums būtu jākārto ļoti uzmanīgi, jo, kā T. Kronbergs pieminēja, Baltkrievija pretendējot uz daļu Latgales. Baltkrievu skatījumā robeža būtu jāpārbīda gandrīz līdz Daugavpils līnijai. Viņš domā, ka Latvijai pienāktos daļa Baltkrievijas territorijas, nevis otrādi.

Savas domas izteica arī klausītāji. J. Grodnis, piem., uzsvēra, ka trimdas latviešiem nebūtu jākultivē bijušo politisko partiju restaurācija, jo visiem latviešu trimdiniekiem jābūt kā vienai politiskai partijai (skaļi aplausi).

LNAK priekšsēdis V. Upeslācis, noklausījies debates, izteica savu viedokli, pasvītrojot, ka jaunie latviešu politiķi neesot neko daudz vairāk atklājuši kā viņu tēvi. Viņš domā, ka šādās diskusijās būtu svarīgi piešķirt lielāku vērību jaunināju miem mūsu politiskās dzīves veidošanā. Viņš uzsvēra, ka jārada tautas partija, jo savu slavu latviešu tauta ieguvusi nevis ar politiķiņiem, bet gan pati tauta kā tādā, kas, būdama ļoti vitāla, pratusi sevi attiecīgi reprezentēt. Tāpēc arī nepieciešama reprezentabla vadība.

Diskusiju noslēgumā Komitejas Latvijas brīvībai loceklis Vilis Hāzners pateicās dalībniekiem un klausītājiem, kuru bija ap 200, par jautājumu vispusīgu iztirzāšanu. Viņš domā, ka neesot jābažījas par to, ka latviešiem pietrūktu politisko cīnītāju, ko pierādījis arī šis vakars. Kā pārsteiguma balvu mēnešraksta „Brīvības Talcenieks" redaktoram A. Ošem V. Hāzners pasniedza prof. A. Švābes Latvijas vēsturi, jo šis mēnešraksts piešķir ļoti lielu vērību Latvijas brīvības atgūšanas jautājumiem. Atbildes runā. A. Oše aizrādīja, ka žurnāls būtu jāabonē katram latvietim, lai nodrošinātu žurnāla ilglaicīgu iznākšanu.

Nobeigumā diskusiju vaditājs uzaicināja klātesošos nodziedāt valsts himnu.

Māte un meita reizē iegūst akadēmiskos grādus

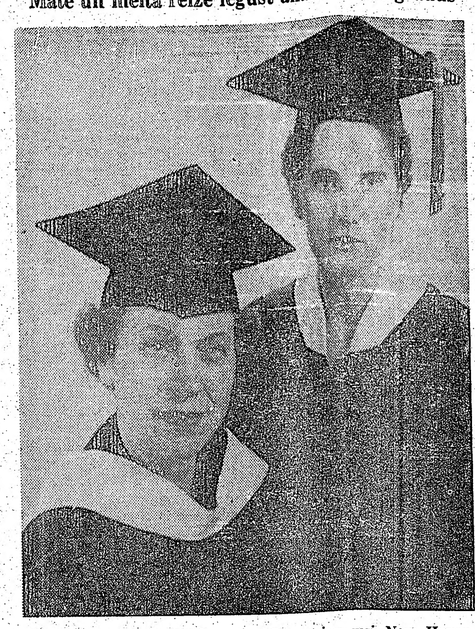

ALMA DEKSNE, Willimantic, Conn., ieguvusi New Haven valsts skolotāju kolledžā Master of Science gradu. Viņa beigusi Latvijas universitātes filoloģijas un filozofijas fakultātes germāņu filoloģijas nodaļu. Meita RITA DEKSNE ieguvusi Connecticut valsts universitātē Bachelor of Science gradu farmācijā. Viņa ir American Pharmaceutical Association, Lambda Kappa Sigma un korporācijas Imeria locekle.

AIJA ZARELLA, dz. Bastjāne, beigusi Northeastern universitāti ar bakalaura gradu (Summa Cum Laude) angļu un franču literatūrā.

ALBERTS ZARELLA (viņas vīrs) beidzis to pašu universitāti ar bakalaura gradu angļu literatūrā un vēsturē. Viņš studijas turpinās Northeastern universitātē mastera grada iegūšanai. Aija studijām saņēmusi stipendiju no Bostonas universitātes. V. Grāvīša foto

IGAUŅI SVĒSUMĀ

Igauņu trimdas prese 30. jūnijā atzīmēja Pirmo igauņu dziesmu svētku 90. gada dienu. Dziesmu svētki notika Tartū un tajos dziedātāji bija tikai vīrieši, skaitā 789. Dziesmu svētkus kuplināja četri pūtēju orķestri. Klausītāju bija ap 4.000.

4. jūlijā Kanadas igauņi atklās savā vasaras kolonijā pie Hamiltonas piemineklī kritušiem par Igaunijas brīvību. Piemineklis ir 10 metru augsts tērauda krusts.

Marālā apbrunošanās pret komūnismu

Gadskārtējās morālās apbrunošanās konference notika no 26. — 28. jūnijam Makinaka salā Mičigenas ezerā. Konferencē piedalījās ap 1.000 delegātu, to skaitā bija daudz pārstāvju no Āzijas un Āfrikas. Šīs kustības mērķis ir atrast pretlīdzekļus komūnisma izplatīšanai. No latviešiem konferencē piedalījās AEN asamblejas ģenerālkomitejas loceklis Dr. V. Māsēns.

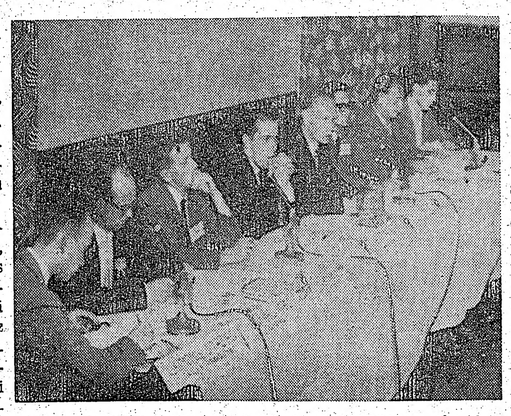

Diskusiju dalībnieki: no kr. — L Streips (ALJA's pr-dis), G. Irbe, U. Kariņš, T. Kronbergs, V. Mileiko, A. Osis, K. Pētersons un L. Zandbergs. J. Kreiļa uzņ.

Jaunie politiķi un klausītāji valstisko jautājumu diskusiju vakarā centrālā YMCA'ā. Pirmajā rindā vidū V. Hāzners.

Savienotās VALSTIS

Nujorka

Amerikas latviešu humanitāro zinātņu asociācijas valdes sēdē, kurā piedalījās arī padomes un revīzijas komisijas locekļi, pieņēma organizācijas jaunos statūtus, lai varētu inkorporēties. Asociācijas valdes priekšsēdis ir prof. J. Siliņš, kas dzīvo Floridā, valdes priekšsēža vietn. — Dr. Norvilis, Nujorkā.

POKIPSIJĀ (N. Y.)

Tradicionālo Līgo vakaru ar jāņugunīm bija sarīkojuši Dubovica un Rittera ģimenes savā zemes īpašumā. Turpat pirms Līgo vakara sākšanās notika jaunatnes sanāksme, kas lika pamatus jaunatnes pulciņam. Kā iniciātors no vecākās paaudzes piedalījās E. Zirnis, bet bijušais ALJA's valdes loceklis V. Šmits deva paskaidrojumus, kas darāms pulciņa dibināšanā un lūdza arī jauniešus iestāties ALJA'ā. Pāri par 20 sanāksmes dalībnieku nolēma uzņemt sakarus ar ALJA'u un izvēlēja pagaidu valdi. Priekšsēdis — Pēteris Aizupīte, pr-ža v. Gunārs Zvaigzne, sekretāre Ilze Aizupīte, kasiere un biedrzine — Gundega Zirne. Pagaidu valde izstrādās darbības noteikumus un veiks priekšdarbus dibināšanas pilnsapulces sasaukšanai, kā arī sazināsies ar ALJA'u.

Rensselaer politechnisko institūtu Trojā ar bakalaura gradu inženieru zinātnēs beidzis Gunārs Zvaigzne un saistījies darbā IBM uzņēmumā.

Kolumbijas universitāti Nujorkā ar Master of Arts gradu franču valodā beigusi Mudīte Magone.

Uzmanību! Uzmanību!
DĀMAS
Ilgviļņi. Matu sakārtošana un griešana.
Arī nagu kopšana
par ļoti mērenām cenām
FASHIONETTE Beauty Salon
MARIE Mc KINNEY
Hair Stylist.
93 Roncesvalles Ave., Toronto.
Zvanīt LENNOX 2-9711

ĪPATNĒJIE LATVIEŠU MĀCĪTĀJI

Fragments no red. K. Grāmatnieka atmiņu krājuma Dzintara krastā.

ANDRIEVS NIEDRA

Šoreiz viņš stāsta par latviešu mācītājiem, kuru dzīve un raksturi ir vienreizēji īpatnēji. Tikai nedaudziem mūsu vecākās paaudzes pārstāvjiem būs zināms, ka pirms māc. Pārstrauta un Dr. Visvalža Sandera lielo Liepājas Sv. Annas draudzi gatavojies apkalpot arī Andrievs Niedra.

Andrievs Niedra šī gadsimta sākumā teica savu paraugspredi-ķi lielajai Annas draudzei, jo viņa vēlēšanās ir kļūt par šīs draudzes mācītāju. Tas bija laikā pirms 1905. gada, kad pēc mācītāja Sēna nāves draudze meklēja jaunu ganu. Toreiz Niedra spredikī savu Kalsnavas draudzi salīdzināja ar mazu strautu, kuŗa otru krastu var sasniegt gandrīz ar roku, bet lielo Liepājas Annas draudzi — ar bangojošu jūru. Varbūt Niedram nepatika liepājnieku revolūcionārais gars, kas jau taisījās uzlauzties uz āru. Niedra, likās, nojauta spēkus, kas stāvēja aiz revolūcijas, un paredzēja briesmas. Viņa pārnākšana uz Liepāju izjuka gluži niecīga iemesla dēļ, jo draudze atteicās algot viņam baznīcas kancelejas sekretāri. Niedra toreiz bija virs spēka gados un juta, ka viņam ne vien jāsludina baznīcā, bet arī jāraksta savai tautai literāri darbi. Nodarbošanās ar baznīcas papīriem rakstniekam šķita liela laika nosīšana. Līduma dūmu autors noskaitās un aizbrauca atpakaļ uz Kalsnavu.

Kamēr vēl Andrievs Niedra sludināja Matīšos, pirms pārcelšanās uz Kalsnavu, viņa spredikus baznīcēni brauca klausīties desmitiem kilometru tālu. Niedra ar saviem spredikiem savilnoja visu Ziemeļvidzemi. Viņa dzeja bija spēcīga latviska gara apdvesta; tas atspoguļojās arī spredikos. Niedra bija liels vārda meistars, plaša vēriena garidznieks un nesamierināms kreiso tendenču pretinieks. Viņš nebaidījās pat 1905. gadā krasi nostāties pret revolūciju, paredzēdams savas tautas postu. It sevišķi tuvi Niedram bija latviešu zemnieki: arī viņš pats jutās it kā līduma dūmu apreibis. Šinī ietekmē radās viņa romāns „Līduma dūmos.

Niedram šķita, ka latviešiem vēl toreiz nebija pienācis īstais laiks nokratīt vācu muižniecības varu un tāpēc viņš laikam palika arī konservātīvs. Skolotāju kongresā 1905. gada rudenī Niedra atklāti nostājās pret revolūciju un viņu no kongresa izmeta. Ziemā jau plūda revolūcionāru asinis un dega zemnieku mājas.

1919. gadā Andrievs Niedra atkal bija ieradies Liepājā. Šoreiz ne tāpēc, lai kalpotu Sv. Annas draudzei, bet lai „taisītu" politiku. Kas Niedru spiedā pievērsties politikai? Varbūt tas bija toreizējais Latvijas drūmais stāvoklis, kas likās pat bezcerīgs. Tikko pēc Latvijas valsts proklamēšanas 1918. g. 18. novembri sarkanā armija bija okupējusi lielāko daļu Vidzemes un tuvojās galvaspilsētai Rīgai. 1919. g. 5. janvārī komūnisti jau bija Rīgā un radās dibinātas bažas, ka tiesa Niedru neatbrīvoja no nodevības lāsta.

Niedra atgriezās Latvijā, kad 2. pasaules kara komūnisti bija padzīti. Rakstnieks, vecuma nespēka un ilgo trimdas gadu salauzts, lēni pastaigājās Rīgas ielās. Viņa sejā bija redzams kāds gaišs vaibsts. Varbūt tas bija prieks par vācu uzvaras gājienu, varbūt arī gandarījums, ka tautas nodevējs atkal brīvi var pastaigāties pa Rīgas ielām. Andrievam Niedram bija lemts dzimtenē nomirt. Svinīgā ceremonijā prāv. E. Bergs viņu no Doma baznīcas izvadīja uz Rīgas Meža kapiem.

VISVALDIS SANDERS

Pēc mācītāja Pārstrauta lielajā Liepājas Sv. Annas draudzē ieradās jauns mācītājs Visvaldis Sanders, kas ar savām runas dāvanām ātrī iemantoja draudzes ievērību un atzīšanu. Plašā Annas baznīca svētdienās pildījās dievlūdzējiem. Baznīcā sāka nākt aizvien vairāk jaunatnes, sevišķi jaunavas, jo daža laba mātes meita cerēja kļūt mācītāja cienmātes godā. Sanderam bija maiga, samtaina balss, kas liptin pielipa jaunu sieviešu sirdīm. Meiču acis dievnama uzņu gaismā sapņaini spulgoja, kad jaunais mācītājs parādījās kancelē visā savā jaunekļīgā staltumā, ko melnais garidznieka amata tērps vēl vairāk izcēla. Viņam bija gaiši linu krāsas mati un tik zilas acis, kā debess, kas toreiz plētās pār Liepāju, kurā pēc baigajām 1905. gada nemiera dienām bija atkal atguvusi mieru un, kā visas plašās Krievijas ostas pilsētas ar izeju uz Baltijas jūru, gāja strauji pretim savam saimnieciskajam uzplaukumam.

Draudze savu mācītāju mīlēja un Sv. Annas baznīcai dievlūdzēju netrūka. Māc. V. Sanders izcēlās arī ar savu lielo laipnību un patieso sirsnību pret draudzes locekļiem. Viņam vienmēr bija laipns vaigs, sirsnīgs smaids un draudzīgs rokas spiediens. Kādu dienu draudzes kancelejā sāka strādāt slaida, blonda jaunava. Kam gadījās tur iegriezties, mācītājs to iepazistināja ar savu ligavu un nākošo dzīvesbiedri. Daudzas liepājnieces cerēja, bet Sanders apprecēja cēsinieci.

Kāzās bija salūgts daudz viesu, to starpā lielāks skaits mācītāju. Pēdējo vidū bija arī kāds toreiz gados vēl jauns mācītājs Kristafors.. Izkarojies dažādās Latvijas atbrīvošanas frontēs, Kristafors steidzās baudīt nokavēto dzīvi ar īstu mirstīga un grēcīga cilvēka alku. Karavīru vidū viņš bija iemācījies baudīt stiprākus padzērienus, no kuriem neatsacījās visu mūžu. Šī iemesla dēļ Kristaforam nekad neizdevās iegūt savu draudzi. Viņš dzīvoja Rīgā un rakstīja laikrakstiem garīgus un laicīgus ievadrakstus. Saņemtos honorārus pārvērta „garīgajos" dzērienos.

Kad māc. V. Sandera kāzu viesi bija sasnieguši augstāko omulības pakāpi, tie pēkšņi pamanīja, ka no viņu vidus nozudis mācītājs Kristafors. Izmeklēja visu kāzu namu, bet mācītājs bija iekritis kā akā. Uz ielas, iepretim kāzu namam, bija sastājies liels ļaužu pūlis. Tas nesekoja vairs caur atvērtajiem logiem kāzu svinību norisei, et lūkojās kaut kur gaisā. Mēness gaismā pa kāzu nama jumtu pa-staigājās kāds tumšs stāvs, ar rokām it kā diriģēdams neredzamu orķestri vai dziedātāju kori. Tad tumšais stāvs pēkšņi uz augstā jumta saslējās, un gaisā parādījās divas taisni izslietas kājas. Nakts parādība bija sākusi staigāt uz rokām. Ļaužu pūlis iekliedzās. Iztaisījis dažādus akrobātiskus trikus, Kristafors no jumta nokāpa sveiks un vesels, lai atkal nosēstos pie kāzu mielasta galda . . .

(Nobeigums 8. lpp.)

A. Niedra ar sava kabineta locekļiem toreiz Liepājā.

CEĻA VĀRDI

Noņemiet smagos vākus no savu dvēseļu traukiem, palaidiet brīvākus vējus, kas lai savanda dzelmes.

☆

Rimsties, nerimējs prāts, ap mūžības grūtumiem graužties, celies kā gārnis tu gaisā un nomet nīcības valgus. ☆

Celiniek, tālas tev gaitas, zudīs tavs ilgojums, pāri pār tevi plūst mūži, liecas mūžības jums.

Jānis Veselis.

☆

Dzīve krāšņā un bargā, tomēr tev uzticos es; dievišķais vairogs sargā puķes un dvēseles.

Veronika Strēlerte.

CAURI AMERIKAS ‚ZEMGALEI'

Dr. J. KAROLA CEĻOJUMA PIEZĪMES

Pankūku pilsētā Liberalē nogaršojam slavenās pankūkas, bet starpību nekādu neatrodam, jo ir ceptas, tāpat, kā visur no iepriekš sagatavota maisījuma.

Lauki ir jau daudz zaļāki un sausas ganības mainās ar zaļiem laukiem un dzeltenām kviešu druvām. Ceļš labs, tikai šaurs un kā taisna līnija pazūd pie apvāršņa.

Atrodamies Kansasā. Nobraucam gar Dadžsitiju, kas lasītājiem ir pazīstama no televizijas „Gunsmoke" programmas.

Plaši lauki, skaista apkārtne, kā Zemgalē. Koku puduri ap lauku ēkām padara apgabalu acij patīkamu. Laukos parādās eļļas akas. Tirumi pazūd — nav vērts art — ir tikai ganības ar treknu zāli un skaisti ganāmpulki. Pie Vičitas apkārtne sāk kļūt kalnaina — pauguraina, bet visa ir zaļa un daudz lielopu. Te sākas auto ceļš uz Kansas Sitiju, lielāko Teksasas pilsētu.

Kansas Sitija ar apm. ½ miljonu iedzīvotāju ir liels tirdzniecības un dzelzceļu mezgls. Centrs apmēram kā Toronto, bet ielas platākas. Vispārīgi Toronto varētu lepoties ar mazajiem šaurajiem frontes laukumiem un šaurajām ielām. Kansas Sitijā augstākā celtne 40 stāvu. Ir skaists parks, upe un daudz eļļas farmeru lepnos kadillakos. Ja ainava līdz šim atgādināja Zemgali, tad tagad sākas it kā Vidzemes augstiene. Daudz skaistu augļu dārzu, ļoti labi koptas lauku saimniecības ir visā ceļā no Kansas Sitijas uz Hannibalu. Te aug maize, liela auglu bagātība un piena pārpilnība. Ceļš ir līkumots, bet tas padara braucienu patīkamu. Beidzot pēc tik daudz jūdzēm, gandrīz 4 dienu auto brauciena ar 70 jūdzēm stundā, atkal mums apkārt zaļa pasaule.

Jau sākot no Liberāles pie visām stacijām ir labības elevātori, to skaits pieaug tuvojoties Kansas Sitijai. Līdz ar elevātoru parādīšanos, mazajās pilsētiņās saredzami arī baznīcu torņi, dažas no tām tik ļoti atgādina Vācijas baznīciņas, ka jādomā, ka te ir arī vācu farmeri.

Ganības visur redz mazus dīķus, kur uzkrāts ūdens lopu dzirdīšanai. Ir tikai lapu koku meži, birztalas vai atsevišķi koku puduri starp laukiem un pie saimniecībām.

Visur tā pati bagātas zemes elpa. Labi lauki, labi ceļi, skaistas un tīras pilsētiņas labi koptos apstādījumos. Svētdienā būsim uz jauniešu iesvēti Kalamazū pilsētā un 23. jūnijā Toronto sāksies parastā darba diena. Ceļa malās zied ķimenes, zied baltas, zilas un dzeltenas Jāņu zāles. Ir pirmā piemākusies diena. Vakars kluss, un ap mūsu mogangsteriem, kas sauksies „Ma Barker".

A. K.

vijā pirms Jāņiem. Līgo!

FILMU Pasaule

Pēc lieliskajiem panākumiem filmā „Imitation of Life", filmaktrise Lana Ternera saistīta nākošajai filmai — „Luanne Royal", ko visā drīzumā sāks uzņemt Holivūdā.

☆

Glens Fords patlaban saistīts vairākām filmām ar Debiju Reinoldu. Viņa divas pēdējās filmas sauksies „Gazebo" un „Cimarron".

☆

Redzot lielos panākumus filmai „Al Capone", Holivudas filmproducenti visvairāk nākotnē uzņems filmu par Amerikas gangsteriem, kas sauksies „Ma Barker".

10. LATVJU GRĀMATU NEDĒĻA
līdz 20. jūlijam 59. g.

Pasūtinot mūsu grāmatas kopsummā par $20.00 (pilna cena), izņemot Blaumaņa Rakstus, dodam līdz par brīvu R. BLAUMAŅA KOPOTU RAKSTU IZLASI, pirmie 5 sējumi, kuŗu cena ir $18.00. Vai visas grāmatas ar 25% atlaidi.

Atkal apgādāts daudz retu grāmatu. ☻ Pieprasiet cenrādi.

LATVJU GRĀMATA
P. O. Box 332, Wacerly, Iowa, USA.

DIANAS VORPAS AUDZĒKŅI BALETA SACENSĪBĀS IEGŪST 1. UN 3. VIETU

Attēlā Valda Vilsone un Viesturs Rozenbergs, kuŗi Latvešu Jaunatnes svētku sacensībās ar dejām „Etude" un „Tarantella" ieguva pirmo vietu. Žūrijas komisija, kas izcēla viņu labo tehniku, dziļo izjūtu un profesionālo kvalitāti, izteica atzinību arī skolotājai Dianai Vorps par deju labo sakārtojumu. Kā atzinī-

bu baleta vakarā abi dejotāji saņēma Latvijas ģenerālkonsula Kanadā R. N. Braisona balvu — $100,- un ziedus. Trešo vietu sacensībās ieguva 10 gadu vecā Valda Briede, par kuŗas talantu un sasniegumiem bija liels prieks. Otro vietu izpelnījās Dace Priedīte.

S. Damberga uzņ.

GĀZES UN NĀVES STARI

Pašreiz divās dažādu uzskatu pasaules daļās — Rietumos un Austrumos — techniskais progress iezīmējas dažādu nāvētāju ieroču izgudrošanā. Zinātne daudz pūlās, lai atrastu līdzekļus, kā visātrāk un iespējami lielākā masā iznīcināt dzīvo būti — cilvēku.

Amerikāņu armijas ķīmiskā kara pētīšanas daļas šefs ģenerālis Mekrīsī paziņojis, ka armijas ķīmiskā kara pētīšanas daļai izdevies atklāt jaunu un neiedomājami iedarbīgu gāzi, kas cilvēku var nogalināt nepilnas minūtes laikā, tikai saskaroties ar ādu. Nekāda maska, nekāda individuāla aizsardziba nav pret to iespējama.

Kāda cita, vēl iespaidīgāka ir tā sauktā „LSD 25" gāze. Viena vienīga pudele šīs nāvējošās gāzes, izmesta virs Ņujorkas pilsētas, visus tās iedzīvotājus var paralizēt un padarīt jebkādai darbībai nespējīgus. Tas var notikt dažās sekundēs, un lielpilsēta Ņujorka var būt pilnīgi paralizēta.

Turpretim Pentagona pētīšanas daļas vadītājs Dr. Herberts Jorks izteicies, ka darbi, kas saistīti ar pētījumiem par nāvētājiem stariem, nav bijuši daudzsološi. Armija iecerējusi, ka pret ienaidnieka lidkermeņiem sevišķi iedarbīgiem vajadzētu būt tā saucamiem „nāvētājiem stariem", bet līdz šim, par spīti tam, ka Pentagons rezervējis ap 100 miljonu dolaru pētījumiem par lidkermeņu atvairītājiem stariem, darbi nav bijuši visai sekmīgi.

LATVIJAS AMERIKĀ
pārstāvis
ST. KATARĪNĒS
H. Greble, 85 Maple St., St. Catharines, Ont.,
kārto abonementu, sniedz un pieņem informāciju.

PASAULES VĒSTURE

GROZGALVĪGA SKATĪJUMĀ

LATVIJAS ATBRĪVOŠANA

Revolūcijas bija galā.

Ne tikai krievi, arī Vācijas baueri un cunftmeistari bija taisījuši revolūciju. Viļums 2., holandis ūzas kā karogu pusmasta, aizbrauca uz Holandi trimdā. Vācieši tik asinskārigi nebija, lai sistu nost savu ķeizaru, kā to darīja krievi ar savu caru.

Pa to starpu letiņu nāca pie atziņas, ka viņiem nav vajadzīgs nedz vācu Miķelis, nedz krievu Ivans, bet viņi paši var tikt galā ar sevi.

Sanāca kopā piedzīvojuši un gudri viri, biški apspriedās un pasludināja Latviju par demokratisku republiku.

Pasludināt var daudz ko. Ja tev, kā karā laikā kooperātīvā, nav laba onkuļu būšana, tāpat tukšā vien paliec. Citi valdnieki, ne tikai karaļi, kas cēlušies no labākām pamiļjām, bet arī prezidenti, kaŗ cēlušies no tautas, sevi nosmiņēja: „Nesen vēl pastalām kājās staigāja aiz arkla, nu jau gribēs vilkt kājās lakkurpes un tēlot valdniekus."

Tie citi tikai smīnēja, bet Ļeņina papus un Stučkas papus — abi veci kriminālisti, uzkrita Latvijai.

Bet letiņu puikas jau bija mācījusies, kas šādās reizes darams. Paķēra plintes un stājās krieveļiem preti.

Bet vankas nāca virsū kā melnais tūkstoties.

Arī kaimiņi — igauņi bija proklamējuši savu republiku. Tāpat kā Latvijai arī Igaunijai uzmācā Ļeņina puiši.

Igauņi ātri vien sadeva krieveļiem pa mīkstumiem, tā ka tie sāka laisties lapās bet — uz Latviju.

Igauņi tad piesolījās nākt palīga. Talka, tad talka — lai nāk. Sados kopīgi vankām pa kaklu, vēlāk kopīgi sadzers šņabi.

Sadeva arī krieviem kā nākas, bet pie šņabja dzeršanas netika. Letiņu tramdīt sāka arī bijušie vācu baroni.

Kamēr tiem iemācīja, kā tagad pret letiņiem jāizturas, atkal vankas bija kaklā.

Beidzot tomēr, igauņiešiem bāleliņiem piepalīdzot, aiztrieca krievus jau Latgales daļā.

Pa tam atkal Vācijas vāciešu un krievu tautības gūstekņi bija sākuši taisīt pigorus Kurzemē.

Atkal bez manis nevarēja tikt galā! Jāiet vien bija. Tad nu iznāca kārtīga svilināšana. Vispirms pie Jaunjelgavas, kur no kātiem nolaidām pašu komandieri — Jenu.

Bet par to vāciešiem vēlāk man atspēlējās netālu no Čakstes tēva mājām — Aučiem. Pat tumšā draņķi, bija mani pazinuši. Lielās dusmās tad gāza virsū lādiņu no lielgabala. Tā nu bija izšķērdība. Biju šiks no auguma un pilnīgi pietiktu ar plinti. Bet — vai mana municija?

Tomēr nekas nesanāca. Bumba pārgāja pāri un plīsa aiz mājas stūŗa. Tikai zemē palika robs maza pagrabiņa tilpumā, un manās ausīs bungām ādas bija pusu. Tās vēl tagad nav salāpītas. Ielāpi būtu. Darba vietā apkārt mētājas bojāti dakteŗu gumijas cimdi. Tikai tā lāpīšana iznāk pārāk dārgi. Sieva kreklus gan pielāpa ,bet ar ausīm neko nevar iesākt. Bet dot par naudu lāpīt — nesanāk. Lāpīšana maksā simtreiz vairāk kā jaunas ausis.

Dažreiz gan iznāk nepatīkšanas ausu dēļ. Tādās reizas, kad sūta kaut kur darbā nekas — nedzirdēšanu var pieciest, bet kad aiziet kur viesos, tad ir dažreiz nesaprašanās — sauca pie galda, vai nesauca?

Vēl frīči dabūja no mums pa potītēm pie Bauskas, tad iedzinām tos leišos, lai leiši klapē tālāk.

Kamēr mēs plēsāmies ar frīčiem, atkal vaņkām bija ienācis prātā nākt atpakaļ. Tad nu ar skubu bija jābrauc palīgā citiem letiņiem, kas kāvās Latgalē. Ja nebūtu aizbraucis, diez cik ilgi tie Jaŗ nemtos. Pateicoties man, pusgadā bija galā.

Visu laiku biju gājis tikai pa priekšu. Bet īsi pirms kara beigām, pamieŗu laikā, dabūju reizi atkāpties. Jeb — pēc drošsirdīgā Pirmā pasaules kara karavīra Šveika apzīmējuma: apgriezos apkārt un skrēju uz priekšu.

Ar tukšu vēderu diez' cik omuliga karošana nav, pat tad, kad nedēļām nešauj. Bet frontē rotas virtuve mums bieži vien atveda tādu virumu, ar kādu tagad Ņikita baro mūsu tautiešus vergu nometnēs. Tādēļ šad tad bija jāpastaigā pa neitrālo joslu, vai aizmugurē mēģinot šo to noorganizēt, pa pašu, vai „poļu" naudu.

Pašu naudas bija maz. Visvairāk apgrozībā bija poļu nauda. Sevišķi pēc tam, kad, savā laikā dodoties ierakumos, bataljona komandieris, sapulcinātos karavīrus uzrunājot, cita starpā teica: „Nedomājiet tikai kaučuk raut nāsīs. Karavīram nepieklājas zagt. Bet ja kādreiz kāda vista vai zoss uzbrūk, tas nebūs karavīrs, kas ļausies nenaidniekam sevi bez cīņas uzveikt."

Saskarsmes meklēšanas ar ienaidnieku parasti notika pēc lozes.

Kādā naktī loze krita man un dižkareivim Brunim. Cīņas lauks jau bija dienā noskatīts. Trešā un ceturtā sādžas mājā no mūsu miteķļa karavīru nebija. Vienā no tām bijām novērojuši, ka uz veca šķūņa jumta, kuŗam salmi nopļēsti, bet pašikušas tikai kārtis, vakaros salien uz nakstgulju vismaz ducis vistu un pāris gaiļu. Tā kā gaiļi dienās pret mums izturējās naidīgi, tad tie skaitījās mūsu ienaidnieki — tātad apkarojami.

Gluži dabiski, ka es, kā grupas komandieris, norikoju dižkareivi Bruni rāpties uz jumta, ņemot līdz to laiku visjaunāko ieroci — pagaŗu šķensti, kuŗai galā piestiprināta astru cilpa.

Viņa uzdevums bija uzmest gaiļiem cilpu kaklā, paraut, un ar visu šķiesti nosviest lejā. Apakšā uz posteņa stāvēju es. Man sagūstītais ienaidnieks bija steidzami jāpievāc un jānogādā telpās, vada seržantam nopratināšanai.

Viss likās labi. Kad dižkareivis, mēnesim apgaismojot kaujas lauku (Kā kādā vecā dziesmā teikts: „Bālss mēness spīd pār Portartūras mūŗiem), jau laida gailim cilpu kaklā, no apakšas atskanēja bļāviens: Iž, ti, čort — kuda ļezeš!"

Kaş pirmais — dižkareivis vai šķeiste — bez gaiļa novēlās lejā, bēl šodien nezinu. Tani pašā mirklī bez komandas biju apgriezies apkārt un „devos uz priekšu", otrās sādžas virzienā, lai novērstu aizdomaş no pašu sādžas puišiem.

Kad pēc pusstundas, apmetis krietnu līkumu, ierados telpās, mans cīņu biedrs bija jau priekšā.

Citi smējās par gaiļa uzvaru, bet jaudonietis, vecai Bērziņš nosplāvās, dusmīgi noteica: „Puikas paliek puikas!" — un atstāja telpas.

Pēc pusstundas viņš atgriezās ar „güstekni — plintnieci," kuŗu nodeva nopratināšanai.

No nopratināšanas nekas neiznāca, jo pa ceļam bija apgriezis vistai galvu uz atru pusi.

Par spīti šai vienai neveiksmei, atbrīvošanas kaŗš bija izkaŗots. Varēja sākties mierīga dzīve. Tagad visi ķeizari atzina Latviju.

Turpinājumā: LATVIJA KĀ BRĪVA VALSTS

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

5. septembrī — DV balle Palace Pier.
26. septembrī operete Mūceniekiem un Mūceniece.
1. oktobrī — Koncertapvienības koncerts: Ks. Bidiņa (mecosoprāns), Unitarian Church zālē.
10. oktobrī — Bostonas teātŗa izrāde.
17. oktobrī — Balle Columbus zālē. DV Toronto Vanadzes.
24. oktobrī — P. Brīvkalnes koncerts Ļtona auditorijā.
30. oktobrī HMMK balle, Rainbow zālē.
31. oktobrī — TLB drāmatiskā ansambļa pirmizrāde „7 vecmeitas".
1. novembrī — Irmas Kajakas-Ķeniņas ritmoplastikas studijas audzēkņu vakars Sv. Andreja baznīcas zālē.
7. novembrī — Mārtiņu balle Palace Pier. DV Toronto nod.
17. novembrī — Dainas koŗa 10 g. jubilejas koncerts Ļtona auditorijā.

HAMILTONĀ

12. jūlijā — Hamiltonas Latviešu nama fonda dalībnieku pilnsapulce.
21. novembrī HLB un DV Hamiltonas nod. valsts svētku atceres sarīkojums.

NIAGARĀ

1. un 2. augustā Draudzības un jaunatnes dienas.
26. septembrī sezonas atklāšanas balle.
21. novembrī Valsts svētki.

ST. KATARĪNĒS

12. septembrī — Mednieku un makšķernieku kluba balle Atlanta kluba telpās.
26. septembrī Daugavas Vanadžu kopas Plaujas svētku sarīkojums.
24. oktobrī — Mednieku un makšķernieku kluba balle Atlanta kluba telpās.

Tālivaldis Dangavs

DIMANTI

(13. turpinājums)

Rolfs smējās un arī pakārtais kļuva jautrs.

„Klusu, klusu!" bende apsauca bendējamo. „Vēro, vai kāds nenāk: es atkal aiziešu. Kamēr esmu prom, kliedz tā, ka nometnē var sadzirdēt."

Rolfs aizslapstījās gar krastmalu, tad nokāpa līdz upmalai un vēroja, kur rodami sieti. Uzgāja divus un ņēma līdz.

Spalgi skanēja nēģeŗa kliegšana, bet tās atstarpēs Rolfs saklausīja čarango augstās skaņas.

„Vienu pakāris no rīta, otru pēcpusdienā gandrīz nomocījis, vakarā vēl uzspēlē, — tāds nu gan būtu istais biedrs bēgšanai!" Rolfs spļaudījās par Martinu. „Nē, jālaižas tūliņ pat!"

Nēģeris jau bija tik aizsmacis, ka vairs nejaudāja kliegt. Rolfs tam padeva nazi.

„Atbrīvo kājas! Bēgam!"

Koloss tā izdarīja, laidās zemē un ievēlās krūmos: viņam kājas bija notirpušas. Redzēdams, ka izvilāts krūms atgādina notikušu ciņu, Rolfs lika nēģerim velties arī citos krūmos un bez žēlastības lauzt zarus. Pats tikmēr noplēsa pusvāku Basilio dotajai brošūraī, brīdi padomāja, atcerējās Plauta vārdus, ar kuŗiem skolnieki bija nerrojušies klasē, un uzrakstīja:

Basilio,

Speciēm praeter stultus es. (esi dumjāks nekā izskaties).

Federico.

Kamēr viens uzkāra zīmiti labi saredzamā vietā, otrs tikmēr sev apjoza ap viduci Martina laso. Tad bēdzēji paņēma sietus un maisu un laidās krūmu labirintā.

Tumsai iestājoties viņi pirmoreiz apstājās atpūsties. Abi citigi klausījās, pat elpu aizturēja, lai gar ausīm nepaslīdētu nemanīts vismazākais troksnītis.

Valdīja dziļš klusums.

Rolfs teica:

Esam rīkojušies kā bez galvas, jo suns var uzost pēc pēdām, Tāpēc mums jāātrod kāda upe un pa to jābrien tālāk."

„Sin," otrs piekrita.

Abi cēlās un gāja tālāk.

Rolfs ievaicājās biedram:

„Vai taisnība, ka tavs tēvs esot baltais?"

„Sim um allemao."

„Ko: vācietis?"

„Sin, sinjol Baingoltin."

Rolfs pārņēma sakropļoto vārdu savā mutē, lai to tur tik ilgi viļātu, kamēr tas atdabūtu vācisko formu.

„Tad tavs tēvs bija seņors Vaingortins?" viņš jautāja, domādams, ka ir atradis pareizo vārdu.

Nēģeris apstiprināja.

Un 'Vaingortins' bija žīdu uzvārds, bieži sastopams Argentinā, Urugvajā un citās dienvidu zemēs.

„Tātad Koloss ir žīda dēls," aiz pārsteiguma Rolfam atkal redzokļi taisījās uz iekšu. „Haha, žīds šļupstoša nēģeŗa miesās — pavisam melns geto. Kāds interesants ceļa biedrs! Nudien, dzīve patiešām ir lieliska!"

II

Bēgļi atradās kādā augstā punktā kalnainē un pie strauta, kuŗa simtie līkumi it kā bija raditi tam nolūkam, lai no augstienes nenoskrietu viss ūdens vienā rezē. Strauts aizlocījās pret ziemeļiem, pret nepārredzamu mežu masīvu, tikpat iespaidīgu savā bezgalībā kā zvaigžņotā debes.

Par šādu vietu bandā neviens nebija piezīmējis, arī Koloss to neatcerējās. Un tas nozīmēja, ka viņi jau bija ļoti tālu no sarkandullo nometnes, — bija izbēguši.

Virs simtjūdžu meža šad un tad pacēlās dzērves un citi dažnedažādi bridēji putni, vēstīdami, ka tur atrodas lagūnas, akači un vēl nezkādas ūdeņainas vietas, kuŗas netraucē neviens mednieks.

„Varbūt šie meži savienojas ar Amazonas upi un strauts ietek tur," Rolfs minēja, tad piesējās vārdam Amazona." Nez' kāpēc Brazilijas uzzēģelētāji izvēlējušies tādu vārdu un ne Santa Maria, Santa Virgen, Concepcion vai Encarnacion? Vai viņi tur būtu toreiz atraduši kareivīgās sievetes — amazonas?"

Viņa domāšanu iztraucēja kāda čūska, te pavizuļodama saulē, te pazuzdama starp akmeņiem.

„Ķer nu ciet," viņš teica Kolosam, jo pēdējais pa bēgšanas posmu to bija darījis it bieži laika kavēkļa pēc, gan palielīdamies, ka šis to spēj, gan arī tāpēc, lai iepazistinātu Rolfu ar indīgām sugām. Un koloss pazina gandrīz visas čūskas: puikas gados tās bija ķēris un pārdevis kāliem čūsku institūtam. Būtu Rolfam bijušas pudelītes un vēlēšanās, tagad viņa somā atrastos tik daudz indes, ka puspasauli varētu nozāļot.

Nēģeris glēvi atmeta ar roku, un Rolfs redzēja, ka viņa biedrs ir gluži sašļucis.

„Kas tev kaiš?"

„Dimants nenāk ālā. Būs iekļā aklā dalnā."

„Tik vien tās bēdas!" Rolfam bija jāsmejas. „Es tavā vietā priecātos, ka būtu staigājošs bankieris. Ņujorkas miljonāru vecenes kaŗ dimantus kaklā, radžas tos liek pie pieres, bet tev dimants vēderā — cik oriģināli! E, ka mani būtu kaut kas tāds iekšā, kas vienmēr pamirdzina kā saule! Un pie katras iemirdzēšanās man būtu prieks tāpat kā tagad, redzot šos mežus, šo lielisko dabas skatu."

Kolosu šī ainava nesajūsmināja.

„Tul iekļā indijāņi."

„Un kas par to?" Rolfu nenobaidīja tāda varbūtība. „Indiāņus var salīdzināt ar gudriem jaguāriem — tātad meža zvēriem, turpretim komūnisti ir drausmīgi nezvēri parasta cilvēka izskatā. No kuŗa tad nu jābīstas visvairāk?"

Koloss klusēja, it kā Rolfs būtu runājis vējam, ne viņam.

„Ejam!" Rolfs nu aicināja. „Sākam pētīt strautu. Līdz vakaram mums jānokļūst krietni zemāk, lai tiekam pie zivīm. Man jau tagad gribas ēst."

Viņi sāka meklēt dimantus katrs savā strauta malā, virzīdamies uz leju. Nesekmējās. Likās, ka meklētos ūdeņi bija aizlingojuši aiz saviem deviņdesmit deviņiem līkumem, — tur, kur strauts ieburbuļēja mežā. Tāpēc Rolfs steidzās tik uz leju, bet nēģeris ik brīdi palika iepakaļ. No kāda līkuma atskatoties, Rolfs vairs neredzēja melno un devās to meklēt.

Koloss bija ielīdis un nolicies garšļaukus kādā ūdens izgrauztā nišā krastā, vienaldzīgs pret visu, izņemot gulēšanu.

Tādas lietas Rolfu kaitināja.

„Tā mēs nekur netiksim," viņš teica. „Labs gulētājs var nogulēt visu savu dzīvi un nomirt badā un dumībā. Mums jākustas, Kolos, jākustas, lai tiekam pie dimantiem. Un tad atpūtīsimies."

„Man glibas gulēt," ar šiem vārdiem nēģeris noenkurējās uz neizkustināšanu.

Rolfs vēl brīdi ņēmās pa strautu, tad arī sāka lūkoties pēc kāda cauruma krastu sienās, jo kur skriesi viens, ja ir ceļa un darba biedrs? Viņa skatienu apstādināja kāds krūms paaugstāk, un aiz tā bija tāds kā dobums. Viņš uzrāpās tur un atrada palielu alu. Tūdaļ izmēza no tās vecus putnu un zvēriņu midzeņus, zirnekļu tīklus un sausas lapas. Tad pārlaida tai skatienu un atrada to lielisku.

„Reiz atkal būšu kā mājās," viņš priecājās. „Varēšu kārtīgi nomazgāties, nosküties un salāpīties. Atpūsties kā gultā. Kopš atrodos Matogroso, vienmēr esmu bijis kā trauksmes stāvoklī. Basta! vienreiz man gribas normālu dzīvi."

Kad maiss jau bija nolikts galvgalī un šautene pieslieta pie sienas, gribējās arī noaut kājas, tad pašam atlaisties un izstaipīties.

Ai, kur tā bija labi! Un kad pagrieza seju pret alas muti, caur krūmu zariem bija redzams strauts. Un tā burbulēšana Rolfa ausīm bija Pāna stabules spēle. Tā viņu iemidzināja.

Gulētāju pamodināja pievakares saules ielūrēšana alā, tās pretējās sienas taustīšana ar pasakaini gariem zeltainiem pirkstiem. Viņš jūtās izgulējies, tiksmi nožāvājās, ķēra cepuri un šauteni un lēca zemē no savas augstās guļas vietas.

Paraudzījās, ko dara nēģeris: tas gulēja dziļā miegā. Lai vien reiz izgulas! Rolfam nebij žēl. Izgulējies, varbūt, kļūs gudrāks.

Izsalkums nu dzina Rolfu krastā un lika tam raidīt mednieka skatienus apkārtnē. Bet neēdamais mētājās ik uz soļa, tik no ēdamā ne vēsts. Un jo mazākas izredzes ko dabūt, jo izsalkums negantāks.

Rolfs nogrieza kādam kaktusam zaru. Nolobīja adatas un mizu. Palūkoja ēst. Garšoja kā melone. Bet ar tādu ūdeņainu barību nevarēja remdināt izsalkumu. Bija jādomā par ko citu, un no bībeles stāstiem viņš atcerējās, ka Jānis Kristītājs ēdis siseņus tuksnesī. Kā būtu, ja pamēģinātu?

„Nē, to es nevaru," Rolfs nodrebinājās. „Tad jau labāk ir ēst vardes."

Jo Argentinā viņš bija redzējis, ka ne vien baskāji puikas, bet arī cienījami pensionāri, kuŗu galvām piestāvētu gardibene, pievakares pavadīja pie dubļainiem grāvjiem, pēlēkāš vardes makšķerēdami. Tāpat Buenosairesā varēja pirkt kā delikateses šo varžu konservus.

Un Rolfs atgriezās pie strauta un sāka tvarstīt vardes: kā viena rokā, tā ņemt pie kājām, likt pret akmeni, un sietā iekšā. Kad tas jau bija pusē pilns, kūra uguni, tad iemanījās vardēm vienā rāvienā novilkt ādu, uzdūra tās uz iesma un sāka cept. Gatavas apkaisīja ar sāli un ēda nost.

(Turpinājums sekos)

Girts Salnais

DVĒSELĪGIE AR

BURKARDS DZENIS „RŪĶ

V

„Rūķis" nebija sapulču runātāju vieta. Tur nevaldīja organizāciju katēgoriskais imperātīvs „jābūt kopā!", bet vēlēšanās būt kopā. Draudzīga, sirsnīga, vienkārša atmosfaira; diskusijas par jaunākām parādībām latviešu mākslās — gan tēlojošās, gan mūzikā un literātūrā. „Rūķi" tikās gan tie, kas viens otra talantu mīlēja, gan tie, kas nemīlēja, bet visi mekļēja dažādos ceļus uz savas tautas dvēseli, tās gara bagātībām, kuŗas toreiz vēl maz bija pētītas un atklātas, un gandrīz visi te arī tika lielākā skaidrībā par latviešu valodu, kas krievu un vācu skolās nebija mācīta.

Sini latviskās kolēģiālitātes vidē Burkardā Dzeni nostiprinājās dziļš patriotisms. Lielā bijībā viņš te sastapa par sevi vecākos kollēgas, bet nezaudēja kritiska pētītāja nostāju. No tā laika ir daža laba atmiņa par jauku vai jocīgu vaļas brīdi ar Alfrēdu Kalniņu, Emīlu Dārziņu un citiem. Pēterburgas laikā no „rūķiem", gluži nejauši, nesakārigi ar mākslām, radies arī Burkarda Dzeņa pavārds „Bušs" resp. „Bušiņš", kas drauga sarpā palicis visam mūžam. Vainigas? — Zobu sāpes. Sāpējis tik neciešami, ka vaiga sasildīšanai Burkards apsējis ap galvu vilnas lakatiņu un tāds uzturējies draugu pulkā. „Dzenis pārvērties bušmenī!" daži zobojušies un pēc dažām dienām, kad lakatiņš jau bijis lieks, no „bušmeņa" atkritusi galotne un palicis „bušs" — „bušiņš" uz visiem laikiem. Bušā (latviski krūmā) slēpjas vairāki spēka zari un Burkardā Dzeni, bez zināmiem, arī nepaziti talanti. Vienu no tiem, draugam esot dziļā miegā, atklājis komponists Alfrēds Kalniņš.

Toreiz viņi dzīvojuši kopā. Preti jauno mākslinieku dzīves vietai (liela istaba ar klavierēm) bija restorāns, kur abi šad tad vakaros gāja iedzert glāzi tējas. Tur atradās arī, tā saucamā, „mūzikas kaste". Toreiz tās bija lielas kā skapji, bet mūzikālie trokšņi nāca ārā tikpat nevainojami kā no tagadējām amerikāņu mazajām „dragstoru" kastītēm. Alfrēds par dažām kapeikām no solidās būves izvila Vāgnera Tanheuzera uvertīru. Pēc labi gulētas nakts, draugs pārsteidza Burkardu gandrīz nežēlīgā sajūsmā:

„Bušiņ, tev jākļūst mūziķim!

Nekad no tevis neiznāks tēlnieks, kā mūziķis! Ar nu tu mācīsies pie manis vieŗu spēli."

Burkards uztraucās par jokiem."

„Tie nav joki, ja tu nā lot vari nodūkt pareizi pa notij, taktī pa taktij Tanheuzera uvertīru." U mūziku Alfrēds nemēdza pa jokam. Burkardam b mācās pie viņa klavieŗu Izglāba tikai Kalniņa ai na. Šis talants paliek pumpurā. Tagad nav nos vai latviešu mūzika dau dēja, bet tēlniecībai pal lais ieguvums.

Krievu mākslas skol tās intereses — rūpēti krievu nacionālās māks plaukumu — netlesī izp latviešu mākslas nacio interesēm. Krievu stu ieteica pētīt tā saucamo mākslu. Burkards Dzen uz domām, pavadot vas pudienas Rīgā, iedzīvinā vju audumu, kalumu etnogrāfiskajos rakstos notikušās arheloloģiski des materiāli atradās samesti Rīgas latviešu l pagrabā. Neviens par t ziņkāroja. Jaunīnais št tad arī bija pirmais, k pie darba un vasaras aizveda līdzi uz Pēterbu dzus rūpīgus latvisko o tu zīmējumus, ko izstād ka" internā vasaras mīt ži negaidot šis darbs latviešu mākslinieki pamestu novadu.

Tajā vasarā Burkard uz ielas par viņu vecāk nieku, arī stiglīcieti — Jūlju" — kā to saukā M. aizrautīgi stāstīja, k šiem pašiem jūlzgudro kaut kas savs, jauns, n „Kāpēc jūlzgudro?" piezīmēja Dzenis. „Nāc tev parādīšu, kur jau t tavs."

Jūlijs Madernieks to gan pavīrši pārrakņāja lus, vēribu pleškirdams stūrainiem audumu (Vai tā, vai cita dēļ, a nieka paša raditais stil asām un lauztām līni būt, viņu pašu valdzi veida formas. (Saprota audumos raksts ķ šķautnainās tāpēc, ka stāvos ar atspoli „izzin nebija iespējams. Ref. karda Dzeņa zīmēju

A. Nuliša vipete

(55. turpinājums)

„Divaini," viņš teica, Imantu istabā ievedis un cigareti pacienājis, „jūs tik nesen ieradāties Dzeksonta nā, bet esat vienīgais, ar ko varu pārspriest savas lu libas problēmas. Man te ir paziņas un pat tādi, ko sau par draugiem, bet kaut kā par šiem jautājumiem ar ņiem nevaru runāt. — Man atrakstījusi sieva. Jūsu un arī manai — nojautai bijis pamats. Viņa atrod Kvinbejā, turpat kur Pūpols."

Imants piekrizdams pamāja galvu — Ziemeļa atk jums viņu nepārsteidza.

„Un zināt, kāpēc viņa raksta?" Ziemelis nokrat cigaretes pelnus pelnu traukā. „Lai mani padaritu gr sirdīgu."

Imants pasmaidija — Ziemelis tomēr bija ļoti na ka par to brinījās.

„Jūs par to brināties? Ko citu jūs sagaidījāt? Ta viens no vecākajiem un pārbauditākajiem līdzekļiem, atgūt viŗa uzmanību. Brinos tikai, ka jūsu kundze s pašreizējā garīgā stāvoklī bijusi spējīga šāda kaŗa pl izstrādāšanai."

„Jūs tātad, vēl vienmēr esat pārliecināts, ka m sieva garā slima?"

„Noteikti."

Ziemelis paraustīja plecus.

„Es tā nedomāju. — Bet paklausieties — resnais tikai vēl nāks. Viņa mani cenšas padarīt greizsirdīg un pie tam arī uz Pūpolu. Bet man jākļūst greizsirdī ne viņas dēļ."

Imants kļuva uzmanīgs.

„Nē? Kuŗas dēļ tad?"

„Straumēna kundzes dēļ. Es pats viņai esmu pl vienaldzīgs. Viss, ko viņa vēlas — lai es izjaucu Pū un Straumēna kundzes romānu. — Vai nav veikli māts?"

Viņš rūgti iesmējās.

„Viņa tik pārliecināta par manu jūtu dziļumu,

steidzami jāpievāc un jānogādā telpās, vada seržantam nopratināšanai.

Viss likās labi. Kad dižkareivis, mēnesim apgaismojot kaujas lauku (Kā kādā vecā dziesmā teikts: „Bālss mēness spīd pār Portartūras mūriem), jau laida gailim cilpu kaklā, no apakšas atskanēja bļāviens: Iž, ti, cort — kuda ļezeš!"

Kaŗa pirmais — dižkareivis vai ķeiste — bez gaiļa novēlās lejā, bēl šodien nezinu. Tanī pašā mirkli bez komandas biju apgriezies apkārt un „devos uz priekšu", otrās sādžas virzienā, lai novērstu aizdomaŗ no pašu sādžas puišiem.

Kad pēc pusstundas, apmetis krietņu likumu, ierados telpās, mans ciņu biedrs bija jau priekšā.

Citi smējās par gaiļa uzvaru, bet laudonietis, vecais Bērziņš nospļāvās, dusmīgi noteica: „Puikas paliek puikas!" — un atstāja telpas.

Pēc pusstundas viņš atgriezās ar „gūstekni — plintnieci," kuŗu nodeva nopratināšanai.

No nopratināšanas nekas neiznāca, jo pa ceļam bija apgriezis vistai galvu uz atru pusi.

Par spīti šai vienai neveiksmei, atbrīvošanas kaŗš bija izkaŗots. Varēja sākties mierīga dzīve. Tagad visi ķeizari atzina Latviju.

Turpinājumā: LATVIJA KĀ BRĪVA VALSTS

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

5. septembrī — DV balle Palace Pier.
26. septembrī operete Mucenieks un Muceniece.
1. oktobrī — Koncertapvienības koncerts: Ks. Bidiņa (mecosoprāns), Unitarian Church zālē.
10. oktobrī — Bostonas teātŗa izrāde.
17. oktobrī — Balle Columbus zālē. DV Toronto Vanadzes.
24. oktobrī — P. Brīvkalnes koncerts Ītona auditorijā.
30. oktobrī HMMK balle, Rainbow zālē.
31. oktobrī — TLB drāmatiskā ansambļa pirmizrāde „7 vecmeitas".
1. novembrī — Irmas Kajakas-Ķeniņas ritmoplastikas studijas audzēkņu vakars Sv. Andreja baznīcas zālē.
7. novembrī — Mārtiņu balle Palace Pier. DV Toronto nod.
17. novembrī — Dainas koŗa 10 g. jubilejas koncerts Ītona auditorijā.

HAMILTONĀ

12. jūlijā — Hamiltonas Latviešu nama fonda dalībnieku pilnsapulce.
21. novembrī HLB un DV Hamiltonas nod. valsts svētku atceres sarīkojums.

NIAGARĀ

1. un 2. augustā Draudzības un jaunatnes dienas.
26. septembrī sezonas atklāšanas balle.
21. novembrī Valsts svētki.

ST. KATARINES

12. septembrī — Mednieku un makšķernieku kluba balle Atlanta kluba telpās.
26. septembrī Daugavas Vanadžu kopas Pļaujas svētku sarīkojums.
24. oktobrī — Mednieku un makšķernieku kluba balle Atlanta kluba telpās.

---

un zvēriņu midzeņus, zirnekļu tiklus ad pārlaida tai skatienu un atrada

u kā mājās," viņš priecājās. „Varēšu s, nosküties un salāpīties. Atpūsties odos Matogroso, vienmēr esmu bijis klī. Basta! vienreiz man gribas nor-

bija nolikts galvgalī un šautene piegribējās arī noaut kājas, tad pašam pities.

labi! Un kad pagrieza seju pret alas zariem bija redzams strauts. Un tā ausīm bija Pāņa stabules spēle. Tā

odināja pievakares saules ielūrēšana ienas taustīšana ar pasakaini gariem m. Viņš jūtās izgulējies, tīksmi nožā- un šauteni un lēca zemē no savas as.

dara nēģeris: tas gulēja dziļā miegā. as! Rolfam nebij žēl. Izgulējies, varbūt,

dzina Rolfu krastā un lika tam raidīt us apkārtnē. Bet neēdamais mētājās ik umā ne vēsts. Un jo mazākas izredzes lkums negantāks.

kādam kaktusam zaru. Nolobīja adaūkoja ēst. Garšoja kā melone. Bet ar ribu nevarēja remdināt izsalkumu. Bija u, un no bībeles stāstiem viņš atcerējās, jš ēdis siseņus tuksnesī. Kā būtu, ja

evaru," Rolfs nodrebinājās. „Tad jau es."

viņš bija redzējis, ka ne vien baskāji ienījami pensionāri, kuŗu galvām pieje, pievakares pavadīja pie dubļainiem vardes makšķerēdami. Tāpat Buenoskt kā delikateses šo varžu konservus.

riezās pie strauta un sāka tvarstīt varkā, tā ņemt pie kājām, likt pret akmeni, ad tas jau bija pusē pilns, kūra uguni, rdēm vienā rāvienā novilkt ādu, uzdūra ļāka cept. Gatavas apkaisīja ar sāli un

(Turpinājums sekos)

Ģirts Salnais

DVĒSELIGIE AKMEŅI

BURKARDS DZENIS „RŪĶA" SAIMĒ

V

„Rūķis" nebija sapulču runātāju vieta. Tur nevaldīja organizāciju katēgoriskais imperātīvs „jābūt kopā!", bet vēlēšanās būt kopā. Draudzīga, sirsnīga, vienkārša atmosfaira; diskusijas par jaunākām parādībām latviešu mākslās — gan tēlojošās, gan mūzikā un literātūrā. „Rūķi" tikās gan tie, kas viens otra talantu mīlēja, gan tie, kas nemīlēja, bet visi meklēja dažādos ceļus uz savas tautas dvēseli, tās gara bagātībām, kuŗas toreiz vēl maz bija pētītas un atklātas, un gandrīz visi te arī tika lielākā skaidrībā par latviešu valodu, kas krievu un vācu skolās nebija mācīta.

Šinī latviskās kollēģiālitātes vidē Burkardā Dzenī nostiprinājās dziļš patriotisms. Lielā bijībā viņš te sastapa par sevi vecākos kollēgas, bet nezaudēja kritiska pētītāja nostāju. No tā laika ir daža laba atmiņa par jauku vai jocīgu vaļas brīdi ar Alfrēdu Kalniņu, Emīlu Dārziņu un citiem. Pēterburgas laikā no „rūķiem", gluži nejauši, nesakārigi ar mākslām, radies arī Burkarda Dzeņa pavārds „Bušs" resp. „Bušiņš", kas draugu starpā palicis visam mūžam. Vainīgas? — Zobu sāpes. Sāpējis tik neciešami, ka vaiga sasildīšanai Burkards apsējis ap galvu vilnas lakatiņu un tāds uzturējies draugu pulkā. „Dzenis pārvērties bušmenī!" daži zobojušies un pēc dažām dienām, kad lakatiņš jau bijis lieks, no „bušmeņa" atkritusi galotne un palicis „bušs" — „bušiņš" uz visiem laikiem. Bušā (latviski krūmā) slēpjas vairāki spēka zari un Burkardā Dzenī, bez zināmiem, arī nepazīti talanti. Vienu no tiem, draugam esot dziļā miegā, atklājis komponists Alfrēds Kalniņš.

Toreiz viņi dzīvojuši kopā. Pretī jauno mākslinieku dzīves vietai (liela istaba ar klavierēm) bija restorāns, kur abi šad tad vakaros gāja iedzert glāzi tējas. Tur atradās arī, tā saucamā, „mūzikas kaste". Toreiz tās bija lielas kā skapji, bet mūzikālie trokšņi nāca ārā tikpat nevainojami kā no tagadējām amerikāņu mazājām „dragstoru" kastītēm. Alfrēds par dažām kapeikām no solidās būves izvīla Vāgnera Tanheuzera uvertīru. Pēc labi gulētas nakts, draugs pārsteidza Burkardu gandrīz nežēlīgā sajūsmā:

„Buš, tev jākļūst mūziķim! Nekad no tevis neiznāks tik labs tēlnieks, kā mūziķis! Ar šo dienu tu mācīsies pie manis klavieru spēli."

Burkards uztraucās — „Kas par jokiem."

„Tie nav joki, ja tu naktī gulot vari nodūkt pareizi — noti pa notij, takti pa taktij — visu Tanheuzera uvertīru." Un par mūziku Alfrēds nemēdza runāt pa jokam. Burkardam bija jāmācās pie viņa klavieru spēle. Izglāba tikai Kalniņa aizceļošana. Šis talants palika pirmā pumpurā. Tagad nav nosakāms, vai latviešu mūzika daudz zaudēja, bet tēlniecībai palika lielais ieguvums.

Krievu mākslas skolas īpatās intereses — rūpēties par krievu nacionālās mākslas uzplaukumu — netieši izpalīdzēja latviešu mākslas nacionālajām interesēm. Krievu studentiem ieteica pētīt tā saucamo tautas mākslu. Burkards Dzenis nāca uz domām, pavadot vasaras supudienas Rīgā, iedzīlināties latvju audumu, kalumu u. t. t. etnografiskajos rakstos. Rīgā notikušās archaioloģiskās izstādes materiāli atradās kaudzē samesti Rīgas latviešu biedrības pagrabā. Neviens par tiem neziņkāroja. Jauniņais štiglicietis tad arī bija pirmais, kas sēdās pie darba un vasaras beigās, aizveda līdzi uz Pēterburgu dauzdus rūpīgus latvisko ornamentu zīmējumus, ko izstādīja „Rūķa" internā vasaras mītnē. Gluži negaidot šis darbs atklāja latviešu māksliniekiem novārtā pamestu novadu.

Tajā vasarā Burkards satika uz ielas par viņu vecāko Madernieku, arī štiglicieti — „skaisto Jūliju" — kā to saukāja draugi. M. aizrautīgi stāstīja, ka „latviešiem pašiem jāizgudro mākslā kaut kas savs, jauns, nebijis!"

„Kāpēc jāizgudro?" kautri piezīmēja Dzenis. „Nāc līdz, es tev parādīšu, kur jau tas ir gatavs."

Jūlijs Madernieks tomēr diezgan paviršī pārrakņāja materiālus, vērību piešķirdams tikai asstūrainiem audumu rakstiem. (Vai tā, vai cita dēļ, arī Madernieka paša radītais stils veidojās asām un lauztām līnijām. Varbūt, viņu pašu valdzināja šāda veida formas. (Saprotams, tautas audumos raksts izveidojies šķautnainā tāpēc, ka aužamos stāvos ar atspoli „izzīmēt" citādi nebija iespējams. Ref.). Ar Burkarda Dzeņa zīmējumiem tika ievadīta vispārēja latviešu rakstu pētīšana (un arī pielietāšana). Viņš pats vēlāk kala saktas. Tās bija slavenās „Dzeņa saktas".

Pamazām Burkardā Dzenī iesakņojās neatvairāma sajūsma par latviskāš kultūras skaistumu. Būdams kluss un sevī noslēgts, viņš latvisko stāju izjuta kā kopjamu svētumu, un tās atklāsmēs dažreiz lielā priekā apjuka. — Reiz Emīls Melngailis diriģēja savu simfoniju, kuŗā, pēc nedaudzām sākuma taktīm, jāatskan „Dievs, svētī Latviju" motīvam. Varenais virs, jūtīgais komponists un divainis Melngailis, savus koŗa dalībniekus ielaida koncertā par brīvu, lai sēž, kur brīva vieta. Bet pa kādai tādai atradās tikai pirmajā goda rindā. Koncerts bija izpārdots. Bušiņš, drusku paminstinājies, nosēdās vienā no šiem krēsliem. Blakus sēdēja labi kopts, izskatīgs, uniformēts krievu ģenerālis . . . Nu, nekas.

Melngailis suverēnā vēzienā ar diriģenta zizli šķēla gaisu. Mūzika skanēja. Burkarda sirds sita uztraukumā, sekojot viņam jau pazīstamajām taktīm. „Tūlīt jāsākas!" Un jaunais cilvēks pietrūkās kājās. Bet zāle nekustas. Mūzika skan. Mirkļi izvēršas baismigā mūžībā. Uz sekundi viņam pievēršas ģenerāļa izbrīna un tāda kā sašutuma pilna acs. Bet viņš stāv pirmās rindas priekšā viens kā koks. Kaut kādā briesmigā neziņā pagriežas pret publiku un pārlaiž tai lēnu, drūmu skatu. Un pēkšņi arī tā ir stāvus — visa kā mūris. Ģenerālis apjucis paberžas krēslā, pastaipa cēlo kaklu un arī piecelas. Bet no estrādes skan „Dievs, svētī Latviju" . . .

„Likās, ka nevis tā, bet es būtu piecēlis publiku kājās," stāsta profesors. „Īstenībā man uztraukumā bija sajukušas pazīstamā gabala taktis. Biju pasteidzies par agru . . . Un ģenerālis — tās izrādījās Rimskij-Korsakovs, Emīļa Melngaiļa draugs un koncerta godaviesis, slavenais krievu komponists. Viņam izskaidroja notikumu, un viss beidzās labi. Bet zālē atradās arī lielais latviešu rakstnieks Rūdolfs Blaumanis, kas sajūsminājies par manu „stāju" (šoreiz gan drusku tā kā aiz pārpratuma!), ar „rūķu" palīdzību aicināja iepazīties.

— Mēs būsim draugi, — viņš teica. — Abiem tie platie zodi.

(Turpinājums sekos)

Dzintars Freimanis

TRIOLETS

Veltīts V. T.

Plūst pusnakts stundas melnais vīns,
Man nogrimst grāmata bez zīņas,
Tik veŗas sapņu baldachīns.
Plūst pusnakts stundas melnais vīns,
Slīkst Fausta prāts, Mefisto smīns,
Nirst tālas teikas, tuvaş miņas.
Plūst pusnakts stundas melnais vīns;
Kas iznirs vēl? Kas grims bez zīņas?

A. Teichmanis pošas uz Ameriku

Mūsu ievērojamais čellists Atis Teichmanis, kas tagad ir mācības spēks Freiburgā, Vācijā, nodomājis šoruden doties uz Ameriku, lai uzstātos koncertos ASV un Kanadā. Viņu pavadīs igauņu pianiste Dagmara Kokere, kas dzīvo Montreālā.

ITALIEŠU ARCHAIOLOGU ATKLĀJUMS

Pēc Reutera aģentūraş ziņām, italiešu archaiologi atklājuši kāda sena romiešu cirkus atliekas, kas liecina par 3. gadu simteņa tā laika mīrdzumu un grezno dzīves iekārtu. Atklājumi attiecas uz imperātora Heliogabla laikmetu un sasniegumiem, jo telpa, ko aizņēmis romiešu cirkus, ir ap 1500 pēdu gaŗa un apmēram 360 pēdu plata.

Militārā mūzeja direktors, kuŗa vadībā notiek izrakšanas darbi, izteicies, ka tā, iespējams, bijusi lielākā sporta arēna, kāda vispār kādreiz pastāvējusi. Direktors tālāk paskaidrojis, ka cerot līdz augusta mēnesim, kad sāksies olimpiskās spēles Romā, izrakuma darbus pilnīgi nobeigt. Līdz šim atraktas 20 pēdas no sporta arēnas un pārsteigums bijis jo lielāks, dienaş gaismā izceļot pilnīgi neskartu cirkus daļu. Starp citu atraktas arī 20 pēdu augstās ķieģeļu tribīnes, kas apņem visu cirkus laukumu. Prof. Džulio Džakopi paskaidrojis, ka arēna atklāta kada bijusā kazarmu parādes laukuma pazemē. Šajā laukumā notikušas dažādas sporta spēles. Archaiologi cer tur atrast arī bijušā cirkus statūţaş un piemineklus, kam vajadzētu atrasties cirkus centra daļā. Imperātors Heliogabls valdījis tikai četrus gadus, laikā no 218. līdz 222. gadam, kad uzsācis šīs milzu sporta arēnas būvi, ko viņam neesot izdevies pilnīgi nobeigt.

JAUNATNES SVĒTKU MŪZIĶU VAKARĀ

Jauno mūziķu vakaŗs iznāca saturā diezgan paraibs, kā viennēr, ja no visa jādod pa drusciņai. Bija gluži neparedzēti pārkārtojumi programmas kārtībā, kā arī daži izlaidumi. Lai nu vai kā, bet viss tomēr ritēja samērā gludi.

Plašo programmu ievadīja Kārlis Šūns ar E. Dārziņa, Jāņa Mediņa un A. Kalniņa dziesmām, apliecinot gan krietnus skolas pamatus un balss noturību, bet ļoti vienaldzīgu priekšnesumu psiholoģiskajā izstulkojumā. Viņš vēl ir par jaunu Dārziņa „Jaunībai", bet Mediņa vienkāršajam un sirsnīgajam „Glāstam" Šūns bija piekļuvis jau itin tuvu. Lielāku izteiksmi un balss lokanību Šūns aplieciņa A.Kalniņa un V. Ozoliņa tautas dziesmu aranžējumos, bet L. Garūtas „Ej, saulīte, drīz pie Dieva" tās saturu tomēr nepateica. Taču Kārlim Šūnam ir visi dotumi, lai turpmāk dziedātu ar labākiem panākumiem. Šķiet, ka šoreiz viņu mulsināja arī liekais klausītāju pulks un skatuves neierastās ugunis.

Pirmos soļus uz lielās estrādes, šķiet, spēra arī V. Štokmane un I. Gaide. Pirmā ir glīta soprāna īpašniece ar paasām augšām, bet Gaideş tenors skanēja surdinēti un pasekli. Taču abi dziedoņi savus duetus — J. Mediņa „Naids", H. Berino „Jaunībai" un J. Plīča „Sijā auzas, tautu meita" — dziedāja saskaņīgi un droši.

Salīdzinot ar iepriekšējiem, Valija Meliņa liekas jau gluži gatava dziedātāja. Viņai patīkama tembra izteiksmīgs mecosoprāns, jau labi nogludināts un paklausīgs visos reģistros. Viņas atskaņotā A. Kalniņa „Jau aiz kalniem", tāpat B. Šķultes „Sapņu zeme" un J. Vītola „Aizver actiņas" pārliecināja ar pirmo frazi. Meliņa zina un jūt ko viņa dzied, un klausītājs tic viņaş dziesmai. Tā ir patiesa mākslinieka pazīme un, liekas, ka jaunā dziedone turpmāk par sevi atgādinās biežāk.

Programmas uzmanības centrā bija obojists Andrejs Jansons, arī ziedošs un vēl kautrs jauneklis, bet savu instrumentu viņš pārvalda turpat vai ar meistarīgu tehniku. To viņš jo spoži apliecināja D. Čimaroza Koncertā obojai, bet jo vairāk Jāņa Mediņa tehniski atbildigajā un komplicētajā Svītā. Tas ir ļoti interesants, spilgtiem melodiskiem un ritmiskiem kontrastiem bagāts darbs mēreni modernā skaņu valodā. Mediņa skaņu raksts, kā visos pēdējā laika skaņdarbos, kļuvis harmoniski asāks, šķautņaināks, taču pamatos viņš ir tas pats vecais romantiķis, kas jo sevišķi izpaudās šajās lēnajās daļās.

Vakara lielākā sensācija tomēr bija mūsu pašu Arturs Ozoliņš, kuŗa talantu Tālivaldis Ķeniņš nedaudz mēnešos uzvedis uz laba un droša ceļa. Tā kā šis zēns spēlē A. Kalniņa Balādi un Sopēna b-molla Skerco, nebūs pa spēkam dažam diplomētam un koncertējošam pianistam. Lai visi labie gari šim puisim stāv klāt un palīdz!

Beidzot vēl jāatzīmē māsas Anita un Vija Grigales, kuŗu ērģeļu un klavieŗu darbs bija paredzēts programmas iesākumam. Abas uz saviem instrumentiem jau sasniegušas itin pieklājīgu tehniku, cik to varēja spriest pēc atskaņotās Sibeliusa „Finlandijas" un pāris nepazīstamu autoru salongabaliņiem, kuŗus gan varētu spēlēt tikai kāzās, bet ne nopietnā koncertā. Viņu saspēle bija ritmiski droša, kaut arī instrumentu kopskaņa nebija līdzsvarota.

Ar visiem trūkumiem jauno mūziķu parāde jāatzīst par izdevušos, un varam priecāties, ka arī svešā zemē aug rinda jaunu talantu.

J. Cirulis.

RAIDĪJUMI LATVIEŠU VALODĀ

Brīvo kristiešu raidītājs (viļņa gaŗums 32,5, 26,2 un 20,2 m; frekvence 9242, 11507 un 14858 kc/s), kas programmu noraida 23 valodās, 2. jūnijā sāka arī kārtējus raidījumus latviešu valodā, katru trešdien, pl. 17.15. Raidījums ilgs 15 minūtes, un programmu sagatavos mācītājs A.Lansmanis un T. Putrus. Savu atbalstu apsolījuši arī mācītāji T. Kauliņš un H. Ekšteins.

Sūtnis prof. A. Spekke ar kundzi jauno mūziķu vidū

No kr.: dzied. sacensību uzvarētāja Vija Stokmane, Kārlis Šūns, Valija Meliņa, klavieŗu solo jaunākās grupas uzv. Arturs Ozoliņš, Vija Grigale, sūtnis A. Spekke ar kundzi, obojists Andrejs Jansons, pianists A. Krūmkoks, Anita Grigale, Ivars Gaide un Gunta Ķere.
J. Liģera uzņ.

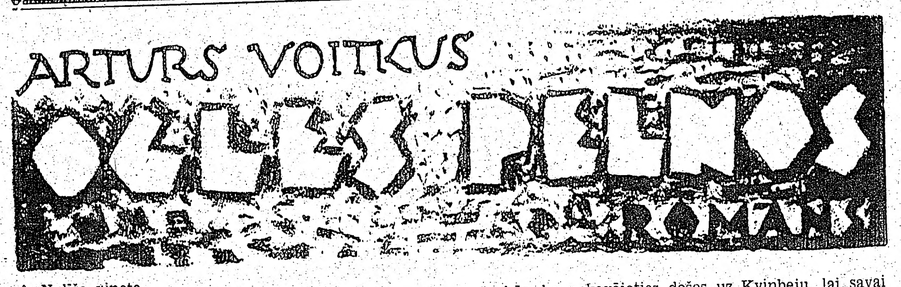

A. Nuliša viņete

(55. turpinājums)

„Divaini," viņš teica, Imantu istabā ievedis un ar cigareti pacienājis, „jūs tik nesen ieradāties Dzeksontaunā, bet esat vienīgais, ar ko varu pārspriest savas laulības problēmas. Man te ir paziņas un pat tādi, ko saucu par draugiem, bet kaut kā par šiem jautājumiem ar viņiem nevaru runāt. — Man atrakstījusi sieva. Jūsu — un arī manai — nojautai bijis pamats. Viņa atrodas Kvinbejā, turpat kur Pūpols."

Imants piekrizdams pamāja galvu — Ziemeļa atklājums viņu nepārsteidza.

„Un zināt, kāpēc viņa raksta?" Ziemelis nokratīja cigaretes pelnus pelnu traukā. „Lai mani padarītu greizsirdīgu."

Imants pasmaidīja — Ziemelis tomēr bija ļoti naivs, ka par to brīnījās.

„Jūs par to brīnāties? Ko citu jūs sagaidījāt? Tas ir viens no vecākajiem un pārbaudītākajiem līdzekļiem, kā atgūt vīra uzmanību. Brīnos tikai, ka jūsu kundze savā pašreizējā garīgā stāvoklī bijusi spējīga šāda kaŗa plāna izstrādāšanai."

„Jūs tātad, vēl vienmēr esat pārliecināts, ka mana sieva garā slima?"

„Noteikti."

Ziemelis paraustīja plecus.

„Es tā nedomāju. — Bet paklausieties — resnais gals tikai vēl nāks. Viņa mani cenšas padarīt greizsirdīgu — un pie tam arī uz Pūpolu. Bet man jākļūst greizsirdīgam ne viņas dēļ."

Imants kļuva uzmanīgs.

„Nē? Kuŗas dēļ tad?"

„Straumēna kundzes dēļ. Es pats viņai esmu pilnīgi vienaldzīgs. Viss, ko viņa vēlas — lai es izjaucu Pūpola un Straumēna kundzes romānu. — Vai nav veikli izdomāts?"

Viņš rūgti iesmējās.

„Viņa tik pārliecināta par manu jūtu dziļumu, ka nešaubās, ka nekavējoties došos uz Kvinbeju, lai savai aizbēgušajai sievai — sagādātu mīļāko."

Imants piecēlās.

„Un jūs vēl vienmēr apstrīdat, ka jūsu kundze garīgi slima?"

„Garīgi slimais šādu plānu nespēj izstrādāt."

„Vesels ne tik. — Atcerieties, ka jūs savā laikā brīdināju — mēs nekad nezinām, kad un kur kādas idejas var kļūt citiem bīstamas. Kad jūsu kundze ziemā bija pie manis, viņa nepārprotami draudēja Straumēna kundzei atriebties. Toreiz viņa gribēja atriebties par jums. Jau tas bija ļauni diezgan, bet pašreiz stāvoklis daudz ļaunāks — šodien viņa cīnās par savu mīļāko."

„Muļķības! Jūs nepazīstat Pūpolu. Pūpols ir sieviešu mīlulis, ne mīļākais."

„Tā vai citādi — katrā ziņā atzīstu par neattaisnojamu vieglprātību, ja jūs negādājat, lai jūsu kundze nokļūtu ārsta rokās. — Bet jūs mani nevēlējāties redzēt tikai tāpēc vien, lai pastāstītu, ka jūsu pienākums atsākt pārtraukto romanci ar Straumēna kundzi. Kas bija īstais iemesls?"

Ziemelis vilcinājās.

„Īstenībā jūs jau esat atbildējis, ko jums gribēju jautāt."

„Ko tad?"

„Ko man tagad darīt. Jūsu padoms tātad — mēģināt iedabūt sievu nervu slimnīcā. Trako mājā."

„Jā," Imants nenolaida acis. „Pilnīgi pareizi. Nervu klīnikā. Un jo ātrāk, jo labāk."

Ziemelis Imanta ieteikumu ne noraidīja, ne pieņēma. Viņš nevarēja izšķirties. Ievas vēstule neapšaubāmi bija juceklīga, bet ne jau Ievas dēļ viņš bija meklējis Grantu. Patiesais iemesls bija cits.

Ieva bija atradusi Intu Pūpola sabiedrībā, un pie tam bija lēsusi pilnīgi pareizi — ka viņas mestā dzirksts iekritīş sausā sūnā. Kaislība, kas dažus mēnešus bija apspiesta, tagad uzliesmoja no jauna. Un Ziemelim vajadzēja cilvēka, kuŗa klātienē varētu nekautrējoties minēt Intas vārdu. Dzeksontaunā tāds bija viens vienīgs — Grants.

Bet Grants šoreiz bija divaini iecirtīgs un nevaļīgs. Par Ievu runājot, viņš neatlaidīgi mudināja iet pie nervu ārsta, bet kad Ziemelis sarunu centās novadīt uz Intu, kļuva vienzilbīgs un beidzot atvadījās.

„Šis tas jādara," viņš sniedza Ziemelim roku, „sestdienas un svētdienas aizsteidzaş divreiz ātrāk kā pārējās nedēļas dienas."

Viens palicis, Ziemelis nevarēja izšķirties — braukt uz Kvinbeju vai nebraukt. Ieva savu adresi nebija uzdevusi, bet to nebūtu grūti noskaidrot — Pūpola adresi viņš zināja.

Bet Ieva viņu neinteresēja.

Viņa domas staigāja ap Intu.

Viņš ilgojās miera — un ja viņš varētu pārvest mājās Intu, tad līdzi tai ienāktu kārtība, noteiktība, izlīdzinātība un miers. Viņš sevi pazina — viņš varēja būt enerģisks un neatlaidīgs, kāda mērķa sasniegšanā, ja viņam kāds stāvēja aiz muguras un mudināja. Viņam vajadzēja kāda stiprāka blakus. Kādreiz šo vietu bija aizpildījusi Ieva, bet kopš viņa sākusi tīties ap Pūpolu, viņš bija palicis viens.

Ziemelis piegāja logam un, aizkarus sāņus pabīdījis, skatījās dārzā — sēru vītola zaros bija saplaukušas lapas, un tie vējā šūpojāş kā bāli zaļš, caurspīdīgs zīda plīvurs.

— Mauriņš jāplauj, Ziemelīs domāja, un viņam likās, ka aiz vītola stāv Inta un māj viņam ar roku. Viņai bija mugurā iepelēkş puķots tērps — tas pats, ko viņa valkāja toreiz vasaras nometnē, un tumši sarkans zīda lakatiņš savaldīja viņas matus. Viņa smaidīja, un viņas acīş dzirkstīja pavasaŗa saules spožais mirdzums.

Ziemelis ļāva aizkariem aizvērties un atgriezās istabā.

„Nevis Ieva ir traka, bet es pats tāds kļūstu," viņš ar delnas virspusi spēcīgi noglāstīja sev pieri, „un tā tas tagad jau mēnešiem: Inta — Inta . . .

Pēkšņā apņēmībā viņš nosvieda cigareti pelnu traukā un devās uz garāžu. Izbraucis auto iebraucamajā ceļā, Ziemelis vēlreiz izkāpa, lai aizvērtu garāžas durvis. Šai brīdī virs viņa galvas no otrā stāva loga ieskanējās Grauduma kundzes balss:

„Jūs gribējāt izbraukt, Ziemeļa kungs?

„Jā," viņš pagrieza muguru auto mašīnai un skatījās uz augšu.

„Kad jūs atgriezīsities?"

„Nezinu," viņš atbildēja, „redzēs . . . "

„Pusdienās jums jābūt mājās, Ziemeļa kungs. Es šodien gatavoju vistas akniņas ar rīsiem un svaigiem zirnīšiem. Ja tas atdziest, tad ne pēc kā negaršo. Pulksten vienos Ziemeļa kungs, jā?"

„Nezinu," Ziemelis vēl pretojās, bet iebildums nepārliecināja, „centīšos."

„Bet katrā ziņā! Vienos! To neaizmirstiet! Vai man par velti pūlēties?"

Ziemelis nikni piespieda gāzes pedāli, un lielā mašīna iekrākdamās uzleca uz ielas. Bet tad, kad aiz muguras palika pēdējās Dzeksontaunas mājas un priekšā atvērās bezgalīgais, baltu svītru pārsķeltais pelēkais lielceļš, viņa uzņēmība saplaka kā norāts suns.

Tuvojoties nākošajām krustcelēm, viņš samazināja ātrumu un gribēja jau griezties atpakaļ, bet vēlreiz sadūšojās. Sekojošā ciematā ātrums bija jāsamazina gribot negribot, ciema vidū bija pieminekliş kaŗā kritušajiem un ap to bija ļoti izdevīgi apbraukt apkārt, lai sāktu atceļu.

Dažas minūtes pirms vieniem Ziemelis iebrauca mašīnu garāžā.

Grauduma kundze viņu saņēma virtuves tveicē piesarkušu seju, bet apmierināta un smaidoša. Uz galda bija glīti izlikti šķīvji, naži un dakšiņas, un no cepeškrāsns plūda kairinoša sautēto vistu akniņu smarža.

☆

Imants atgriezās mājās satraukts un nemierīgs. Vislabprātāk viņš būtu Ziemelim sakliedzis — rokas nost no manas sievas! — bet viņa paša rokas saistīja ne tikai viņa, bet citu cilvēku likteņi. Monika, tēvs un pat Inta ar Rūtu varēja nokļūt briesmās, ja kāds uzzināja viņa īsto vārdu. Viņš bija Valdis Grants, un Valdim Grantam šeit sievas nebija.

Skārda kārbas konservētā zupa uz mazā elektriskā pavardiņa lēni sila — lētuma dēļ viņš centās ēst mājās, un tikai tad gāja ēdnīcā, kad gatavošana galīgi bija apnikusi.

Vira vēl nebija gatava, kad Imanta saimniece sauca pie tālruņa. Viņš izslēdza elektrību un devās lejup.

Zvanītāja bija Silvija.

„Tikai nedomājiet par mani ļaunu," viņa steigšus skaidroja, „es zinu, ka nav pieņemts, ka sieviete aicina vīrieti satikties, bet pagājušajā reizē jūs aicinājāt mani, un tad es domāju . . . redziet — es šodien jūtos tik ārkārtīgi vientuļa . . . un toreiz jūs teicāt, ka sestdienas un svētdienas jums arī visvairāk liekot just vientulību . . . "

„Labi," viņš teica, „satiksimies. — Nē, jums nav jāatvainojas. Ja kāds grib, lai runā. Un ja kāds domātu, ka tas piedauzīgi, ka jūs man zvanījāt, tad — kam tas jāzina? — Pēc stundas? Un tajā pašā vietā?"

(Turpinājums sekos)

ĪESVĒTĪBU DĀVANĀM

- JAUNĀKĀS GRĀMATAS.
- KOKA IZSTRĀDĀJUMI.
- ĀDAS IZSTRĀDĀJUMI.
- KERAMIKA.

DV GRĀMATNĪCA, 123 HURON ST., TORONTO 2-B, ONT.

Atvērta darbdienās no pl. 9—6 vakarā. SESTDIENĀS NO PL. 9—1 DIENĀ.

M. Krone Balduma

PADOMI NAMAMĀTĒM

SALDIE ĒDIENI 4 PERSONĀM

ŠOKOLĀDES SNIEGS

6 olu baltumi, 6 ēd. kar. sarīvētas šokolādes, 12 ēd. kar. pūdercukura.

Olbaltumus stingri saputo. Sarīvēto šokolādi izkausē, pievieno pūdercukuru un iecilā olu baltumus.

BANĀNU SNIEGS

4 banāni, 2 olu baltumi, 4 ēd. kar. cukura, 2 tējkar. citrona sulas.

Banānus nomizo un pārgriež gareniski. Ar dakšiņu izdobj banānu vidus un saspiež. Pieliek cukuru un citrona sulu, saputo, iecilā saputotos olu baltumus un pilda banānu pusēs. Virsu var pārkaisit ar sakapātiem riekstiem.

ĀBOLU SNIEGS

1 mārc. ābolu, 4 ēd. kar. cukura, 2 olu baltumi, 1 ēd. kar. citrona sulas.

Ābolus ar visu mizu cep cepeškrāsnī, tad atbrīvo no mizas un izrīvē caur sietu, pieliek cukuru, citrona sulu un labi sakuļ, tad iecilā saputotos olu baltumus. Ābolu masai var arī pievienot olu baltumus un kult, līdz masa ir putojoša. Pasniedz ar sviesta miklas cepumiem vai bezē kūciņām.

AVEŅU SNIEGS

1 mārc. svaigu aveņu, 3 ēd. kar. cukura, 4 olbaltumi, 2 tējkar. citrona sulas, vai 1 ēd. kar. vīna.

Avenes izrīvē caur sietu, pieliek cukuru, citrona sulu vai vīnu un labi izmaisa. Tad iecilā saputotos olbaltumus, uzliek uz ledus un maisa, kamēr masa netek no kaņotes.

ĶEMEŖU BISKVĪTS

Biskvīti, ¼mārc. sviesta, 10 ēd. kar. pūdercukura, 2 ēd. kar. kafijas ekstrakta, 2 olu dzeltenumi, 4 ēd. kar. sarīvētas šokolādes.

Līdzenu pudiņa formu ieziež ar sviestu un izliek ar biskvītiem. Sviestu saputo, pieliek cukuru, olu dzeltenumus un kuļ kamēr cukurs izkusis, tad pievieno kafijas ekstraktu. Kārtām liek formā biskvītus un kārtām izgatavoto krēmu, kamēr forma pilna, tad noliek uz ledus. Uz dažām sekundēm formu ieliek karsā ūdens peldē un izgāž uz šķīvja. Šokolādi ar mazliet ūdens savāra, viegli atdzesē un pārlej biskvītu sagatavojumam. Pārkaisa ar sakapātām mandelēm un garnē ar saputotu putu krējumu. Līdz lietošanai noliek aukstā vietā vai ledusskapī.

SNIEGA OLAS

½ kv. piena, 6 ēd. kar. cukura, 4 olas, ½ vaniļas standziņas, 2 tējkar. kartupeļu miltu.

Pienu uzvāra līdz ar 2 ēd. kar. cukura. Olu baltumus saputo cietā sniegā, pamazām piejaucot pārējo cukuru. Liek ar ēd. kar. verdošā pienā un uz vājas uguns laiž 2-3 minūtes varīties, tad izņem un saliek traukā. Kartupeļmiltus, olu dzeltenumus un 2 ēd. kar. piena samaisa un ielaiž verdošā pienā. Vāra maisot 3 minūtes. Vaniļas standziņa jāliek, kad pienu pirmoreiz liek vārīt, bet var arī pievienot vaniļas cukuru, kad sagatavojumu noņem no uguns. Kad piens ir atdzisis, pārlej sniega olām.

CEPTI BUMBIERI AR ŠOKOLĀDES MĒRCI

4 lieli bumbieri (mīksti), 1 ēd. kar. citrona sulas, 4 ēd. kar. sviesta.

Bumbierus nomizo, gareniski pārgriežot, sadala četrās daļās, pārslacina ar citrona sulu un cep sviestā, kamēr brūni, sakārto uz šķīvja un pārlej ar šokolādes mērci, kuŗu gatavo šā: ¼ kv. piena sajauc ar 4 ēd. kar cukura, 2 olām, 3 ēd. kar. kakao vai sarīvētas šokolādes. Liek karstā ūdens peldē un karsējot kuļ, kamēr masa top bieza. Mērci var pievienot tikai olu dzeltenumus, bet olu baltumus sakult cietā sniegā un iecilāt atdzesētā mērcē.

PILDĪTI BUMBIERI AR REIBINOŠU MĒRCI

4 palieli bumbieri, 4 ēd. kar. bieza ievārījuma vai marmelādes, 1 ēd. kar. citrona sulas.

Bumbierus nomizo un izdobj, pārslacina ar citrona sulu un pilda ar ievārījumu. Noliek vēsā vietā. Pirms pasniegšanas pārlej ar šādu mērci:

4 olu dzeltenumus, 4 ēd. kar. pūdercukura, 4 liekiera glāzes kirsču vīna vai arī liķiera labi samaisa un karsē maisot karstā ūdens peldē, kamēr masa kļūst krēma veidā un, mazliet atdzisušu, pārlej pildītiem bumbieriem.

ŠOKOLĀDES UZPUTENIS

¼ mārc. šokolādes, 6 ēd. kar. cukura, 6 olas, 1 pac. vaniļas cukura.

Šokolādi salauž mazos gabaliņos vai arī sarīvē un izkausē 3 ēd. kar. ūdens uz pavisam mazas uguns vai arī karstē ūdens peldē, ko tad var arī izdarīt bez ūdens piedevas.

Tad pieliek cukuru, sakultus olu dzeltenumus un vaniļas cukuru. Kad cukurs izkusis, iecilā saputotos olu baltumus. Liek ar eļļu iezieztā formā un liek vājā karstumā cepeškrāsnī uz 20 minūtēm. Pēc izņemšanas tūdaļ pasniedz galdā, lai nesakristos.

CITRONU SUFLĒ

8 olas, 4 ēd. kar. citrona sulas, 2 norīvētu citronu mizas, 7 ēd. kar. cukura.

Olu dzeltenumus saputo, pamazām pievienojot cukuru, tad pieliek citronu sulu, mizinas un labi sakuļ. Iecilā saputotos olu baltumus un lielk ar sviestu iezieztā formā. Liek vidējā karstumā un cep 35 minūtes. Tūdaļ pasniedz galdā.

FIRZIŅI ITALIEŠU GAUMĒ

Labi ienākušos un sulīgus firziņus nomizo, sagriež plānās šķēlēs, pārkaisa ar cukuru, sasliek atsevišķās glāzēs un pārlej sarkanvīnu. Pasniedz klāt maznos sausos cepumus.

Pudiņu un cepumu pulveri tikai no

Tie paši vēži citas krāsas kulitē

Krievu okupētās Latvijas komūnisti palaikam kautrīgi atzīstas, ka „visa pārpilnības" zemē trūkst vēl pat papīra pašu laikrakstu izdošanai vai esošo (piem., Rīgas Balss) metiena palielināšanai. Papīra trūkums vietējām vajadzībām „biedrus" tomēr ne mazākā mērā neietekmē lielākos vairumos iespiest par brīvu visā pasaulē piegādāto, bet reti pāršķirstīto spiegu, terroristu un diversantu apakšorganizācijas lapeli, kuŗa agrāk saucās „Par atgriešanos Dzimtenē", un kuŗa jau kopš kāda gada, lai gūtu pievilkšanas spēku, pārdēvēta par „Dzimtenes Balsi". Sak', varbūt uzkersies kāds duraks vairāk... Protams, ar melu lapeles nosaukuma maiņu tās saturs palicis nemainīgs, un nemainīga bija arī tās iespieduma zilā krāsa, kuŗai laikam vajadzēja rosināt trimdinieku ilgas pēc tēvzemes... Bet vai nu zilā krāsa nav ne mazākā mērā attaisnojusi uz viņu likstās cerības, vai arī krāsas, kas vairāk ticams, vienkārši pietrūcis, jo minētās lapeles š. g. pirmā maija numurs (par spīti kādreiz komūnistu rīmei: Nāc, pirmais maijs, tu sarkanais...") parādījās „nemaldīgās partijas" ideoloģijai nekādi nepieņemamā — zaļā krāsā... Tā sakot, tie paši vēži tikai citas krāsas kulitē. Tā atkal radās vēl viens cirkus Augustiņa kūlenis, kam varētu gandrīz aplaudēt. Bet vai nu Maskavas maizes tēvi Zakenfeldu un Ko. par nepiedienīgās „pērves" lietošanu ir „sabraņājuši" vai arī zaļās krāsas pieticis tikai vienam numuram: atkal notikusi krāsas maiņa. Lapeļe tagad parādās brūngangā nokrāsā.

Maskavas diendeŗi nespēj saprast, ka arī brūnajiem toņiem trimdas latviešos nav ne mazākās pievilcības. „Dzimtenes Balss" krāsa var būt rozā, dzeltena vai raiba, trimdiniekus pretkomūnistiskās nostājas graušanā un repatriantu ķerstīšanā panākumi tai būs tikpat nožēlojami kā līdz šim. Neliet-deŗīgi izlietoto papīru tādēļ „biedriņiem" derētu nodot kaut vai „Rīgas Balsij", kuŗu pēc vietējo aktualitāšu izlasīšanas, rīdzinieki vismaz var izlietot savu pieticīgo iepirkumu ietīšanai. Zakenfelda kompanijai uz vissiltāko ieteicams — pieteikties „brīvprātīgi" jauno zemju iegūšanas darbos Sibirijā.

LATVIEŠU SKAŅU MĀKSLINIEKI ORGANIZĒJAS

1. rindā no kr.: Skaidrīte Prince, A. Okolo - Kulaks, Herta Lūse, Pauls Sakss, Marga Grasmane - Millere. 2. rindā: A. Kellijs, prof. A. Šturms, Izolde Pulciņa - Baumane, Biruta Skulte, Ābele, Fannija Viksna. Augšā: B. Skulte.

Dibinās Latviešu skaņu mākslinieku kopu

Ņujorkā dzīvojošie latviešu skaņu mākslinieki jau kopš pagājušā gada bija uzsākuši teicamu paražu — ik mēnešus sapulcēties pie kāda no skaņu māksliniekiem un pārrunāt latviešu mūzikas problēmas. Pēdējā šāda veida mūziķu sanāksme bija pie M. Grasmanes-Milleres; mākslinieki vienojās dibināt pastāvīgu organizāciju — Latviešu skaņu mākslinieku kopu. Rīcības komitejā izraudzīja prof. A. Šturmu, A. Okolo-Kulaku un Dr. Bogdanoviču.

Jaunā organizācija paredzējusi ik pa diviem mēnešiem reizi sarīkot atklātus vakarus, kuŗos iepazīstinās ar latviešu kompozīcijas darbiem, kā arī pārrunās aktuālās problēmas, kas saistītas ar latviešu mūziku. Pirmais šāds vakars notiks oktobrī. Baltijas brīvības namā, kur nolasīs referātu par 12 toņu techniku un atskaņos latviešu kompozicijas, kas sarakstītas šinī techniķā.

Nākošā skaņu mākslinieku kārtējā sanāksme notiks 26. jūlijā pie Annijas Vītolas Long Beach, L. I.. Šinī dienā ir arī Annijas Vītolas vārda diena un prof. J. Vītola dzimšanas diena.

VĀCU „TAUTAS VĀĢIS" PALICIS NEMAINĪGS

Visā pasaulē slavenais vāciešu „tautas vāģis" — VW savā ārējā izskatā tuvākajos gados palikšot nemainīgs, tā nesen paziņojis minētās autofabrikas generāldirektors Dr. ing. Heincs Nordhofs sakarā ar baumām, ka fabrika it kā drīzumā izlaidīšot jaunu, skaistāku modeli. Kaut esot gan paredzami daži VW iekšējie - techniskie uzlabojumi, mašīnas cena palikšot nemainīga. Šinī gadā VW fabrika cerot izlaist 700.000 auto. Nākošajā gadā paredzama produkcijas celšana vēl par 100.000 automobiļiem, jo citādi esot grūti apmierināt ārzemju pieprasījumus. Kā zināms, VW ik gadus eksportē apmēram 56% no ražotā. VW vadošie darbinieki domā, ka par spīti lielo amerikāņu autofabriku pieteiktajai cīņai pret „vācu glusām", laižot tirgū radniecīgus vietējos ražojumus, vācu „tautas vāģis" savā klasē visā pasaulē ilgi vēl nebūšot pārspējams un izkonkurējams.

Kā zināms, VW auto fabrika ir valsts īpašums, bet Rietumvācijas valdība ir stājusies pie tās privātizēšanas, plānojot tautas akcijas, kuŗas varēs pirkt vienīgi cilvēki, kam gada ienākumi nepārsniedz DM 16.000. Prēt šo pasākumu ļoti noraidoši nostājas vienīgi vācu sociāldemokrāti, apzīmējot VW privātizāciju par valsts līdzekļu ļaunprātīgu izputināšanu.

Mūsu laikraksta pārstāvis VILIS MIĶELSONS Kalamazū, 426 N. Prairie Ave, pieņem sludinājumus un kārto abonementus.

JAUNI CENRĀŽI

IEPRIECINOŠAS ZIŅAS

JAUNAS ZEMĀKAS CENAS

Sakarā ar atsaucību, ko Lithuanian Trading Co. Latviešu nodaļa ir baudījusi no tautiešu puses, kas dzīvo visās pasaules malās, mums ir dota iespēja **jo ievērojami** pazemināt cenas gandrīz visām precēm, ko sūtām dāvanu saiņos uz Latviju. Tagad Latviešu nodaļa ar gandarījumu var piedāvāt **savu jauno ievērojami paplašināto illustrēto cenrādi latviešu valodā.** Esam iespieduši jaunos cenrāžus arī lietuviešu, angļu un ukraiņu valodā.

Mūsu jaunā cenrāža saturā atrodami:

1. Apmēram 600 dažādu audumu, kas austi Anglijā.
2. Plašā izvēlē gatavi dāmu, kungu un bērnu apģērbu piederumi.
3. Dažāda veida ādas.
4. Gatavi apavi.
5. Pulksteņi.
6. Fotoaparāti.
7. **Hohnera** akordeoni, 20 dažādi modeļi, cena no $39.00 līdz $1120.00.
8. Singera šujammašīnas, dažāda tipa.
9. Automatiskā adāmmašīna (Auto - knitter), vienīgā, kas piemērota visāda veida vilnas dzijai, ieskaitot **pašvērptu adāmo dziju.**
10. **Olympia rakstāmmašīnas,** piemērotas visām zemāk minētajām valodām: latviešu, lietuviešu, igauņu, ukraiņu, vācu, angļu.
11. Medikamenti, pagatavoti Anglijā, ASV, Vācijā, Zviedrijā, Šveicē, Francijā un PSRS. Mūsu medikamentu nodaļa izpilda pasūtījumus no Latvijas pēc receptes jebkuŗā valodā.

Standartsaini

Pazinojam visiem latviešiem, ka mūsu cenrādis 26 dažādiem standartsainiem par cenām ārpus katras konkurences, ir dabūjami katrā laikā. Standartsaiņu cenas ir no $29.00 līdz $80.00.

Piemēram:

1. Par tikai $29.00 (visi izdevumi ieskaitīti) mēs varam nosūtīt saini, kas satur 6½ jarda VILNAS auduma 2 uzvalkiem vai kostīmiem.
2. Par $32.00 (visi izdevumi ieskaitīti) varam nosūtīt saini ar 6 jardiem **VILNAS** mēteļu auduma.
3. Par $49.00 (visi izdevumi ieskaitīti) mēs varam nosūtīt 13 jardu **VILNAS** auduma 4 uzvalkiem vai 4 kostīmiem.
4. Par $79.00 (visi izdevumi ieskaitīti) varam nosūtīt saini ar 23 jardiem **VILNAS** auduma 7 uzvalkiem vai 7 kostīmiem.

Bez tam mums vēl ir 23 citi dažāda veida standartsaiņi, kuŗu saturā ir **VILNAS** audumi, oderes drēbe, apavi, puloveri u. c.

Tagad visi audumi mūsu standartsaiņiem ir austi speciāli uz mūsu pasūtinājumu vienā no lielākajām Anglijas austuvēm un ir apzīmēti „Made in England", kas paaugstina šo audumu vērtību Latvijā.

Sūtītāju pašu iegādātās preces.

Esam atvēruši atsevišķu nodaļu un tagad pieņemam nosūtītāju pašu iegādātās preces pārsūtīšanai uz Latviju ar kuģi. Šiem sainiem mēs varam pievienot Londonā jebkuŗu priekšmetu no sava cenrāža vai ikvienu no mūsu standartsainiem.

Sakarā ar iespēju sainus nosūtīt ar kuģi tieši uz Latviju, saiņi pienāk pēc apmēram 3 līdz 5 nedēļām. Nosūtām sainus arī ar **gaisa pastu.**

Garantējam:

1. Katra saiņa nogādāšanu.
2. Ja sainis pazūd, atmaksājam samaksu par saini, vai nosūtām otru saini bez maksas.
3. Samaksāt visus nosūtīšanas izdevumus Londonā, tā ka saņēmējam Latvijā, saņemot saini, nekas nav jāmaksā.
4. Sūtīt tikai tās preces, ko pasūtinātājs ir izvēlējies pēc apraksta un parauga.

Maksājumi:

Maksu pieņemam:

a) ar personīgiem čekiem,
b) bankas čekiem,
c) starptautiskiem naudas pārvedumiem,
d) Anglijas naudas pārvedumiem,
e) ceļotāju čekiem,
f) naudas pārvedumiem pa pastu.

Ieteicam:

1. Visiem latviešiem, kas līdz šim ir nosūtījuši sainus ar citu firmu starpniecību, rakstīt mums **tūlīt bez jebkādām** saistībām, un pieprasīt mūsu cenrāžus **bez maksas,** audumu paraugus un informāciju.
2. Pirms pasūtināt saini no kādas citas firmas, salīdziniet mūsu cenas un mūsu preču kvalitāti.
3. Ievērot to, ka jau no paša sākuma esam pierādījuši daudziem tūkstošiem latviešu visās pasaules malās, ka vienmēr esam centušies aizsargāt jūsu intereses, neaizmirstiet arī, ka lielāka apgrozījuma rezultātā ir zemākas cenas un ka, atbalstot mūs, jūs dodat mums iespēju palīdzēt jums ietaupīt naudu ievērojamā mērā.

LATVIAN SECTION, LITHUANIAN TRADING CO., 1A, HUNT STREET, LONDON, W. 11., GREAT BRITAIN.

Kanadā un ASV dzīvojošie pasūtinājumus nododiet un naudu iemaksājiet mūsu galvenajam pārstāvim Kanadā — DV GRĀMATNĪCA, 123 HURON ST., TORONTO, ONT.

ONTARIO IZGLĪTĪBAS
MĀCĪBU PROGRA
saziņā ar Toronto Iz
NOORGAN
ANGĻU V
KURSUS IECE
TORO
KURSI NOTIK
no 6. jūlija līdz 21. augustam, no
no pl. 7.30 līdz
EASTERN HIGH SCHO
16 PHIN AVENU
REĢISTRĒŠANĀS — 6. JŪLIJĀ N
Z. S. PHIMISTER, Maksa
Director of Education.

JAUNATNES SVĒTKU VIESI!
Ja esat izslāpuši un izsalkuši svētk
iegriezieties mūsu ĒDNĪCĀ - KAF
MILK-BAR
381 Roncesvalles Ave., Toronto, LE
★ MĀJĀS GATAVOTAS PUSDIENAS
ATSPIRDZINOŠI DZĒRIENI, CEPUMI UN SA
Jūs laipni sagaidīs
EMILIJA un GEORGS

„TEA ROOM"
354½ Yonge St., 2. stāvā, tel. EM 6-2403,
atvērta no pl. 9 rītā līdz 10 vakarā, arī svēt
Iepriekšēja pieteikšanās nav nepieciešam
Mrs. Karol READER un padom

PRIEKA DRUSCIN
Grāmatas autore pazīstamā īgauņu raksts
MAGDA PIHLA
Grāmatu illustrējuši Dainis Miezājs un Alfrēds
Prieka Druscina (Roomuraasuke) 4 — 9 gadus v
gaŗām bizēm, stāsta lasītājiem par saviem pie
pilsētā un uz laukiem ,skolā un mājā ,darbdienā
Dziesmu svētkos. Autore uzmanīgi ieturējusi šo
neciespiežas pieaugušā gudrība meitenes bērnišķ
perspektivā.
Mēs varam sekot ar pricku, kā meitene skaidri
mus un ieņem stāvokli, kur parasti pieaugušais
Druscina iepriecē lasītājus ar savu gaišo, skaidr
ir ģeniāla humora pazīme. Autore simpatizē tē
sirdi, blakus komiskiem atgadījumiem mēs sast
ģeniālas bērna poezijas, viņas fantazijas rotaļu
nes istabā. Beigu stāstā parādītas nacionālas
tuvas bērna sirdij un dvēselei.
Šī grāmata ir glīti iesieta — lieliska
bērniem
Cena 2.00 dol.
Dabūjama
DV GRĀMATNĪ
123 Huron St., Toronto, Ont., C

IEPAZISTIETIES AR KANADU — BRA
AR VILCIENU!
BRAUCIET AR CNR T
UN MAKSĀJIET VĒLĀK.
$100,- minims. 10% iemaksa — nomaksa līdz
nešiem, atkarā no atlikuma. Dzelzceļu ur
kombinētos braucienus var izkārtot uz no
Plašas apmešanās iespējas dienu un
Braucot ar CNR, varat ņemt līdzi b
līdz 150 mārciņām pilnīgi bez maksa
DIVI LIELI VILCIENI IK DIENAS
RIETUMIEM UN AUSTRUMIEM.
SUPER Continental UN Contin
Informācija saņemama un vietas rezer
Kanadas Nacionālā dzelzceļa v
biļešu aģentūrā
CANADIAN NATIONAL RAI

IEKI ORGANIZĒJAS

Herta Lūse, Pauls Sākss, Marga Gras-
Izolde Pulciņa - Baumane, Biruta Skul-
ugšā: B. Skulte.

ākslinieku kopu

prof. A. namā, kur nolasis referātu par
laku un 12 toņu techniku un atskaņos
latviešu kompozicijas, kas sa-
aredzējusi rakstītas šinī techinikā.
reizi sa-
kuŗos ie- Nākošā skaņu mākslinieku
kompo- kārtējā sanāksme notiks 26. jū-
biem, kā lijā pie Annijas Vītolas Long
s proble- Beach, L. I.. Šinī dienā ir arī
latviešu Annijas Vītolas vārda diena un
s vakars prof. J. Vītola dzimšanas die-
s brīvības na.

LICIS NEMAINĪGS

i esot grū- privātizēšanas, plānojot tautas
pieprasī- akcijas, kuŗas varēs pirkt vieni-
W ik ga- gi cilvēki, kam gada ienākumi
m 56% no nepārsniedz DM 16.000. Pret šo
darbinieki pasākumu ļoti noraidoši nostā-
clo ameri- jas vienīgi vācu sociāldemokra-
pieteiktajai ti, apzīmējot VW privātizāciju
sām", lai- par valsts līdzekļu ļaunprātīgu
s vietējos izputināšanu.
tas vāģis'
ulē ilgi vēl
un izkon-

Mūsu laikraksta
pārstāvis
VILIS MIĶELSONS
Kalamazū, 426 N. Prairie Ave,
pieņem sludinājumus un kārto
abonementus.

to fabrika
Rietumvā-
ies pie tās

AS ZEMĀKAS CENAS

a iespēja jo ievērojami pazemi-
paplašināto illustrēto cenrādi

us nosūtīt ar kuģi tieši uz Latviju,
līdz 5 nedēļām. Nosūtām sainus arī ar

išanu.

atmaksājam samaksu par saini, vai
bez maksas.

sūtīšanas izdevumus Londonā, tā ka
ā, saņemot saini, nekas nav jāmaksā.

es, ko pasūtinātājs ir izvēlējies pēc
ga.

am:
giem čekiem,
kiem,
siem naudas pārvedumiem,
naudas pārvedumiem,
ekiem,
rvedumiem pa pastu.

šiem, kas līdz šim ir nosūtījuši sainus
ību, rakstīt mums tūlīt bez jebkādām
mūsu cenrāžus bez maksas, audumu
iju.

māt saini no kādas citas firmas, salī-
mūsu preču kvalitāti.

jau no paša sākuma esam pierādīju-
m latviešu visās pasaules malās, ka
s aizsargāt jūsu intereses, neaiz-
u apgrozījuma rezultātā ir zemākas
t mūs, jūs dodat mums iespēju pali-
du ievērojamā mērā.

AT BRITAIN.

RON ST., TORONTO, ONT.

ONTARIO IZGLĪTĪBAS DEPARTAMENTA
MĀCĪBU PROGRAMMU NODAĻA
saziņā ar Toronto Izglītības pārvaldi
NOORGANIZĒJUSI

ANGĻU VALODAS KURSUS IECEĻOTĀJIEM

TORONTO

KURSI NOTIKS VASARĀ

no 6. jūlija līdz 21. augustam, no pirmdienas līdz piektdienai, no pl. 7.30 līdz 9.30 vakarā.

EASTERN HIGH SCHOOL OF COMMERCE
16 PHIN AVENUE, TORONTO

REĢISTRĒŠANĀS — 6. JŪLIJĀ NO PLKST. 7.30—9.30 VAKARĀ.

Z. S. PHIMISTER, Director of Education. Maksa $6.-. ROY C. SHARP, Chairman.

KAKTIŅŠ

TRANSPORTA FIRMA
Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt katrā laikā:
LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

Dr. ROMAN PNIEWSKY
Ilggadīga prakse slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē.
Speciālists iekšķigās, sieviešu un veneriskās slimībās.
3537 PARK AVE., MONTREAL, P. Q., tel. VI 5-7623, Montreal.
Runā vāciski un krieviski. Pieņem no pl. 3—8 vakarā.

Piederīgie Latvijā meklē
HERMĪNI LUTNICKI,
dz. Liepiņš,
dz. 1923.g. 17. aprīlī Rīgā.
Pēdējā dzīves vieta Lehrte - Hanoverā, Vācijā. Ja kāds ko par viņu zinātu, lūdz rakstīt:
I. L. MELNBĀRDIS, MURDOCHVILLE, BOX 328, Que., Canada.

Scarborough
IZĪRĒJAMA
Istaba vecākai sievietei, kas vārētu uzraudzīt 4 g. v. zēnu. Laba satiksme.
AM 5-8873, Toronto.

Bloor - High Park rajonā
IZĪRĒJAMA
mēbelēta istaba —
$5,- nedēļā, uz vēlēšanos ar pansiju. Parkošanas iespējas.
Zvanīt RO 9-7615, Toronto.

IZĪRĒJAMA
mēbelēta istaba un virtuve
vieniniekam vai vieniniecei.
Zvanīt HO 5-8471, Toronto.

Sunnyside rajonā
IZĪRĒJAMA
mēbelēta istaba.
Tel. LE 1-5193, Toronto.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS
VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM
Tel. LE 4-1403

B & A PHARMACY
478 PARLIAMENT ST., TORONTO, WA 1-0432
Mūsu uzticamie latviešu klienti mums ir labākā reklāma.
PIEDĀVĀJAM LAIPNĀKO UN ĀTRĀKO APKALPOSANU
MEDIKAMENTI uz LATVIJU no MŪSU VEIKALA. ĀTRA PIEGĀDE
jūsu tuviniekiem un draugiem Eiropā un zemēs aiz dzelzs aizkara. VISI SŪTIJUMI APDROŠINĀTI.
Jūs varat uzticēties: 13.000 saiņu Latviju sasnieguši 10-12 dienās.
INFORMĀCIJAI ZVANIET WA 1-0432
vai pienāciet personīgi.

IESVĒTĪBĀM lielā izvēlē ziedu un latvisku dāvanu veltes.
Iesvētes dienas kartītes.
Laipni lūdzam pasūtinājumus nodot laikus.
LOTUS PUĶU VEIKALS
802 Bathurst ielā pie Bloor
tel. LE 3-3884, Toronto.
Kanadas latviešu daiļamatnieku savienības salons
LOTUS

BEBRS

Uz piecu centu naudas gabaliem mugurpusē ir bebra attēls — simbols, kas nozīmē, ka šim mazajam dzīvniekam smagi jāstrādā. Bebriem ir liela nozīme Kanadas vēsturē. Pagājušie laiki liecina, ka bebru ādas bijušas par cēloni radīt Kanadā daudzas rūpniecības nozares, jo toreiz bebra kažokiem Eiropā bija liela piekrišana, tāpat ļoti populāras bija t. s. „Beaver Hats" — bebrādas cepures.

Ievērojot to, ka uzņēmumi guva labus ienākumus, lielas Eiropas sabiedrības Austrumkanadā noorganizēja savas pārstāvniecības. Ādas pirka tieši no medniekiem. Mazais bebrs ik dienas kļuva populāraks, bet tad aizvien grūtāk bija to nomedīt.

Vēlākos gados, kad bebrādas cepures izgāja no modes, rūpnieki meklēja jaunas izejvielas saviem pasākumiem. Līdz ar to radās rosme citos rūpniecības pasākumos Kanadā.

Tātad bebrs ir spēlējis ievērojamu lomu Kanadas saimnieciskajā attīstībā un tāpēc arī atzīts par Kanadas nacionālo dzīvnieku, kas šobrīd ar likumu aizsargāts pret iznīcināšanu.

The House of Seagram

Dzērienražotāji kopš 1857. gada

JAUNATNES SVĒTKU VIESI!
Ja esat izslāpuši un izsalkuši svētku steigā, iegriezieties mūsu ĒDNĪCĀ - KAFEJNĪCĀ.
MILK-BAR
381 Roncesvalles Ave., Toronto, LE 1-0268
☆ MĀJAS GATAVOTAS PUSDIENAS, ☆
ATSPIRDZINOŠI DZĒRIENI, CEPUMI UN SALDĒJUMS.
Jūs laipni sagaidīs
EMILIJA un GEORGS DUMPIS.

Mēs sūtām
MEDIKAMENTUS AR GAISA PASTU
uz Latviju, Igauniju, Lietuvu un citām Eiropas zemēm.
Piegāde 3 nedēļu laikā.
Mūsu cenas ir zemākās. Nododiet mums pasūtinājumus.
ROTBART'S DRUG STORE
676 Queen St., W., Toronto.
EM 3-2800.

TEA ROOM"
354½ Yonge St., 2. stāvā, tel. EM 6-2403, Toronto
atvērta no pl. 9 rītā līdz 10 vakarā, arī svētdienās.
Iepriekšēja pieteikšanās nav nepieciešama.
Mrs. Karol READER un padomnieks.

PRIEKA DRUSCINA
Grāmatas autore pazīstamā igauņu rakstniece
MAGDA PIHLA
Grāmatu illustrējuši Dainis Miezājs un Alfrēds Brūveris
Prieka Druscina (Roomuraasuke) 4 — 9 gadus veca meitene, gaŗām bizēm, stāsta lasītājiem par saviem piedzīvojumiem pilsētā un uz laukiem, skolā un mājā, darbdienā un lielajos Dziesmu svētkos. Autore uzmanīgi ieturējusi šo stilu, nekur neiespiežas pieauguša gudrība meitenes bērniški — naīvajā perspektīvā.
Mēs varam sekot ar prieku, kā meitene skaidri īsti no lēmumus un ieņem stāvokli, kur parasti pieaugušais apdomājas. Druscina iepriecē lasītājus ar savu gaišo, skaidro seju un tā ir ģeniāla humora pazīme. Autore simpatizē tēliem ar visu sirdi, blakus komiskiem atgadījumiem mēs sastopam daudz ģeniālas bērna poezijas, viņas fantazijas rotaļu Ozola lapotnes istabā. Beigu stāstā parādītas nacionālas jūtas, kas ir tuvas bērna sirdij un dvēselei.
Šī grāmata ir glīti iesieta — lieliska dāvana bērniem
Cena 2.00 dol.
Dabūjama
DV GRĀMATNĪCĀ,
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

IEPAZĪSTIETIES AR KANADU — BRAUCIET AR VILCIENU!
BRAUCIET AR CNR TAGAD
UN MAKSĀJIET VĒLĀK.
$100,- minims. 10% iemaksa — nomaksa līdz 24 mēnešiem, atkarā no atlikuma. Dzelzceļu un kuģu kombinētos braucienus var izkārtot uz nomaksu.
• Plašas apmešanās iespējas dienu un nakti.
• Braucot ar CNR, varat ņemt līdzi bagāžu līdz 150 mārciņām pilnīgi bez maksas.
DIVI LIELI VILCIENI IK DIENAS UZ RIETUMIEM UN AUSTRUMIEM.
SUPER Continental UN Continental
Informācija saņemama un vietas rezervējamas Kanadas Nacionālā dzelzceļa vietējās biļešu aģentūrās.
CANADIAN NATIONAL RAILWAYS

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

ŅUJORKĀ

Latviešu ev. - lut. draudze, 568 Second St., Brooklyn 15, N. Y. Dievkalpojumi Betlemes baznīcā.

12. jūlijā dievkalpojums Betlemes baznīcā pl. 11.15, mācītājs R. Zariņš; draudzes lauku īpašumā pl. 11, mācītājs A. Ozols.

19. jūlijā Betlemes baznīcā dievkalpojums pl 11.15, mācītājs R. Zariņš, draudzes lauku īpašumā pl. 11, māc. O. Gulbis. Draudzes namā Bruklinā, pl. 7 vak. Jaunatnes sarīkojums.

26. jūlijā Betlemes baznīcā dievkalpojums pl. 11,15, māc. A. Ozols; draudzes lauku īpašumā

Draudzes kanceleja draudzes namā jūlijā un augustā atvērta samazinātu laiku. Regulāram vajadzībām lūdz izmantot otrdienas un piektdienas no pl. 11—1 un no pl. 6—8 vak., kā arī svētdienas pēc dievkalpojumiem attiecīgās baznīcās. Par pārējā laika iespējām lūdz sazināties iepriekš pa tel. SO 8-7721.

Vasaras nometne četros divu nedēļu periodos:) no 6.—20. jūlijam, 2) no 20. jūlija — 3 augustam, 3) no 3. — 17. augustam, 4) no 17. — 31. augustam. Pieteikšanās līdz 10. jūnijam. Anketas vēl var dabūt baznīcas apakšējās telpās pēc dievkalpojuma.

Prāv. Dr. Visvaldis Sanders no Vircburgas, Vācijā, viesosies pie tuviniekiem Otavā un Ņujorkā. Esam lūguši viesi spredikot Betlemes baznīcā svētdien, 26. jūlijā, pl. 11,15.

2. augustā, pl. 9 rītā Bronksas Sv. Toma baznīcā, un pl. 11,15 Betlēmes baznīcā dievkalpojums; abās vietās mācītājs A. Ozols; pl. 11 draudzes lauku īpašumā dievkalpojums, māc. O. Gulbis.

DETROITA

Detroitas ev. - lut. latviešu Kristus draudzes dievkalpojums svētdien, 12. jūlijā, pl. 2 p.p. Sv. Marka baznīcā (1045 E, Grand Blv.). Prāv. A. Skrodelis.

Pēc dievkalpojuma baznīcas apakšējā zālē draudzes darbinieku un dr. locekļu sanāksme ar prāv. A. Skrodeļa referātu par baznīcu.

ČIKĀGA

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudzē, 5015 W., Ferdinand Māc. A. Rautenšilds.

Čikāgas latviešu ev. lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, pl. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Māc. A. Sudars, 1030 — 30 Ave. Belwood, Ill.

Māc. Pāvils Kirsons, Meivudā, Ill., tel. FI 2-2420.

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi mēneša 2. un 4. svētdienā, plkst. 10,30 dienā Čikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 So., 11th Ave.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 9,30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru, pl. 7,30.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave., tel. 44619.

Kalamazū sv. Jāņa ev. - lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības baznīcā, pl. 2 dienā, bērniem pl. 1,15.

Svētdienas skolā nodarbības no pl. 9,30—12,30.

Dievkalpojumi Čikāgas ev. - lut. latviešu Sv. Jāņa draudzes baznīcā — 1540 N. Spaulding Ave. — notiek katru svētdienu, plkst. 3 p. p.

MILVOKI

Dzīvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, pl. 2.00 dienā Faith ev. - lut. baznīcā, 1000 S. Layton Bulv. Māc. J. Meisters. Svētdienas skola dievkalpojuma laikā, baznīcas sabiedriskajās telpās.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mītulis, 66 Gordon Ave., Port Arthur, Ont., tel.: 4-0302.

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

Svētdien, 12. jūlijā, pl. 11 dievkalpojums Sv. Andreja baznīcā.

Svētdien, 19. jūlijā, pl. 11 dievkalpojums Sidrabenē.

Svētdien, 26 jūlijā, pl. 10 rītā dievkalpojums Sidrabenē. Bērnu svētki.

Svētdien, 2. augustā, pl. 11 dievkalpojums Sidrabenē.

Svētdien, 9. augustā, pl. 11 dievkalpojums Sv. Andreja baznīcā.

Svētdien, 16. augustā, pl. 11 dievkalpojums Sidrabenē.

Sestdien, 22. augustā Bērnu nometnes noslēguma dievkalpojums un ugunskurs Sidrabenē.

Svētdien, 23. augustā, pl. 11 dievkalpojums Sv. Andreja baznīcā.

Svētdien, 6. septembrī, pl. 11 kapu svētki latviešu kapos.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

12. jūlijā, plkst. 2 p. p. Sv. Jāņa baznīcā — Jaunatnes iesvētes dievkalpojums ar dievgaldu.

19. jūlijā — svētbrīdis Saulainē.

26. jūlijā, plkst. 2 p .p. Sv. Jāņa baznīcā dievkalpojums.

2. augustā — svētbrīdis Saulainē

9. augustā, plkst. 2 p.p. Sv. Jāņa baznīcā.

16. augustā — svētbrīdis Saulainē

23. augustā, plkst. 2 pp. Sv. Jāņa baznīcā.

6. septembrī — kapu svētki latviešu kapu nodalījumā.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

11. jūlijā (sestdienā), plkst. 8,30 vakarā, dievkalpojums.

19. jūlijā, plkst. 1,30 p. p., Jaunatnes iesvētīšanas dievkalpojums ar dievgaldu

HAMILTONĀ

Māc. E. Pavasars, 209 E. 38th St., Hamilton, Ont. Tel. Fulton 3-1182.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trīsvienības baznīcā, 18 Victoria Ave., S., tel. CE 2-2385.

HAMILTONAS LATVIEŠU BAPTISTU MISIONĀRU

dievkalpojumi notiek Stanley Ave., baptistu baznīcā. Sniedz visus garīgus paskaidrojumus.

Bībeles studēšana un lūgšanas stundas katru nedēļu. JA 9-1097.

VINIPEGĀ

Māc. Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave., Winnipeg 9, Manitoba. Tel 2-5512. Vinipegas latviešu ev. - lut. sv. Krusta draudzē, Sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

OTAVĀ

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa 1 Ontario. Tel.: RE 3-3906

Latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Pētera baznīcā, Sparks ielā.

Māc. Ed. Ķerģis, 153 Bancroft Dr., Sudbury, Ont. Tel. OS 3-3284.

Norsbejā svētdien, 12. jūlijā, plkst. 17. lut. baznīcā dievkalpojums.

Virdžinijtaunā svētdien, 19. jūlijā, plkst. 13. anglikaņu baznīcā dievkalpojums.

Norandā svētdien, 19. jūlijā, plkst. 16. United baznīcā dievkalpojums.

MONTREĀLĀ

Māc. V. Šēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Tel. HU 4-8394. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

12. jūlijā, pl. 2 p.p. jaunatnes iesvēte ar dievgaldu, māc. V. Šēfers.

19. jūlijā, plkst. 11 rītā, draudzes lauku īpašumā, Tērvetē, dievkalpojums. Māc. V. Šēfers un māc. A. Voitkus.

Māc. Arturs Voitkus, 2384 Beaconsfield Ave., Apt. 12, Montreal, P. Q. Tel. HU 9-3224. Dievkalpojumi Redeemer baznīcā, 285 Clarke Ave.

ST. KATARĪNĒS

Māc. J. Praulinš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Cahtarines, Ont. Tel. MU 5-5098.

Londonas latviešu ev. - lut. dr. dievkalpojums 12. jūlijā (iznēmuma kārtā) pl. 8,30 rītā Trīsvienības lut. baznīcā, Oxord un Colborne St.

Sv. Katarīnes latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojums ar jaunatnes iesvētīšanu un dievgaldu 19. jūlijā, pl. 3,30 p. p., Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave. Dziesmu lapiņas. Māc. J. Praulinš.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 3 p.p. un trešdienās pl. 8 Bibeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE

Latviešu misijas kārtējie dievkalpojumi Toronto notiek sestdienās plkst. 8 vak., 14 Parkroad misijas namā (Bloor pazemes pieturas tuvumā). Svētdienu rītos no pl. 10,30—11,00 zaŗīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu, viļņu garums 1350 Ošavas raidītājs. Tel. AM 1-4218

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKA

līdz ..... uz ..... mēnešiem ar šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese: .....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ .....

..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts .....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn., $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanagi, 123 Huron St, Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lāčī, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

JAUNATNES SVĒTKI...

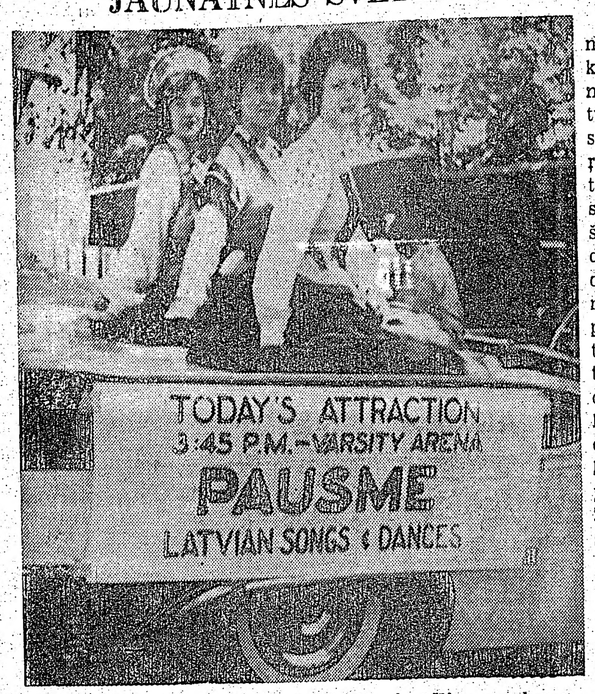

Jaunatnes svētku centrālo sarīkojumu ievadīja ar korso braucienu pa Toronto ielām. Attēlā redzamas daiļās tuatu meitas. Pausmes korso braucienā. Foto: B. Savickis

(Pārnesums no 1. lpp.)

Pausmes plašo programmu, kas ilga turpat 3 stundas, ievadīja apvienoto tautas deju grupu uzvedums ar Ačkupu un Jautro pāri. Veiksmīgi šo tautas deju parādi vadīja A. Bāliņš, bet klavierpavadījumus veca jaunā un talantīgā pianiste Anita Grigale.

Īpats un labi izdomāts bija tautas deju ansambļu plašais izkārtojums pa visu brīvo priekštelpu, ļaujot visiem dejotājiem sevi parādīt un panākt krāšņu kopiespaidu.

Sekoja svētku sacensību uzvarētāju sniegumi. Kā pirmo dzirdējām 14 g. v. pianistu Artūru Ozoliņu, kas atskaņoja Šopēna Skerco. Margarita Luksta sniedza Debisī Arabesku Nr. 1, bet Jānis Ducmanis atskaņoja Skrjabina 4. sonātu. Vokālistus pārstāvēja Vija Stokmane ar H. Berino dziesmu „Saule zemes vainagā" un Juris Cīrulis ar E. Dārziņa „Jaunībai" un A. Žilinska „C mdu pāri". No baletniekiem šajā uzvedumā piedalījās V. Vilsone, V. Rozenbers, D. Sproģe, R. Kupps, D. Priedite un V. Briede. Īpaši skatītājiem patika techniski grūtā divdeja no Don Kichota, ko izpildīja Daira Sproģe ar Reini Kuppu. Ar deklamācijām piedalījās Anta Priede, lieliski deklamējot O. Stumbra „Trimdas 13 gadi". Andra Ūršteina izteiksmīgi deklamēja Fr. Bārdas „Vecmāmiņas piemiņai". Akordeona solo sniedza I. Rāgelsone, atskaņojot Suppē „Dzejnieks un zemnieks" uvertīru. Šķiet, vislielāko atsaucību saņēma Čikāgas latviešu tautas deju kopa „Dzelme", kas ieguva pirmo vietu tautas deju sacensībās.

Patikami bija redzēt moderno un tautas tērpu darinātājas, kas bija godalgotas. Sacensībās uzvarētāju parādei sekoja atkal tautas deju kopuzvedums, kas bija viens no iespaidīgākajiem visā sarīkojuma programmā. Īsi pirms noslēguma runas, Kalamazu latviešu biedrības priekšnieks A. Artmanis rīkotājiem — organizācijas komitejas priekšsēdim B. Rubesam un ģenerālsekretārei D. Treijerei — kā mazu atzinību pasniedza latvisku cimdu pāri un tautisku saktiņu.

Pausmi noslēdza ar ALJA's priekšsēža Laimoņa Streipa uzrunu, kas bija īsa, bet patriotiska un dedzības pilna gaišākai nākotnei.

Beigās nedrīkst nepieminēt teicēja Jāņa Peniķa teicamo stāju un nosvērto sarīkojuma vadību ,kaut vairāk kā 3 stundu garo programmu nebūtu bijis par launu sadalīt ar starpbrīdi, tā pārāk nenogurdinot skatītājus.

ROŽU BALLE

Šis svētku sarīkojums ar 3000 apmeklētājiem deva vislielāko financiālo atbalstu rīkotājiem, reizē pierādot, ka mūsu jaunatne var būt arī īsti latviska, jo deju programmā bija uzņemtas vairākas latviešu tautas dejas, katra dāma pie ieejas saņēma rozi un īpaši iespiestu vakara programmu. Par balles programmas sastādīšanu bija rūpējies Auseklis Pērkons. Viņš arī balli vadija un bija šī vakara reklāmas „šefs". Deju starplaikā notika moderne deju sacensības, kuŗās pirmo vietu ieguva Gundega Zirne ar Stenliju Mikaškinu. Uzvarētāju saņēma Hamiltonas latviešu biedrības moderno deju kopas balvu — statueti.

Žūrijas komisijā bija N. Švanebachs, B. Rubesa, I. Freibergs un A. Kretulnieks. Armanda Krūmkoka deju orķestris bija vienmēr savu uzdevumu augstumos. Vienīgi neapmierināti bija tālie viesi no ASV, kas sūdzējās: „Žēl gan, ka balle bija tik īsa."

(Par pārējiem sarīkojumiem atreferērējums sekos).

Nodibināta jauniešu darba kopa

Jaunatnes svētku nobeigumā pie ugunskura Sidrabenē Valdemārs Gulēns paziņoja, ka svētku laikā nodibināta Toronto latviešu jaunatnes darba kopa, kuŗas mērķis ir pulcināt pēc iespējas vairāk jauniešu kopīgam sabiedriski kultūrālam darbam.

Kopas pamatsastāvu veido Jaunatnes svētku rīcības komiteja.

IEROBEŽOJOŠI NOTEIKUMI...

(Pārnesums no 2. lpp.)

nekustamā manta paliek agrākās sinodes īpašumā. Šajā ziņā nu, izlasot ierobežojumu punktus pirmoreiz, ļoti patikami pārsteidz ceturtais (d) punkts, kuŗā teikts: „Ja draudze pārtrauktu savas saistības ar sinodi, tad sinodei ir tiesība atpirkt īpašumu par $60.000,-." Šķiet, ka draudze, pārejot Latvijas baznīcā tātad savu baznīcas pirkšanas naudu ($60.000,-) nezaudē; protams, zaudētu gan nomaksātos procentus, un tāpat arī būtu jāatstāj ierastā ēka. Bet pārdevēji laikam no pieredzes ir kļuvuši visai gudri un prot nodrošināties. Šķietamo prieku, kas pazib sirdī izlasot ceturto punktu, pilnīgi iznīcina gudri iespraustais iepriekšējais trešais (c) punkts, kuŗā teikts: „Ja draudzē notiktu dalīšanās, tad īpašumi paliek tai draudzes grupai, **lielākai vai mazākai, kuŗa paliek sinodes loceklis.**" Piem., ja no draudzes, kuŗā būtu ap 700 balstiesīgu locekļu, 660 izšķirtos pievienoties Latvijas baznīcai, bet 30-40 palikt pie ULCA's, tad kā baznīca, tā arī visa cita manta paliktu šo 30-40 īpašumā, bet 660 būtu jāaiziet tukšām rokām, jāsāk viss no gala un jāmeklē, kur varētu noturēt savus dievkalpojumus.

Visai savāds ir šo ierobežojumu noteikumu pēdējais (c) punkts. Bet laikam taisni tajā visspilgtāk atklājas šī kontinenta mentalitāte un gars. Tajā lasām: „Ja minētais baznīcas īpašums tiek pārdots vai nu ar sinodes piekrišanu, vai pēc tam, **kad obligācijas ir samaksātas,** bez sinodes piekrišanas un, saņemtā summa pārsniedz $60.000, bet ir zem $100.000 (teiksim $99.000,- A.S.), tad viss pārsniegums (tātad $39.000,-) ir maksājams sinodei. Ja saņemtā cena **pārsniedz** 100.000.-, tad pirmie $40.000-, — virs $60.000,- cenas — ir maksājami sinodei, un pārējais atlikums daļāms līdzīgi starp sinodi un draudzi."

Tātad, ja draudzei baznīca kļūtu par mazu un tā gribētu sev pirkt vai celt lielāku, šī iespēja tai ir kā ar nazi nogriezta. Piem., ja baznīcu varētu pārdot par $150.000,- (gruntsgabalu vērtībai pilsētas centrā strauji ceļoties, tas jau pēc neilga laika nebūtu nekas neiespējams), tad no virsmaksas, kas pārsniedz $60.000,- resp. no $90.000.-, sinodei būtu jānodod $40.000,- plūs $25.000,- resp. $65.000.-, bet draudze drīkstētu saņemt vienīgi $25.000,. Un ja atskaita summu, kas būs nomaksāta procentos, cik tad īsteni draudze iegūtu — 5- vai 10.000,-? Rodas ļoti rūgts jautājums, **ar kādām morāliskām vai kristīgām tiesībām** sinode bez jau saņemtiem procentiem gribētu uz saviem $60.000,- nopelnīt vēl $65.000,-? Vai tas nebūtu jau vairāk kā 100%? Kā sauktu šādu rīcību Eiropā? Pārdomājot visus šos ierobežojošos noteikumu punktus ,tā vien šķiet, ka pircēja latviešu draudze iekļūst ciešos žņaugos, kas ierobežo tās tālāko rīcību un nogriež draudzes nākotnes iespējas. Vai pircējai draudzei un tās atsevišķiem locekļiem **nebūtu jāpadomā par pašcieņas jautājumu?** A. Skrodelis.

ĪPATNĒJIE MĀCĪTĀJI...

(Pārnesums no 3. lpp.)

TIKŠANĀS AR KRISTAFORU

Vēlāk šad un tad Kristaforu sastapu Rīgā, kur viņš, līdztekus rakstīšanai periodikā, bija privāti sācis mācīt latiņu valodu. Savas draudzes tam joprojam vēl nebija. Bet mācītājs nebija noskumis. Savu dzīvi viņš salāpīja Rīgas krogos un tanī bohemiskajā sabiedrībā, kas šajos krogos apgrozījās, un tie bija aktieri, dzejnieki — vārda un krāsu mākslinieki, vārdu sakot, labākais un vērtīgākais no toreizējās Rīgas garīgā zieda. Kristafors bija vienmēr viņu vidū, gandrīz vienmēr ar tukšu kabatu, bet pilnu galvu.

Pēdējo reizi Kristaforu satiku Mazajā Vērmanī, kur iegriezos ieturēt vakariņas, lai pēc tam apmeklētu prof. Annusu, kas man gatavoja gleznu. Apmetis visapkārt žiglu skatu, Kristafors taisnā ceļā nāca pie mana galda, kur biju tikko piesēdies. Mācītājs nosēdās man pretim un sāka omulīgi tērzēt. Viesmīlis, uz viņu acis nepametis, ar piezīmju grāmatiņu un zīmuli rokā gaidīja, ko pasūtināšu. Bet man nebija jāpūlas — Kristafors ēdienu un dzērienu karti bija jau izvēlējies, man atlikās viesmīlim to tikai apstiprināt.

Pēc vakariņām gājām pa Stabu ielu. Kristafors gribēja revanšēties par izmaksātajām vakariņām un meklēja izdevību. Mani interesēja, kā viņš to izdarīs, jo zināju, ka naudas viņam nekad nav. Arī honorāru par manā laikrakstā iespiestajiem rakstiem viņš bija izņēmis tālu uz priekšu. Kad gājām garām kādai nelielai mājai, Kristafora vaigs atplauka priecīgā smaidā. „Lūk, te ir tā Dieva dāvana, ko es meklēju!" viņš iesaucās. Nama logi bija plaši atvērti, un pa tiem izplūda skuju un sveču smarža. Istabas vidū vaļējā šķirstā gulēja mironis. Ap to bija sastājušies bērinieki un dziedāja kādu dziesmu. Kristafors pa atvērto logu iekāpa istabā un pagaidīja, kad dziesma beigsies, tad nostājās pie šķirsta un sāka dedzīgi runāt. Bērinieki slaucīja asaras.

Ar interesi aiz loga vēroju, kas notiks tālāk. Pēc īsa dievkalpojuma bērinieki, ar Kristaforu vidū devās uz blakus istabu, kur bija klāts bēru galds. Kristafors bija atcerējies arī mani aiz loga un ieminējās, ka viņu uz ielas gaidot draugs, vai to arī nevarot ieaicināt? Tovakar prof. Annusu neapmeklēju..

Kad iznācām no sēru nama, atkal mana reize bija revanšēties. Iekšrīgā šur tur iegriezāmies. Kad izkāpām no kāda pagraba, ielās jau svīda zilgana gaisma. Bija patīkami rīta svaigumā pastaigāties. Lēni gājām pa iekšpilsētas ielām un vērojām, ka tās lēni atdzīvojas. Kāds namiķis no gaŗu ūdens šļūteni aplaistīja sauso ietvi. Pamanījis mūs nākam, namiķis ūdensstrūklu novirzīja uz ietves malu un godbijīgi atņēma labu rītu.

„Hei, vecais, panāc tuvāk ar to šļauku!" Kristafors sauca. „Nāc, nāc, nebīsties," viņš komandēja, kad namiķis nesapratšanā vilcinājās. „Ielaid man ūdeni sejā!"

„Ko nu kungs mani izjoko," namiķis stīvējās.

„Laid, kad tev saku!" un Kristafors ķēra pēc šļūtenes.

„Nu, lai tad notiek, ja kungs vēlas," namiķis pavirzīja šļūtenes galu pret mācītāja seju.

Pāris reižu nosprauslājies un ar rokām izberzis no acīm ūdeni reizē ar nogurumu, Kristafors pēkšņi saliecās uz priekšu: „Un tagad aizlaid te man aiz kakla," viņš atvilka sāņus stipri apvalkāto virskrekla apkaki. Saņēmis ūdens šalti arī aiz apkakles, mācītājs krietni nopurinājās, kā no ūdens izvilkts runcis.

„A!" viņš dziļi ievilka rīta dzestro gaisu. — „Un tagad iesim ieturēt kādu stiprāku rītiņ ki."

Toreiz nokavēju rīta vilcienu . . .

Gadu kopā ar cūkām

Visai dīvains gadījums notika vienā no bagātākām Eiropas zemēm — Dānijā, kad 38 gadi vecais dāņu zvejnieks, pazaudēdams savu darbu un kaunēdamies atgriezties savā ciemā, iebēga kādā lielākā sivēnu audzētavā un tur pavadīja veselu gadu. Pašreiz ārsti novēro dīvainā cilvēkā veselības stāvokli un viņa atkopšanos.

Nabaga zvejnieks sivēnu audzētavā bija paslēpies salmu kaudzē. Par spīti policijas neatlaidīgiem meklējumiem, pazudušo zvejnieku neizdevās atrast. Tikai pirms dažām dienām viņu nejauši uzgāja brāļi Lindstrupi. Veselu gadu dzīvodams kopā ar sivēniem, viņš ēdis to pašu barību, ko ēduši viņa dīvainie galda biedri: mencu aknas, rāceņus un piedzēris vājpienu. Ārsti pēc veselības pārbaudes zinoja, ka pēc izskata viņš esot ļoti bāls, bet citādi pie ļoti labas veselības. Sivēnu audzētavas īpašnieks Emils Andersons paskaidrojis, ka arī viņa sivēni esot pie labas veselības un labi augot.

PĀRDEVĒJA
pastāvīgam darbam
un
PĀRDEVĒJA - IZPALĪDZE
(piektdienās un sestdienās)
VAJADZĪGA
PAVASARA DELIKATEŠU VEIKALĀ,
361 Roncesvalles Ave., Toronto.

APKĀRT ZEMES LODEI

© Nesenajās angļu armijas boksa sacīkstēs Glasgovā kāds pussmagā svara jauneklis savu pretinieku sadauzījis gandrīz kotletē, visu cīņas laiku tomēr atturoties no k. o. sitiena. Kad uzvarētājs pēc punktiem vēlāk izvaicāts par iemesliem, kādēļ viņš nav centies panākt viegli iegūstamo k. o. uzvaru, tas smīnot taisnojies apmēram tā: „Nu, mans pretinieks galu galā bija mans instruktors, apmācītājs un dresētājs kazarmās, un tā bija vienreizēja izdevība viņam atspēlēties . . ." Pārmetumus nācies dzirdēt arī boksa cīņas tiesnesim, kādēļ viņš nevienādo cīņu nav pārtraucis, ļaujot zaudētāju sadauzīt bez jēgas? Bet arī tiesnesis taisnojies, ka zaudētājs savā laikā bijis viņa apmācītājs jaunkareivja laikos . .

© Kādā pussabrukušā Angulēmas mājelē — Francijā, nesen mirstot kādam vecam vazaņķim un diedelniekiem tur ieradušies policisti, lai nokārtotu vajadzīgās formālitātes. Tur viņus apstājuši tādi blusu bari, ka pat kārtības sargi bijuši spiesti mukt, vajadzīgo nenokārtojot. Pēc mirušā aizvākšanas pilsētas tēvi likuši mājeli nosvilināt.

© Kādā Turīnas bārā — Itālijā publika apbrīnojusi ne vien kāda jaunekļa izcilo „rokenrolla" dancošanas mākslu, bet arī dīvainu žvadzēšanu. Kāds centīgs kārtības sargs beidzot izdarījis dancotāja kabatu pārbaudi, un raugi — viņa kabatās bijuši ne vien 43 mūķizeri, bet arī vairākās ielaušanās pievāktā nauda . . .

© Ļoti atklāts bijis kāds ieroču atļaujas pieprasītājs Minčenē, Rietumvācijā, kas attiecīgajā anketas ailē, motivējot šaujamā nepieciešamību, ierakstījis: „Katru vasaru dodos ceļojumos un nometņoju. Pistole nepieciešama, lai padzītu zemes īpašniekus, kas ne vienmēr ļauj celt teltis savos īpašumos."

© Vācijas Ebernas apriņķa 22 gadus vecais lauksaimnieks Maijers šinī pavasarī izdarījis diezgan vienreizēju milestības atklāšanu. Savos pie 279. autoceļa esošajos vasarāja laukos viņš ar pamatīgām mākslīgo mēslu devām milzu burtiem ierakstījis savas izredzētās vārdu, un raugi — teicamā mēslojuma rezultātā līgavas vārds Renate izaudzis daudz tumšāks un iespaidīgāks nekā viss pārējais sējums. Izredzētā par tik publisku bildinājumu, kuŗu var lasīt visi gaŗāmbraucēji, sākumā gan dikti sarkusi, bet tad steidzīgi vien devusi „jā" vārdu.

© Radioaktīvitāte cilvēka mūžu pagarinot, bet nevis saīsinot — pie šāda atzinuma nācis Kalifornijas universitātes speciālists medicīnas atklājumos Dr. Kraufords F. Sams. Amerikāņu zinātnieku apvienības sanāksmē viņš pierādījis savu pētījumu rezultātus: žurku mūžs tām atrodoties vieglas radioaktīvitātes ietekmē, pagarinājies par apm. 30%.

© Iespējams, ka nākotnē Lieldienās olas vairs nebūs jākrāso, jo kāds Alabamas farmeris atklājis interesantu gadījumu: dodot vistām kā barību dažādas krāsas graudus — sarkanus, zaļus, melnus un violētus, vistas dējot tādas pašas krāsas olas — sarkanas, zaļas, melnas un violētas. Krāsa olu ārējo veidu un garšu nemaina — apliecinājis pats vistu īpšnieks.

© Līdz šim vilkam ar aitu bija tikai tik daudz sakara, ka viņu pazina kā vienu no lielākajiem aitu ienaidniekiem. Bet Nikolajs Sikakovskis — dienvidslavu aitu gans, pirms neilga laika pierādīja, ka vilks var aizstāt arī labu ganu suni. Pirms trim gadiem viņš atradis kādu noklīdušu vilcēnu, ko pievācis un uzaudzinājis, barodams ar piena pudelīti. Pēc tam viņš vilcēnam iemācīja, ka aita nav nicināma un apēdama, bet sargājama un saudzējama. Viņš arī vilkam iemācīja, kā aitas ganāmas, vadāmas un uzvedamas uz pareizā ceļa, tām viegli iekožot pakaļējās kājās, un sargājamas no divkājainiem un četrkājainiem zagļiem. Tagad vilcēns, kļuvis par īstu vilku, ir Nikolaja labākais palīgs un draugs. Viņš ne tikai uzmana aitas no noklīšanas, bet ja kādreiz „ciemos" ierodas viņa mežonīgie brāļi un taisās kādai no aitām mesties krāgā, viņš nekavējoties dodas cīņā, no kuŗas parasti iznāk kā uzvarētājs.

BRAUCIET PA 103. CEĻU!

Cilvēkam kādreiz uznāk pēkšņa vēlēšanās doties tālos ceļos, redzēt civilizācijas neskrautus stūrīšus un apriecāties par klusumu kādā Dieva aizmirstā skaistā dabas stūrītī. Šadai pēkšņai ceļošanas indevei ir pavisam maģisks spēks, ja nedēļas nogalē upes malā, tieši blakus jūsu uzceltam vigvamam apmetas vesels bars latviešu izcelsmes amatnieku un, tāpat kā kādreiz Rīgā kunga prātā nonākuši fabriku strādnieki pie Ķīšezera, brīvās dabas jaukumus bauda kopā ar dažādiem padzērieniem un „hai fai" toņos atskaņotām dziesmām un, pēc pašu ieskatiem, briesmīgi asprātīgās sarunās. Publiskās vietās alkoholisku dzērienu lietošana Kanadā ir ar likumu noliegta. Bet kas gan var zināt visus šejienes likumus! Nemēģiniet šādiem brīvās dabas cienītājiem laipni un pieklājīgi palūgt, lai respektē kārtības noteikumus, ko visu zināšanai jau sen publicējis īpašuma saimnieks, tad jūs saņemsit pretī rupjības. Diemžēl, Kanadā pārdod skaistus jaunus autiņus, bet tādu lietu kā taktu vai intelliģenci, nekur par pazeminātām cenām nopirkt nevar. Rakstot šīs rindas, man prātā atkal nāk Kanadas mūža mežu dēla, neļaika Džonesa tēva dzives gudrība: „Cieni tu citus, tad arī citi cienīs tevi!" Sirmais vīrs bija baudījis pavisam maz skolas izglītības, bet intelliģentāku, cienījamāku viru viņa ilgajos dzīves gados bija grūti atrast visā Albertas provincē.

Pēc tam, kad jūsu kaimiņa smalkā angliskā vārdā nosauktais sunītis Džerijs savā suņa nevainībā drusku paošņā pie jūsu telts, jūs nakts tumsā dzirdat aizsmakušu vīrieša balsi: Džerij, neej pie cilvēkiem, nāc atpakaļ pie lopiem!" Protams, ka sunīša saucējs ir pārteicies, jo šo savu dižasprātību viņš, kā lielu oriģinālitāti, taču bija tēmējis uz jums. Šajā brīdī jūs nopietni sākat domāt, vai jūs savu vigvamu neesat ucēluši aplamā vietā. Tāpat kā daži mājsaimnieki pirmajos gados Toronto, savas mājas vēsturi, ģeografiju un vietējos apstākļus pilnīgi nepārzinot, bija apmetušies bīstami tuvu Toronto tirgum un tuvējām populārajām ielām.

☆

Savu klejojumu uz tālākiem ziemeļiem biju iecerējis jau sen, bet tikai nupat tiku pie lielā brauciena reālizēšanas. Nobraukt dienā 400 jūdžu ir diezgan nogurdinoši, kad redzēts tik daudz, ka iespaidiem drusku jānoguļas, lai tos varētu pienācīgi izvērtēt. Brauciena galvenais nolūks bija atklāt kādas jaunas, sensācionāli labas vietas, kur īsajā atvaļinājuma laikā varētu vilkt baigus lomus. Pēc vienas dienas brauciena es domāju, ka reālas sasniedzamības robežās Moon River, Mac Donalds River un Six Mile Lake ir labākie ūdeņi, kur vērts izmēģināt laimi. Šie ūdeņi vislabāk sasniedzami braucot pa 103. ceļu no Coldwater uz Balla. Skaista, mežoniga daba un milzums pavisam maz apmakšķerētu ūdeņu. Līdakas, maskiji, pikreles un melnie basi jums var sagādāt neaizmirstamus brīžus. Notavasagas upē ūdens pašlaik ir zems un tik ļoti silts, ka foreles tur atradīsit tikai visdziļākos atvaros. Karpas, kā parasti plunčājas pa savām pastāvigajām vietām, bet kas gan šodien vairs makšķerē karpas!

☆

Toronto pievārtes upēs un strautos šogad ir neparasti daudz vēžu. Šīs nedēļas nogalē kopā ar red. J. Vītolu un farmaceitu J. Kozuli esam nodomājuši izķemmēt Lāčupīti, Bebru strautu un Dūņu upi Berijas tuvumā. Jēkabs jau uzpērk lielos daudzumos dažādas kvalitātes vērša un auna gaļu. Mūsu drogists jauc īpašu aniseļļas smaržvielu lielāko tēvainu pievilināšanai, bet es pa italiešu un ķiniešu augļu veikaliem uzpērku dilles.

☆

Amerikāņu sporta žurnāli jau gadiem sludinājumu daļā piedāvā visādas brīnumeļļas dažādo zivju pievilināšanai. Šīs eļļas ir krietni dārgas un, izņemot karpas un kaķzivis, pārējās zivis šos izgudrojumus neko necienot. Pārskatot pēdējā laika makšķernieku profesionālo žurnālu sludinājumu daļu, priecīgas vēsts

VOLKSWAGEN
KARMANN-GHIA
Trucks
PORSCHE
A.Laaman, tel. RO 6-4996

gadiem sludinājumu daļā piedātis var atrast daudzo sieviešu kārtas suņu un kaķeņu īpašnieki. Amerikāņi izgudrojuši ēļļu, kas pasargā kuces un kaķenes no viņu kavalieru apciemojumiem. Par $1,25 jūs varat dabūt ēļļu, kuŗas divi pilieni, uzpilināti uz jūsu kaķenītes astes, liks visiem kaimiņu runčiem mest tai apkārt vislielākos likumus. Vēl cita ēļļa garantēti pasargās jūsu mauriņu no vīriešu un sieviešu kārtas suņu un kaķu apmeklējumiem. Citas ēļļas pavisam īsā laikā ietrenēs jūsu mednīdu suni dzīt pēdas seskiem, lapsām un citām dzīvām radībām. Cik labi, ka jums pašam nav vajadzīgas nekādas ēļļas — vienalga, ko jūs arī meditu, vai kam arī dzītos pakaļ.

☆

Karalienes nesenajā apmeklējumā Toronto, Royal York viesnīcā notika oficiāls bankets, kuŗā izmeklētiem viesiem kā lielu gardumu piedāvāja žāvētu Kanadas lasi. Mūs var interesēt, ka šo karalisko zivi bija žāvējis latviešu meistars. Katras nedēļas nogalē Roncesvelas latviešu pārtikas veikalos jūs varat iegādāties tikpat garšīgu, bet nezin kāpēc, stipri pakrāsotu karalisku lasi.

☆

Izbraucienos nekādā gadījumā nelieciet dzīvo ēsmu savas mašīnas bagāžas nodalījumā. Vislabākās sliekas karstumā būs pakļautas pašsagremošanās procesam, un jau stundas laikā no visšiverīgākiem tārpiem iznāks ne visai labi smaržojoša, riebīga izskata želeja. Protams, arī zivis šo želeju negribēs ēst. Transportējot dzīvas mailītes, neaizmirstiet spainīti ielikts pāris skābekļa tabletes. Tā saucamie „elpojošie" — porainie papes spainīši dzīvo ēsmu uzturēs labākā stāvoklī desmitreizes ilgāk nekā metalla vai plastikas tvertnes.

A. Pelēkais.

Dzīšanās pēc sabiedriskā stāvokļa

„THE STATUS SEEKERS" by Vance Packard, David McKay Co (Kanadā — The Musson Book Co., Ltd. izdevums), 376 l. p., Cena — $4,50.

Šis ir pazīstamā autora „pētījumus par šķiru izturēšanos Amerikā un apslēptajām barjerām, kas ietekmē jūs, apkārtējo sabiedrību un jūsu nākotni", kā viņš pats to savā apakšvirsrakstā ir apzīmējis, tagad ir „bestsellers", kas ieņēmis pašu pirmo vietu grāmatu sarakstā.

Autors konstatē, ka Amerikas sabiedrībā ir šķiras un šķiru robežas, bet tās ir tik veikli novilktas, ka tikko var manīt. Strauji rodas īpatnēja sabiedriskā stāvokļa sistēma, kas jāatzīst par mūsu laiku vispārsteidzošāko fainomenu. Automobilis, ar kādu jūs braucat, dievnams, kuŗu jūs apmeklējat, vieta, kur jūs ejat skolā, jūsu vārdu izvēle, gleznas pie jūsu sienām, politiskā partija, pie kuŗas jūs piederat — viss ir simboli jūsu sabiedriskajam stāvoklim.

Ar drošu skatu un pārdrošiem vilcieniem autors uzgleznojis Amerikas nacionālo portretu un palīdz katram lasītājam atklāt, kas viņš ir, kā iekļaujas sabiedrībā, kur tas visdrošāk nonāks un kur, vadoties ar sabiedrības priekšrakstiem, nedrīkst iet.

Jauniebraucējiem, kas pūlas izprast šī kontinenta īpatnējo sabiedrības garu, minetais darbs atklās daudz noslēpumu un aiztaupīs arī daudz nevajadzīgas vilšanās un sarūgtinājumu, ja to vērīgi lasīs un pārlasīs.

Budzis.